CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

OKRĘGOWE KOMISJE EGZAMINACYJNE

INFORMATOR
O EGZAMINIE MATURALNYM
Z **JĘZYKA WŁOSKIEGO**
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

INFORMATOR
O EGZAMINIE MATURALNYM
Z **JĘZYKA WŁOSKIEGO**
OD ROKU SZKOLNEGO 2014/2015

opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną
we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi
w Gdańsku, Jaworznie, Krakowie, Łodzi,
Łomży, Poznaniu, Warszawie i we Wrocławiu

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2013

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
ckesekr@cke.edu.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku
ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 616 33 99
oke@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie
os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
ul. Nowa 2, 18-400 Łomża
tel. 86 216 44 95
sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 634 91 33
komisja@komisja.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
ul. Grzybowska 77, 00-844 Warszawa
tel. 22 457 03 35
info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu
ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

Wstęp **7**

1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015 ..... **9**
1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym..... 9
1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego..... 9

1.2. Część ustna (bez określania poziomu) **11**
1.2.1. Charakterystyka części ustnej 11
1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych 12
1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych 13

1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony) **16**
1.3.1. Rozumienie ze słuchu 16
1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych 16
1.3.3. Znajomość środków językowych 17
1.3.4. Wypowiedź pisemna 17
1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 18
1.3.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym 19
1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 22
1.3.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych 25

2.1. Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony) **27**

2.2. Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań **34**

2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami **45**

2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami **59**

2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony) **74**
2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych 75
2.5.2. Znajomość środków językowych 75
2.5.3. Wypowiedź pisemna 76
2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 77
2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym 77
2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym 79
2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy) 79
2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony) 86

2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym **91**
2.6.1. Część ustna 91
2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych 93
2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych 93
2.6.2. Część pisemna 98
2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu 98
2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych 99
2.6.2.3. Znajomość środków językowych 99
2.6.2.4. Wypowiedź pisemna 99
2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych 100
2.6.2.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych 101
2.6.2.7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych 104
2.6.3. Zakres środków gramatycznych 105
2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań 110
2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami 119

Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku **131**

Wstęp

Informator o egzaminie maturalnym z języka włoskiego od roku szkolnego 2014/2015 jest podzielony na dwie części.

CZĘŚĆ PIERWSZA (1.1.–1.3.) zawiera ogólne informacje dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, sprawdzane umiejętności, rodzaje zadań oraz skale oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych.

CZĘŚĆ DRUGA (2.1.–2.6.) zawiera zakresy środków gramatycznych oraz przykładowe zadania z języka włoskiego na poszczególne poziomy egzaminu maturalnego wraz z rozwiązaniami, w tym:

- przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu)
- przykładowe zadania do części pisemnej (poziom podstawowy i rozszerzony)
- przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony) wraz z krótką charakterystyką egzaminu
- przykładowe zadania na poziomie dwujęzycznym (część ustna i pisemna) wraz z krótką charakterystyką egzaminu.

Dla każdego zadania w części pisemnej podano najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe z podstawy programowej kształcenia ogólnego, do których to zadanie się odnosi. Nie wymieniono wymagań, których spełnienie jest istotne, ale nie gwarantuje wykonania zadania. Na przykład dla zadań sprawdzających umiejętność rozumienia wypowiedzi nie podaje się wymagań związanych ze znajomością środków językowych, wychodząc z założenia, że ta wiedza jest koniecznym warunkiem zrozumienia tekstu mówionego i pisanego.

Zadania w *Informatorze* nie wyczerpują wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Nie ilustrują również wszystkich wymagań z zakresu języków obcych w podstawie programowej. Należy zauważyć, że na egzaminie nie da się sprawdzić spełnienia niektórych wymagań lub da się to zrobić jedynie w ograniczonym stopniu. Dlatego *Informator* nie może być jedyną ani nawet główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zakresie języka obcego w szkole ponadgimnazjalnej. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej może zapewnić wszechstronne wykształcenie uczniów szkół ponadgimnazjalnych w zakresie wybranego języka obcego.

Przed przystąpieniem do dalszej lektury *Informatora* warto zapoznać się z ogólnymi zasadami obowiązującymi na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015. Są one określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w tym w szczególności w rozporządzeniu z 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520), oraz – w skróconej formie – w części ogólnej *Informatora o egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015*, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.edu.pl) i na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

1.1. Język obcy nowożytny na egzaminie maturalnym od roku szkolnego 2014/2015

1.1.1. Zakres wymagań sprawdzanych na egzaminie maturalnym

Język obcy nowożytny obowiązuje jako przedmiot egzaminacyjny na sprawdzianie w szkole podstawowej, na egzaminie gimnazjalnym i maturalnym. Podczas ostatniego z nich sprawdza się, w jakim stopniu absolwent szkoły ponadgimnazjalnej spełnia wymagania z zakresu języka obcego nowożytnego określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla IV etapu edukacyjnego (podstawa programowa IV.1 i IV.2). Poszczególne zadania w arkuszu egzaminacyjnym mogą też – w myśl zasady kumulatywności przyjętej w podstawie programowej – odnosić się do wymagań przypisanych do etapów wcześniejszych (I i II – szkoła podstawowa oraz III – gimnazjum).

Podstawa programowa dzieli wymagania na ogólne i szczegółowe. Wymagania ogólne nawiązują do działań językowych składających się na kompetencję komunikacyjną opisaną w *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego* i określają nadrzędne cele kształcenia językowego. Wymagania szczegółowe rozwijają i doprecyzowują cele ogólne, m.in. wyznaczają zakres kształconych umiejętności, tematykę zadań oraz możliwe rodzaje tekstów wykorzystywanych w procesie kształcenia językowego.

1.1.2. Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego przedstawiona jest w tabelach poniżej: Tabela 1. dotyczy części ustnej, natomiast Tabela 2. – części pisemnej.

TABELA 1. Ogólna charakterystyka części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ USTNA – BEZ OKREŚLANIA POZIOMU EGZAMINU	CZĘŚĆ USTNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1: • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 4, 6, 8, 12	określone w podstawie programowej IV.2: • wymagania ogólne: I, III, IV, V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 4, 6, 8, 12
CZAS TRWANIA	ok. 15 minut	ok. 15 minut
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ZESTAWU EGZAMINACYJNEGO	Rozmowa wstępna Rozmowa z odgrywaniem roli Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	Rozmowa wstępna Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania
OCENIAJĄCY	przedmiotowy zespół egzaminacyjny	

TABELA 2. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM DWUJĘZYCZNY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1. P*: • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13 oraz wybrane wymagania w punkcie 6, ale w formie pisemnej	określone w podstawie programowej IV.1.P i IV.1. R*: • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13	określone w podstawie programowej IV.2: • wymagania ogólne: I – V • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1–3, 5, 7, 8, 12, 13
CZAS TRWANIA	120 minut	150 minut	180 minut
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie ze słuchu Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej		

* P – zakres podstawowy; R – zakres rozszerzony

1.2. Część ustna (bez określania poziomu)

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych. III. Tworzenie wypowiedzi. IV. Reagowanie na wypowiedzi. V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe obejmujące 1 – zakres tematyczny, 4 – tworzenie wypowiedzi ustnych, 6 – reagowanie w formie ustnej, 8 – przetwarzanie tekstu w formie ustnej, 12 – stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

1.2.1. Charakterystyka części ustnej

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, w obecności drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech zadań i zawiera polecenia w języku polskim do zadań 1. i 3. oraz materiał ikonograficzny do zadań 2. i 3.

Przebieg egzaminu oraz ogólna charakterystyka poszczególnych zadań są przedstawione w Tabeli 3.

TABELA 3. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego

	PRZEBIEG EGZAMINU. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 2 minut
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli	• Zdający ma ok. 30 sekund na zapoznanie się z poleceniem. • Zadanie polega na przeprowadzeniu rozmowy, w której zdający i egzaminujący odgrywają wskazane w poleceniu role. Role przyjmowane przez zdającego odpowiadają doświadczeniom życiowym osoby nastoletniej lub stawiają go w sytuacjach, w jakich mógłby się znaleźć w przyszłości. W trakcie rozmowy zdający musi odnieść się do czterech elementów wskazanych w poleceniu i rozwinąć swoją wypowiedź w zadowalającym stopniu. Istotne jest również, aby zdający w sposób właściwy reagował na wypowiedzi egzaminującego.	maks. 4 minuty (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania	Zdający: • opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie. W opisie ilustracji zdający powinien określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. • odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką ilustracji i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi.	maks. 3 minuty
Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania	• Zdający ma czas ok. 1 minuty na zapoznanie się z poleceniem i materiałem stymulującym. • Zdający: – wybiera element z materiału stymulującego, który – jego zdaniem – najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu, i uzasadnia swoją decyzję – wyjaśnia, dlaczego odrzuca pozostałe elementy – odpowiada na dwa pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką materiału stymulującego i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. W swoich odpowiedziach zdający nie powinien ograniczać się do zdawkowych, jednozdaniowych wypowiedzi.	maks. 5 minut (wliczając czas na zapoznanie się z treścią zadania)

1.2.2. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana zgodnie z następującymi kryteriami:

- sprawność komunikacyjna: od 0 do 6 punktów, oceniana w każdym zadaniu osobno (maksymalnie 18 punktów)
- zakres środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniany w całej wypowiedzi zdającego
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych: od 0 do 4 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- wymowa: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- płynność wypowiedzi: od 0 do 2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się pod uwagę stopień realizacji przez zdającego czterech elementów wskazanych dla każdego zadania:

- w zadaniu 1.: omówienie czterech elementów podanych w poleceniu
- w zadaniu 2.: opis ilustracji (1 element) i odpowiedzi na trzy pytania (3 elementy)
- w zadaniu 3.: wybór ilustracji najlepiej spełniającej warunki wskazane w poleceniu i uzasadnienie wyboru (1 element), wyjaśnienie powodów odrzucenia pozostałych ilustracji (1 element) oraz odpowiedzi na dwa pytania (2 elementy).

Zdający powinien nie tylko odnieść się do wszystkich wskazanych elementów każdego zadania, ale również w każdym z nich rozwinąć swoją wypowiedź.

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się również pod uwagę następujące aspekty:
- adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy / zadanego pytania
- zakres pomocy ze strony egzaminującego.

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności środków leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi.

Poniżej przedstawiono szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego wraz z krótkim komentarzem.

1.2.3. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Sprawność komunikacyjna

Ocena sprawności komunikacyjnej jest dokonywana w każdym zadaniu osobno. W ocenie bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi oraz ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu. Punkty przyznaje się zgodnie z Tabelą A.

Tabela A

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Od uzyskanej w ten sposób liczby punktów można następnie odjąć punkty, w zależności od zakresu pomocy, jakiej zdający potrzebuje ze strony egzaminującego, oraz – w przypadku zadania 1. – adekwatności wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy lub zadanego pytania, zgodnie z Tabelą B.

Tabela B

• zdający nie potrzebuje LUB bardzo rzadko potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ wypowiedzi zdającego są adekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego	punkty wg Tabeli A
• zdający czasami potrzebuje pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są częściowo nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego	punkty wg Tabeli A minus 1 (do zera)
• zdający potrzebuje znacznej pomocy ze strony egzaminującego • [dodatkowo w zad. 1.]: ORAZ/LUB wypowiedzi zdającego są często nieadekwatne do tematu i kontekstu rozmowy oraz wypowiedzi egzaminującego	punkty wg Tabeli A minus 2 (do zera)

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	szeroki zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, rzadko stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny*
3 pkt	zadowalający zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający swobodnie wypowiada się na tematy proste i złożone; formułując wypowiedź na tematy złożone, stosuje jednak głównie słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny*
2 pkt	ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający dość swobodnie wypowiada się na tematy proste, tematy bardziej złożone sprawiają mu kłopoty
1 pkt	bardzo ograniczony zakres środków leksykalno-gramatycznych; zdający ma kłopoty z wypowiadaniem się na tematy proste
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź niekomunikatywna; zdający nie jest w stanie wypowiedzieć się nawet na tematy bardzo proste

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

4 pkt	sporadyczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji
3 pkt	dość liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację
2 pkt	liczne błędy leksykalne i gramatyczne, zakłócające komunikację
1 pkt	bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, w znacznym stopniu zakłócające komunikację
0 pkt	brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Wymowa

W ocenie wymowy bierze się pod uwagę błędy w wymowie dźwięków i/lub akcentowaniu i/lub intonacji oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	brak błędów w wymowie LUB błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
1 pkt	błędy w wymowie czasami zakłócają komunikację
0 pkt	• błędy w wymowie często zakłócają komunikację LUB uniemożliwiają zrozumienie komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

2 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; zakłócają czasami odbiór komunikatu
0 pkt	• pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź całkowicie niekomunikatywna

Zdający, który nie przystąpił do realizacji wszystkich zadań, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	WYMOWA	PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
2 zadania	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty
1 zadanie	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt	maks. 1 punkt

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (bez określania poziomu) znajdują się na stronach 34–44.

1.3. Część pisemna (poziom podstawowy i rozszerzony)

1.3.1. Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD, na której – oprócz tekstów w języku obcym – nagrane są instrukcje w języku polskim dotyczące rozwiązywania zadań.

<table>
<tr><th></th><th>POZIOM PODSTAWOWY</th><th>POZIOM ROZSZERZONY</th></tr>
<tr><td>RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE</td><td>określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 2.1) – 2.6)</td><td>określone w podstawie programowej:
• IV.1.P: 1.1) – 1.15); 2.1) – 2.6)
• IV.1.R: 1.1) – 1.15); 2.1)</td></tr>
<tr><td>ŹRÓDŁA TEKSTÓW</td><td>teksty autentyczne lub adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka włoskiego</td><td>teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka włoskiego</td></tr>
<tr><td rowspan="2">CZAS TRWANIA NAGRANIA</td><td>ok. 20 minut</td><td>ok. 25 minut</td></tr>
<tr><td colspan="2">całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań</td></tr>
<tr><td>TYPY ZADAŃ</td><td colspan="2">zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz</td></tr>
<tr><td>PUNKTACJA</td><td colspan="2">za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt</td></tr>
<tr><td>LICZBA ZADAŃ</td><td>3–4</td><td>3–4</td></tr>
<tr><td>UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM</td><td>30%</td><td>24%</td></tr>
</table>

1.3.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

<table>
<tr><th></th><th>POZIOM PODSTAWOWY</th><th>POZIOM ROZSZERZONY</th></tr>
<tr><td>RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE</td><td>określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)</td><td>określone w podstawie programowej:
• IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)
• IV.1.R: 1.1) – 1.15); 3.1)</td></tr>
<tr><td>ŹRÓDŁA TEKSTÓW</td><td>teksty autentyczne lub adaptowane</td><td>teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane</td></tr>
<tr><td>ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW</td><td>ok. 900–1200 słów</td><td>ok. 1300–1600 słów</td></tr>
<tr><td>TYPY ZADAŃ</td><td colspan="2">zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz</td></tr>
<tr><td>PUNKTACJA</td><td colspan="2">za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt</td></tr>
<tr><td>LICZBA ZADAŃ</td><td>3–4</td><td>3–4</td></tr>
<tr><td>UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM</td><td>30%</td><td>26%</td></tr>
</table>

1.3.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 6.2); 6.3); 6.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 13	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 8.3); 13 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 8.2); 8.3); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w *Informatorze* (str. 27–33)	określony w *Informatorze* (str. 27–33)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	2–3	2–3
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	24%

1.3.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi treści oraz formy zawartymi w poleceniu.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 5.1); 5.2); 7.1) – 7.6); 8.2); 8.3); 12
LICZBA WYPOWIEDZI	1	1
FORMY WYPOWIEDZI	tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej albo elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji (por. sekcja 1.3.5.)

CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	jedno zadanie (bez możliwości wyboru); polecenie w języku polskim; w treści zadania podane są cztery elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	jedno zadanie; dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	80–130 słów	200–250 słów
PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • treść: od 0 do 4 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 2 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 2 punktów. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.6.).	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 1.3.7.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	20%	26%

1.3.5. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie, wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.
Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy (rozprawka za i przeciw lub rozprawka przedstawiająca opinię)
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu / zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.

Dobrze napisany artykuł:
- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.
Dobrze napisany list formalny:
- zawiera we wstępie określenie celu, w którym został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 45–73.

1.3.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu.
- Jako element, do którego zdający *odniósł się* w pracy, należy uznać komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z czterech podpunktów treści polecenia.
- Jako element *rozwinięty* w pracy należy uznać komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z czterech podpunktów treści polecenia w sposób szczegółowy.
- Zdający *nie odniósł się* w pracy do elementu wówczas, kiedy nie realizuje podpunktu treści polecenia lub realizuje ten podpunkt w sposób niekomunikatywny.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 pkt	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

Przez „precyzyjne sformułowania" rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz środków o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *Sul tavolo c'è la frutta.* zamiast *Sul tavolo è la frutta*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 pkt	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 pkt	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera **60** słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

1.3.7. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Zgodność z poleceniem (Elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	For-ma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada" zawartość treściową oraz typ rozprawki)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę" argumentów/cech/ określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. podsumowa-nie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
5. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 180–280 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10–9	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–7	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–5	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Przez „naturalność" rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania" rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność" stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość" stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego.W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **160** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

1.3.8. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w Tabeli 4.

TABELA 4. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie podstawowym i rozszerzonym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	[*Fragment odbiegający od tematu.*]
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*

błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło , i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

2.1. Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy i rozszerzony)

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJNIK	
Formy i użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego, cząstkowego • przypadki opuszczenia rodzajnika, np. *andare a casa, avere fame* • użycie rodzajnika z zaimkami dzierżawczymi przy rzeczownikach oznaczających pokrewieństwo, np. *il mio fratello maggiore*	Formy i użycie rodzajnika określonego, nieokreślonego, cząstkowego • przypadki opuszczenia rodzajnika, np. *andare a casa, avere fame* • użycie rodzajnika z zaimkami dzierżawczymi przy rzeczownikach oznaczających pokrewieństwo, np. *il mio fratello maggiore* • rodzajnik przed nazwami własnymi, np. *la Loren*, oraz nazwami geograficznymi, np. *la nebbiosa Milano*
RZECZOWNIK	
Liczba pojedyncza i mnoga • formy regularne • formy nieregularne, np. *uomini* • rzeczowniki pochodzenia obcego, np. *cinema, film, computer* • rzeczowniki zbiorowe, np. *folla* • rzeczowniki pozbawione jednej z liczb, np. *il coraggio* (*singularia tantum*), *le mutande* (*pluralia tantum*)	Liczba pojedyncza i mnoga • formy regularne • formy nieregularne • rzeczowniki pochodzenia obcego • rzeczowniki zbiorowe • rzeczowniki pozbawione jednej z liczb
Rodzaj męski i żeński • zdrobnienia, np. *sorellina* • formy nieregularne, np. *paio*	Rodzaj męski i żeński • zgrubienia i zdrobnienia, np. *ragazzaccio*, *sorellina* • formy nieregularne, np. *paio* • rzeczowniki złożone, np. *arcobaleno, pellerossa* • przypadki szczególne rodzaju, np. *la volpe maschio/la volpe femmina*
ZAIMEK	
Zaimki wskazujące rzeczowne i przymiotne *questo, quello* i ich formy Zaimek wskazujący *stesso* • zaimki wskazujące użyte z przysłówkami *qui, qua* oraz *lì, là,* np. *Sono due automobili molto belle: comprare questa qui o quella là?*	Zaimki wskazujące rzeczowne i przymiotne *questo, quello* i ich formy Zaimek wskazujący *stesso* • zaimki wskazujące użyte z przysłówkami *qui, qua* oraz *lì, là,* np. *Sono due automobili molto belle: comprare questa qui o quella là?* • formy: *tale, ciò*
Zaimki dzierżawcze rzeczowne i przymiotne • zaimek dzierżawczy w funkcji rzeczownika, np. *i miei = i miei genitori*	Zaimki dzierżawcze rzeczowne i przymiotne • zaimek dzierżawczy w funkcji rzeczownika, np. *i miei = i miei genitori* • użycie form *altrui, proprio*
Zaimki pytające rzeczowne i przymiotne	Zaimki pytające rzeczowne i przymiotne

Zaimki nieokreślone rzeczowne i przymiotne, np. *qualche, alcuno, nessuno, ogni, tanto, molto, troppo, parecchio, altrettanto, diverso, vario, altro, certo, tutto* • zaimki nieokreślone rzeczowne, np. *qualcuno, ognuno, qualcosa, niente*	Zaimki nieokreślone rzeczowne i przymiotne np. *qualche, alcuno, nessuno, ogni, tanto, molto, troppo, parecchio, altrettanto, diverso, vario, altro, certo, tutto, ciascuno, qualunque, qualsiasi* • zaimki nieokreślone rzeczowne, np. *uno, qualcuno, chiunque, qualcosa, niente, nulla*
Zaimki osobowe • w funkcji podmiotu • w funkcji dopełnienia bliższego • w funkcji dopełnienia dalszego • formy akcentowane • formy nieakcentowane Funkcja zaimka *lo* w odniesieniu do całego zdania, np. *Tutti lo sanno.*	Zaimki osobowe • w funkcji podmiotu • w funkcji dopełnienia bliższego • w funkcji dopełnienia dalszego • formy akcentowane • formy nieakcentowane Funkcja zaimka *lo* w odniesieniu do całego zdania, np. *Tutti lo sanno. Ho parlato con Luigi, tutti l'hanno notato.* Formy zaimków 3. osoby w liczbie pojedynczej: *egli, ella, esso, essa* oraz mnogiej: *essi, esse* Użycie form *gli* oraz *loro* Zaimki *colui, colei, coloro*
Zaimki podwójne • miejsce zaimków podwójnych w zdaniu	Zaimki podwójne • miejsce zaimków podwójnych w zdaniu
Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia bliższego w czasach złożonych	Zaimki osobowe w funkcji dopełnienia bliższego w czasach złożonych
Zaimki względne proste i złożone	Zaimki względne proste i złożone • użycie zaimka względnego w funkcji zaimka dzierżawczego • podział zaimków względnych na formy odmienne i nieodmienne • podwójna funkcja zaimków względnych: np. *chi, quanto. Chi (colui che) studia è promosso. Farò quanto (tutto ciò che) è possibile. Per quanto (quello che) mi riguarda.*
Cząstki *ci, vi, ne* i ich miejsce w zdaniu • cząstka *ci* odpowiadająca strukturze *a questo*, np. *Non ci fare caso. Ci penso io.* • cząstka *ne* odpowiadająca strukturze *di questo*, np. *Ne ho sentito parlare.*	Cząstki *ci, vi, ne* i ich miejsce w zdaniu • cząstka *ci* odpowiadająca strukturze *a questo*, np. *Non ci fare caso. Non ci capisco nulla.* • cząstka *ne* odpowiadająca strukturze *di questo*, np. *Ne ho sentito parlare.* • użycie form *ci, vi, ne* w zwrotach idiomatycznych, np. *Lui ne sa lunga*.
LICZEBNIK	
Liczebniki główne i porządkowe • liczebniki zbiorowe, np. *paio, coppia, dozzina, ventina* • oznaczanie wielokrotności, np. *doppio*	Liczebniki główne i porządkowe • liczebniki zbiorowe, np. *paio, coppia, dozzina, ventina* • oznaczanie wielokrotności, np. *doppio, triplo*

	• liczebniki w funkcji rzeczownika, np. *il Duecento* • oznaczanie ułamków, np. *due terzi* • formy *entrambi, ambedue*
PRZYMIOTNIK	
Liczba pojedyncza i mnoga	Liczba pojedyncza i mnoga • przymiotniki odrzeczownikowe, np. *bilancio annuale, carne bovina, luce solare* • liczba mnoga przymiotników złożonych, np. *ragazzi sordomuti*
Rodzaj męski i żeński • rodzaj przymiotników zakończonych na *-ista,* np. *una ragazza ottimista*	Rodzaj męski i żeński • rodzaj przymiotników zakończonych na *-ista, -cida, -ita,* np. *una pittrice surrealista, un comportamento ipocrita*
Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotników (stopień równy, wyższy, niższy, najwyższy, najniższy)	Regularne i nieregularne stopniowanie przymiotników (stopień równy, wyższy, niższy, najwyższy, najniższy) • intensyfikacja znaczenia przymiotnika – poprzez dodanie przysłówków i przymiotników ilościowych, np. *Tuo figlio è assai intelligente. Ero tutto assorto nei miei pensieri.* – przez powtórzenie przymiotnika, np. *un abbraccio forte forte*
Miejsce przymiotnika w zdaniu, zmiana miejsca przymiotnika a jego znaczenie	Miejsce przymiotnika w zdaniu, zmiana miejsca przymiotnika a jego znaczenie Przymiotnik użyty jako przysłówek, np. *vestire elegante*
PRZYSŁÓWEK	
Podstawowe przysłówki czasu, miejsca i sposobu Formy regularne i nieregularne przysłówków zakończonych na *-mente* *Molto, poco, tanto, troppo* w funkcji przysłówka Wyrażenia przysłówkowe, np. *all'improvviso, di tanto in tanto*	Podstawowe przysłówki czasu, miejsca i sposobu Formy regularne i nieregularne przysłówków zakończonych na *-mente* *Molto, poco, tanto, troppo* w funkcji przysłówka Wyrażenia przysłówkowe, np. *d'ora in poi, all'improvviso, di frequente*
Stopniowanie przysłówków – formy regularne i nieregularne	Stopniowanie przysłówków – formy regularne i nieregularne Formy zdrobniałe przysłówków, np. *benino, maluccio, tardino, prestino*
PRZYIMEK I SPÓJNIK	
Przyimki proste, np. *a, di* Przyimki ściągnięte, np. *del, sullo* Wyrażenia przyimkowe, np. *a sinistra di*	Przyimki proste, np. *a, di* Przyimki ściągnięte, np. *del, sullo* Wyrażenia przyimkowe, np. *in quanto a, a favore di, in conseguenza di* Przyimki pochodzące od innych części mowy, np. *secondo, tranne, escluso, eccetto*
Podstawowe spójniki współrzędne,	Podstawowe spójniki współrzędne,

np. *e, oppure* Podstawowe spójniki podrzędne, np. *perché, quando*	np. *e, oppure* Podstawowe spójniki podrzędne, np. *perché, quando* Wyrażenia spójnikowe, np. *per il fatto che, di modo che, dal momento che*
CZASOWNIK	
Czasowniki regularne i nieregularne, odmiana I, II, III koniugacji • wieloznaczność czasowników, np. *fare, mettere, essere, avere, prendere* • opozycje czasowników, np. *dire/parlare, guardare/vedere, ascoltare/sentire, andare/venire* • czasowniki posiłkowe • podstawowe czasowniki i wyrażenia czasownikowe nieosobowe, np. *piove, nevica; bisogna, è necessario* • użycie i funkcja czasownika *piacere*	Czasowniki regularne i nieregularne, odmiana I, II, III koniugacji • wieloznaczność czasowników, np. *fare, mettere, essere, avere, prendere* • opozycje czasowników, np. *dire/parlare, guardare/vedere, ascoltare/sentire, andare/venire* • czasowniki posiłkowe • czasowniki i wyrażenia czasownikowe nieosobowe, np. *piove, nevica; bisogna, è necessario, avviene, capita* • użycie i funkcja czasownika *piacere*
Czasowniki zwrotne • czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi	Czasowniki zwrotne • czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi
Konstrukcje: *far fare, lasciar fare*	Konstrukcje: *far fare, lasciar fare*
Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie	Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie • czasowniki nieprzechodnie użyte jako przechodnie z dopełnieniem bliższym, np. *saltare, salire, sbarcare, volare*
	Wyrażenia czasownikowe, np. *andarsene, farcela, cavarsela, sentirsela*
Strona czynna czasownika w czasach: *presente, passato prossimo, imperfetto, futuro semplice, trapassato prossimo* Strona bierna czasownika w czasach: *presente, passato prossimo, imperfetto, futuro semplice*	Strona czynna i bierna czasownika w czasach: *presente, passato prossimo, imperfetto, futuro semplice, futuro anteriore, trapassato prossimo, passato remoto, trapassato remoto*
	Użycie czasowników *venire* i *andare* jako posiłkowych w stronie biernej, np. *Il libro va letto*.
Forma bezosobowa w czasie teraźniejszym, np. *si dice che…, si è contenti* *Si passivante* w czasie teraźniejszym, np. *si fanno le spese*	Forma bezosobowa, np. *si dice che, si è andati, si parlava* *Si passivante*, np. *si sono scattate le foto, si diranno le bugie*
TRYBY I CZASY	
Tryb oznajmujący: • czas teraźniejszy (*presente*) • czasy przeszłe (*passato prossimo, imperfetto, trapassato prossimo*) • czas przyszły (*futuro semplice*) • konstrukcja peryfrastyczna *stare* + *gerundio* • konstrukcja *stare per* + bezokolicznik	Tryb oznajmujący: • czas teraźniejszy (*presente*) • czasy przeszłe (*passato prossimo, imperfetto, trapassato prossimo, passato remoto, trapassato remoto*) • czasy przyszłe (*futuro semplice, futuro anteriore*)

	• konstrukcja peryfrastyczna *stare* + *gerundio* • konstrukcja *stare per* + bezokolicznik • użycie modalne *futuro*: *saranno le otto* • użycie czasu przeszłego *imperfetto* w funkcji trybu przypuszczającego, np. *Facevi meglio a stare zitto.*
Tryb rozkazujący • zaimki osobowe w trybie rozkazującym	Tryb rozkazujący • zaimki osobowe w trybie rozkazującym
Tryb przypuszczający (*condizionale semplice*)	Tryb przypuszczający (*condizionale semplice* i *condizionale composto*) • użycie *condizionale* do wyrażenia *futuro nel passato* • użycie modalne *condizionale*, np. *Secondo la stampa il ministro si sarebbe dimesso ieri.*
Tryb łączący (*congiuntivo*) • *congiuntivo presente* i *congiuntivo passato* podstawowych czasowników	Tryb łączący (*congiuntivo*) • *congiuntivo presente* i *congiuntivo passato* • *congiuntivo imperfetto* i *trapassato*
Formy implicytne (*forme implicite*): *gerundio presente*, *participio passato*, *infinito presente*	Formy implicytne (*forme implicite*): *gerundio presente* i *passato*, *participio passato*, *infinito presente* i *passato*
Zgodność czasów • zdanie główne w czasie teraźniejszym	Zgodność czasów • zdanie główne w czasie teraźniejszym • zdanie główne w czasie przeszłym • zdanie główne w czasie przyszłym
Okres warunkowy • hipoteza prosta, np. *Se ho tempo, vengo. Se riuscirò ti accompagnerò io.* • hipoteza niemożliwa do spełnienia odnosząca się do przeszłości: *se* + *imperfetto* / *imperfetto*, np. *Se lo sapevo non ci andavo.*	Okres warunkowy • hipoteza prosta, np. *Se ho tempo, vengo. Se riuscirò ti accompagnerò io.* • hipoteza możliwa do spełnienia: *se* + *congiuntivo imperfetto* / *condizionale semplice* • hipoteza niemożliwa do spełnienia odnosząca się do przeszłości: *se* + *congiuntivo trapassato* / *condizionale composto, se* + *congiuntivo trapassato* / *condizionale semplice; se* + *imperfetto* / *imperfetto* • hipoteza możliwa do spełnienia wyrażona za pomocą *gerundio*, np. *Essendo ricco lo comprerei.* • pozostałe możliwe warianty okresu warunkowego
Mowa niezależna i zależna z czasownikiem głównym w czasie teraźniejszym	Mowa niezależna i zależna
ZDANIE POJEDYNCZE	
Zdanie oznajmujące	Zdanie oznajmujące • funkcja przysłówków *proprio, certo, appunto,* np. *È proprio vero.*
Zdanie pytające z *dove, quando, chi, che cosa, perché*	Zdanie pytające z *dove, quando, chi, che cosa, perché*

Zdanie przeczące • podwójne przeczenie, np. *Non ho visto nessuno.*	Zdanie przeczące • podwójne przeczenie, np. *Non ho visto nessuno.* • brak podwójnego przeczenia w zależności od miejsca zaimka nieokreślonego *nessuno, niente, mai*
ZDANIE ZŁOŻONE	
Zdanie bezokolicznikowe • z czasownikami *dovere, potere, volere* • konstrukcje z czasownikami *fare, lasciare, dire, pensare* • konstrukcja *stare per* + bezokolicznik • konstrukcje bezokolicznikowe z czasownikami i wyrażeniami czasownikowymi nieosobowymi, np. *bisogna*, *è necessario*	Zdanie bezokolicznikowe • z czasownikami *dovere, potere, volere* • konstrukcje z czasownikami *fare, lasciare, dire, pensare* • konstrukcja *stare per* + bezokolicznik • konstrukcje bezokolicznikowe z czasownikami i wyrażeniami czasownikowymi nieosobowymi, np. *bisogna, è necessario* • konstrukcje typu: *a vederlo, a agiudicarlo, dopo aver fatto* • konstrukcje z czasownikami *vedere, sentire* itp., np. *Vedo i bambini giocare.*
Podział na zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	Podział na zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
	Zdanie podmiotowe z *che* + *congiuntivo*, np. *È inutile che tu lo faccia* oraz z bezokolicznikiem, np. *Si spera di ritrovarli.*
Zdanie dopełnieniowe z czasownikiem osobowym i z bezokolicznikiem, np. *Penso che lui sia ricco. Penso di partire.*	Zdanie dopełnieniowe z czasownikiem osobowym i z bezokolicznikiem, np. *Penso che lui sia ricco. Penso di partire.* • użycie trybu warunkowego w zdaniach dopełnieniowych dla wyrażenia hipotezy, domysłu, np. *Non credo che sarei all'altezza.*
Zdanie względne z *che, cui, il quale, dove*, np. *La donna da cui abiti è francese.*	Zdanie względne z *chi, che, cui, il quale, dove* • forma bezokolicznikowa zdania względnego z użyciem struktury: *preposizione* + *chi, cui* + bezokolicznik, np. *Non riesco a trovare una persona con cui dividere l'appartamento.* • użycie imiesłowu w funkcji zdania względnego, np. *Le domande pervenute (=che sono state pervenute) in ritardo non saranno esaminate.*
Zdanie czasowe z *mentre, quando, appena, dopo che, prima che, finché* • zdania czasowe z bezokolicznikiem po wyrażeniu spójnikowym *prima di,* np. *Prima di partire vengo a trovarti.*	Zdanie czasowe z *mentre, quando, appena, dopo che, prima che, finché* • zdania czasowe z bezokolicznikiem po wyrażeniach spójnikowych: *fino a, prima di, dopo* + bezokolicznik, np. *Prima di uscire voglio finire quel lavoro. Rise fino a star male.* • zdanie czasowe imiesłowowe, np. *Arrivato*

	a Londra, cercò un posto da alloggiare.
Zdanie przyczynowe wprowadzone przez *perché, visto che, dato che* • z użyciem trybu warunkowego dla wyrażenia możliwości, hipotezy, pragnienia, np. *Passate a casa mia perché vorrei rivedervi.*	Zdanie przyczynowe wprowadzone przez *perché, poiché, visto che, dato che, dal momento che, siccome* • z użyciem trybu warunkowego dla wyrażenia możliwości, hipotezy, pragnienia, np. *Passate a casa mia perché vorrei rivedervi.*
Zdanie celowe z *perché, per*, np. *Te lo dico perché tu lo sappia.*	Zdanie celowe z *perché, affinché, per* Zdanie celowe z wyrażeniami: *al fine di, a, di, da,* np. *Preparatevi a partire. Dammi un libro da leggere.*
Zdanie skutkowe z *che, così...che, tanto...che,* np. *È così bella che mi sono innamorato di lei.*	Zdanie skutkowe z *che, così...che, tanto...che* • zdanie skutkowe wprowadzone przez wyrażenie *così … da, per* lub przez wyrażenia: *degno di, atto a*
Zdanie przyzwalające z *anche se*, np. *Anche se piove andiamo al mare.*	Zdanie przyzwalające z *anche se, nonostante, sebbene, benché* Zdanie przyzwalające wprowadzone przez *pur, pure, anche* + *gerundio,* np. *Pur avendo fatto una corsa, abbiamo perso il treno.*
Zdanie porównawcze z *così...come, tanto...quanto, più...di, meno....di*, np. *Lui è tanto bello quanto interessante.*	Zdanie porównawcze z *così...come, tanto... quanto, più... di, meno... di* • zastosowanie *non* w funkcji wzmacniającej, np. *Il problema è più complesso di quanto non pensassi.*
Zdanie sposobu z *gerundio*, np. *Sono uscito di casa correndo.*	Zdanie sposobu z *gerundio* Zdanie sposobu z użyciem *come se*
Zdanie wykluczające: *senza* + bezokolicznik, np. *Ha parlato senza riflettere.*	Zdanie wykluczające: *senza* + bezokolicznik, np. *Ha parlato senza riflettere.* Zdanie wykluczające z wyrażeniami *senza che* i *tranne che,* np. *Abbiamo fatto tardi, senza che nessuno lo abbia notato. Non dirò niente, tranne che non sia costretto.*
	Zdanie warunkowe z *a patto che, a condizione che, nel caso che*
Zdania w mowie zależnej, wyrażające pytanie bądź wątpliwość, np. *Dimmi perché l'hai fatto? Non so se partire.*	Zdania w mowie zależnej, wyrażające pytanie bądź wątpliwość, np. *Dimmi perché l'hai fatto? Non so se partire.*

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

2.2. Część ustna (bez określania poziomu). Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka włoskiego
Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)

Rozmowa wstępna	*ok.* ***2*** *minut*

Egzaminujący:	**Buongiorno, mi chiamo**…… **, e questo è il mio / la mia collega** ….. **Come ti chiami?**
Zdający:	……
Egzaminujący:	**Grazie. Scegli una serie di domande e dimmi il numero della serie. In questa parte dell'esame ti farò qualche domanda. Possiamo cominciare?**
Zdający:	……
Egzaminujący:	**Życie rodzinne i towarzyskie** • Come comincia la tua giornata tipica? • Qual è il momento della giornata che preferisci? Perché? • Il pranzo o la cena: quale pasto è più importante per te? Perché? • Come passi di solito il fine settimana? • Puoi descrivere il tuo migliore amico / la tua migliore amica? **Świat przyrody** • Vorresti avere un animale? Quale? E se no, perché? • Qual è la tua stagione preferita? Perché? • Che cosa preferisci: il mare o la montagna? Perché? • Ti piace il clima polacco? Perché? • Che cosa può fare un cittadino per tutelare l'ambiente naturale? **Zdrowie** • Che cosa significa per te vivere in modo sano? • Nei tempi d'oggi è facile vivere in modo sano? Perché? • Che cosa consiglieresti a una persona che fa una vita sedentaria? • Che cosa fai tu per stare in forma?
Zdający: *≈ 2 min*	……
Egzaminujący:	**Grazie.** <proszę przekazać zestaw zdającemu>

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw 1.	• zakupy • podróżowanie • dom	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie 1.	***4*** *minuty*

Twój kolega / Twoja koleżanka z zagranicy, który(-a) dopiero zaczął(zaczęła) mieszkać w Twojej okolicy, chce się dowiedzieć, gdzie najlepiej zrobić zakupy na przyjęcie urodzinowe. Porozmawiaj z nim/nią na ten temat.
Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Dojazd do sklepów

Ceny

Twoje doświadczenia

Potrawy

Rozmowę rozpoczyna ***egzaminujący****.*

Zadanie 2	***3*** *minuty*

Zestaw **1.**	• zakupy • podróżowanie • dom	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie **3.**	***5*** *minut*

*Popatrz na **Zdjęcie 1**. i **Zdjęcie 2**.*

Po wakacjach będziesz studiować za granicą. W ofertach zakwaterowania organizowanego przez uczelnię znalazłeś(-łaś) poniższe zdjęcia.

- *Wybierz zdjęcie mieszkania, które, według Ciebie, będzie lepsze, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą propozycję.*

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zestaw 1.	• zakupy • podróżowanie • dom	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie 1.	**4** *minuty*

Egzaminujący: *[Proszę przekazać zestaw zdającemu.]*
Cominciamo con l'esercizio numero 1. Leggi attentamente l'esercizio.
Hai circa mezzo minuto per prepararti, poi cominciamo l'esame.

Zdający:
≈ 30 s

Egzaminujący: *[Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?***]*

Wersja dla zdającego

Twój kolega / Twoja koleżanka z zagranicy, który(-a) dopiero zaczął(zaczęła) mieszkać w Twojej okolicy, chce się dowiedzieć, gdzie najlepiej zrobić zakupy na przyjęcie urodzinowe. Porozmawiaj z nim/nią na ten temat.
Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

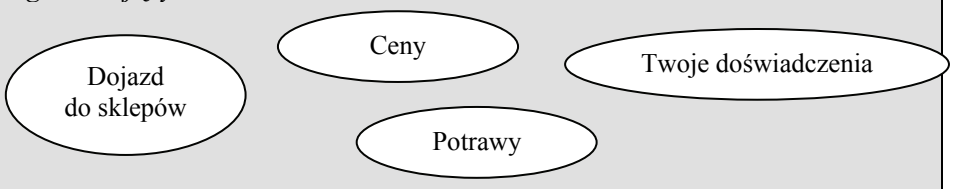

Rozmowę rozpoczyna ***egzaminujący****.*

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pan/Pani kolegą/koleżanką zdającego, który(-a) dopiero zaczął(zaczęła) mieszkać w jego okolicy i chce się Pan/Pani dowiedzieć, gdzie najlepiej zrobić zakupy na swoje przyjęcie urodzinowe. Rozpoczyna Pan/Pani rozmowę.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy ***wszystkie/wybrane*** *punkty.*
- → *Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.*
- → *Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.*
- → *Na przyjęciu chce Pan/Pani podać oryginalne potrawy, np. sushi, owoce morza.*
- → *Nie ma Pan/Pani samochodu.*
- → *Samodzielnie chce Pan/Pani przygotować tylko deser.*

Zdający i egzaminujący:
≈ 3 min

.....

Egzaminujący: **Grazie.**
Passiamo all'esercizio numero 2.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, iż nie ma możliwości powrotu do zadania.]
Passiamo dunque all'esercizio numero 3.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Ti ringraziamo. L'esame è finito.***]*

Zestaw **1.**	• zakupy • podróżowanie • dom	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie **2.**	*3 minuty*

Egzaminujący: **Descrivi, per piacere, la fotografia.**

[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: **Puoi cominciare?***]*

Wersja dla zdającego

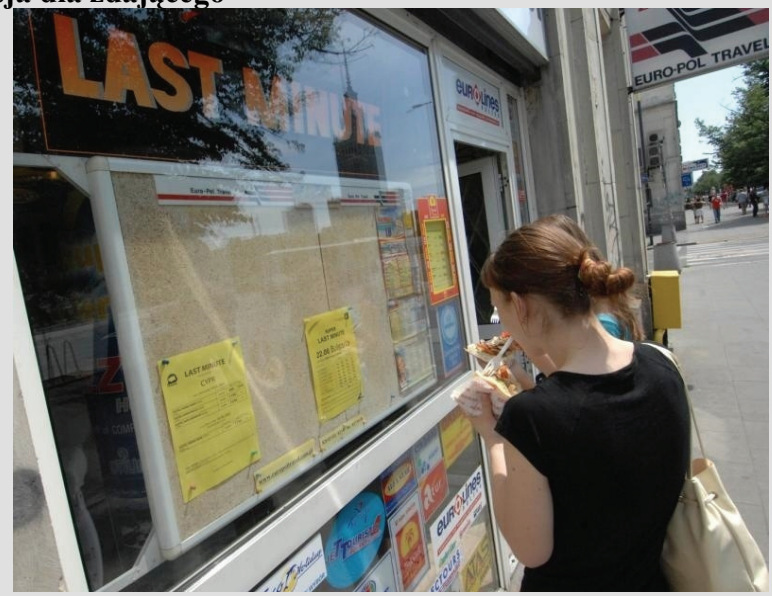

Zdający:
≈ 1 min .....

Egzaminujący: **Grazie. Adesso ti farò tre domande.**

Pytania dla egzaminującego

1. Perché questa ragazza è interessata alle offerte last minute?
2. Dove vorresti andare per le vacanze estive? (Perché proprio lì?)
3. Parlami delle vacanze peggiori della tua vita.

Zdający:
≈ 2 min .....

Egzaminujący: **Grazie.**
Passiamo all'esercizio numero 3.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Ti ringraziamo. L'esame è finito.***]*

Zestaw **1.**	• zakupy • podróżowanie • dom	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie **3.**	🕒 ***5*** *minut*

Egzaminujący: **Leggi il compito e pensa a quello che vorresti dire.**
Hai un minuto di tempo per prepararti.

Zdający:
🕒 *≈1 min*

Egzaminujący: *[Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Puoi cominciare?***]*

Wersja dla zdającego

*Popatrz na **Zdjęcie 1**. i **Zdjęcie 2**.*
Po wakacjach będziesz studiować za granicą. W ofertach zakwaterowania organizowanego przez uczelnię znalazłeś(-łaś) poniższe zdjęcia.

- *Wybierz zdjęcie mieszkania, które, według Ciebie, będzie lepsze, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz drugą propozycję.*

Zdjęcie 1.

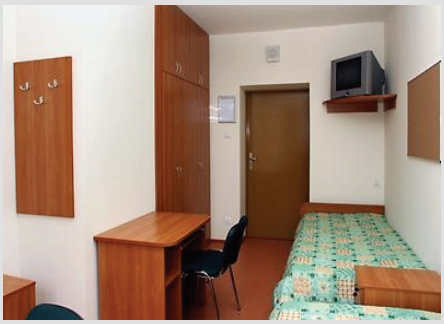

Zdjęcie 2.

Zdający:
🕒 *≈ 2 min* .....

Egzaminujący: **Grazie. Adesso ti farò due domande.**

Pytania dla egzaminującego

*Proszę zadać zdającemu **dwa** z poniższych pytań.*

1. Come può una casa riflettere il carattere di chi la abita?
2. Quali sono i problemi legati alla vita in città?
3. Quali aspetti si prendono in considerazione comprando una casa o un appartamento?
4. Quali qualità dovrebbe avere il coinquilino ideale?

Zdający:
🕒 *≈ 2 min* .....

Egzaminujący: **Ti ringraziamo. L'esame è finito.**

Zestaw 2.	• dom • technika • podróżowanie	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie 1.	*4 minuty*

Z kolegą/koleżanką z uniwersytetu, poznanym(-ną) na pierwszych zajęciach, chcecie wynająć wspólnie mieszkanie. W rozmowie z nim/nią ustal szczegóły.
Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Koszty

Życie towarzyskie

Wyposażenie

Lokalizacja

*Rozmowę rozpoczyna **egzaminujący**.*

Zadanie 2.	*3 minuty*

Zestaw **2.**	• dom • technika • podróżowanie	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla zdającego***

Zadanie **3.**	*5 minut*

*Popatrz na **Zdjęcie 1**., **Zdjęcie 2**. i **Zdjęcie 3**.*

Chcesz wybrać się na wakacje nad morze. Masz do wyboru trzy poniższe miejsca. Wyraź swoje zdanie na temat propozycji przedstawionych na zdjęciach.

- *Wybierz propozycję, która, Twoim zdaniem, jest najlepsza, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe oferty.*

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Zestaw **2.**	• dom • technika • podróżowanie	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie **1.**	*4 minuty*

Egzaminujący: *[Proszę przekazać zestaw zdającemu.]*
Cominciamo con l'esercizio numero 1. Leggi attentamente l'esercizio. Hai circa mezzo minuto per prepararti, poi cominciamo l'esame.

Zdający:
≈ 30 s

Egzaminujący: *[Po upływie ok. 30 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?***]*

Wersja dla zdającego:

Z kolegą/koleżanką z uniwersytetu, poznanym(-ną) na pierwszych zajęciach, chcecie wynająć wspólnie mieszkanie. W rozmowie z nim/nią ustal szczegóły. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić z egzaminującym.

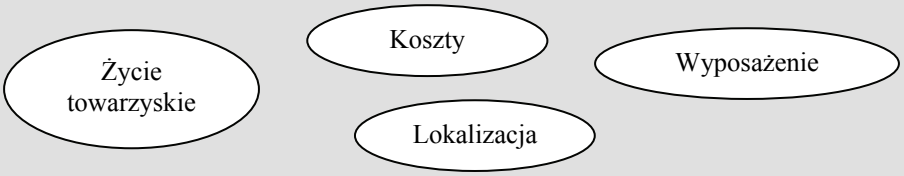

Rozmowę rozpoczyna ***egzaminujący****.*

Dodatkowe uwagi dla egzaminującego

Jest Pani/Pan koleżanką/kolegą zdającego, którego poznała Pani / poznał Pan na pierwszych zajęciach na uniwersytecie. Chcecie wspólnie wynająć mieszkanie. W rozmowie z nim proszę ustalić szczegóły. Pani/Pan rozpoczyna rozmowę.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, proszę włączyć do rozmowy ***wszystkie/wybrane*** *punkty.*

- → *Proszę poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.*
- → *Proszę grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie.*
- → *Chciałby Pan / Chciałaby Pani większy pokój przy jednoczesnym podziale kosztów pół na pół.*
- → *Nie zależy Panu/Pani na meblach ani wyposażeniu; ma Pan/Pani własne.*
- → *Przeszkadza Panu/Pani dym tytoniowy i lubi się Pan/Pani wcześnie kłaść spać i wcześnie wstawać.*

Zdający i egzaminujący:
≈ 3 min

.....

Egzaminujący: **Grazie.**
Passiamo all'esercizio numero 2.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę w języku polskim poinformować zdającego, że nie ma możliwości powrotu do zadania.]
Passiamo dunque all'esercizio numero 3.
[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Ti ringraziamo. L'esame è finito.***]*

Zestaw 2.	• dom • technika • podróżowanie	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie 2.	*3 minuty*

Egzaminujący: **Descrivi, per piacere, la fotografia.**

[Po upływie ok. 10 sekund, proszę – jeśli to konieczne – zapytać: **Puoi cominciare?***]*

Wersja dla zdającego

Zdający:
≈ 1 min

.....

Egzaminujący: **Grazie. Adesso ti farò tre domande.**

Pytania dla egzaminującego:

1. Secondo te che cosa stanno guardando le persone?
2. Per che cosa usi Internet?
3. Raccontami una situazione in cui qualcuno che conosci ha risolto un problema grazie a Internet.

Zdający:
≈ 2 min

.....

Egzaminujący: **Grazie.**
Passiamo all'esercizio numero 3.

[Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania: **Ti ringraziamo. L'esame è finito.**]

Zestaw 2.	• dom • technika • podróżowanie	**Egzamin maturalny z języka włoskiego** ***Wersja dla egzaminującego***

Zadanie 3.	*5 minut*

Egzaminujący: **Leggi il compito e pensa a quello che vorresti dire.**
Hai un minuto di tempo per prepararti.

Zdający:
≈1 min

Egzaminujący: *[Po upływie ok. minuty, proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Puoi cominciare?***]*

Wersja dla zdającego

*Popatrz na **Zdjęcie 1**., **Zdjęcie 2**. i **Zdjęcie 3**.*
Chcesz wybrać się na wakacje nad morze. Masz do wyboru trzy poniższe miejsca. Wyraź swoje zdanie na temat propozycji przedstawionych na zdjęciach.

- *Wybierz propozycję, która, Twoim zdaniem, jest najlepsza, i uzasadnij swój wybór.*
- *Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe oferty.*

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

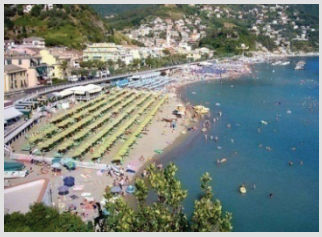

Zdający:
≈2 min .....

Egzaminujący: **Grazie. Adesso ti farò due domande.**

Pytania dla egzaminującego

*Proszę zadać zdającemu **dwa** z poniższych pytań.*

1. Quali luoghi di vacanza in Polonia sono più popolari tra i giovani? Perché?
2. In che modo il turismo può essere pericoloso per il nostro pianeta?
3. Perché alcune persone preferiscono i viaggi organizzati?
4. Quali sono alcuni vantaggi del viaggiare?

Zdający:
≈ 2 min .....

Egzaminujący: **Ti ringraziamo. L'esame è finito.**

2.3. Część pisemna (poziom podstawowy). Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi na temat odżywiania się. Do każdej wypowiedzi (1.1.–1.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

A. L'autore del testo dà consigli a quelli che mangiano fuori.
B. L'autore vuole pubblicizzare un suo libro su come mangiare sano.
C. L'autore del testo critica il modo di mangiare delle persone giovani.
D. Il testo dice che per mangiare sano bisogna variare prodotti alimentari.
E. Il testo dice che i protagonisti dei film aiutano i piccoli a mangiare sano.

1.1.	1.2.	1.3.	1.4.

Transkrypcja

1.1.

I risultati delle ricerche dicono che molti bambini mangiano, per esempio, le fettine di mela perché associano le immagini dei supereroi all'alimentazione sana. Braccio di Ferro, per esempio, ha convinto due generazioni di bambini a mangiare i poco amati spinaci. "Chiedere ai propri bambini '*Cosa preferirebbe mangiare Batman o Superman?*' può essere un primo passo verso un mondo fatto di cibi più salutari"– consigliano gli studiosi.

adattato da www.salute24.ilsole24ore.com

1.2.

Un consumo adeguato di frutta e verdura, che contengono vitamine e minerali, garantisce una migliore salute. Anche i cereali, come riso o mais, contengono vitamine importanti per il nostro organismo. Un'idea semplice e sicura è quella di cambiare il più possibile e di combinare alimenti diversi. Per una dieta completa ed equilibrata, nell'alimentazione quotidiana devono essere presenti tutti i tipi di alimenti, e non solo frutta e verdura.

adattato da www.salute.gov.it

1.3.

Se pensi che mangiare sano non sia possibile per chi pranza per esempio in una tavola calda, ti sbagli. Oggigiorno è quasi impossibile mangiare tranquilli in casa se non nel fine settimana. Ci sono però molte soluzioni veloci e soprattutto sane da adottare per un pasto genuino anche in mensa. L'importante però è fare una buona colazione e magari uno spuntino a metà mattina. Dopo puoi tranquillamente andare al bar o pranzare in mensa.

adattato da www.mangiaresano.net

1.4.

Caro amico: vuoi davvero migliorare la tua salute? Se questo è il tuo desiderio, ho preparato per te un manuale che propone un programma completo che ti consentirà di mangiare piatti sani. Sai che il 90% degli alimenti che hai in casa contiene ingredienti dannosi per la tua salute? Per sapere come mangiare sano ti invito all'incontro organizzato domani presso la libreria Petrarca. Potrai acquistare la mia pubblicazione con una dedica personale.

adattato da www.ebookdautore.it

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].

Wymagania szczegółowe

2.1. Zdający określa główną myśl tekstu (1.1., 1.2.).

2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.3., 1.4.).

Rozwiązanie

1.1. E
1.2. D
1.3. A
1.4. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

2.1. Per andare in centro Gianni prende

A. la bici.
B. il metrò.
C. il motorino.

Tekst 2.

2.2. Il ragazzo ha lasciato il suo cellulare

A. in segreteria.
B. in classe.
C. a casa.

Tekst 3.

2.3. Il dialogo si svolge

A. a casa.
B. al cinema.
C. all'aria aperta.

Transkrypcja

2.1.

Donna: Gianni, è facile per te spostarti in città?
Gianni: Non è un problema, anche se il traffico è intenso.
Donna: Come vai in centro? Prendi i mezzi pubblici o hai un motorino?
Gianni: I genitori mi consigliano di prendere la metropolitana, che è un mezzo veloce e comodo, ma a me non piace. Io il motorino non ce l'ho ancora. Di solito vado in centro in bici, anche se ho un po' paura: ne rubano tantissime. Perciò faccio molta attenzione a dove la lascio. Per me rimane il mezzo più comodo ed ecologico.

adattato da www.tiguidoio.it

2.2.

Oggi ho preso un bello spavento. Ero a scuola e non trovavo più il mio cellulare. L'ho cercato dappertutto: dentro lo zaino, sotto i banchi, nell'armadietto. Niente. Allora sono andato in segreteria per chiedere se era lì. Forse qualcuno l'aveva ritrovato e l'aveva portato lì? Ma il telefonino non c'era. Sono ritornato a casa triste e distrutto quando, pensa che fortuna, l'ho ritrovato sulla mia scrivania!

adattato da www.iphoneitalia.com

2.3.

Lui: Quanta gente, mamma mia!
Lei: Dai, con questo brutto tempo è normale, nessuno vuole passare la giornata fuori a passeggiare.
Lui: È vero, e per non annoiarsi in casa tutti vanno a divertirsi in qualche multisala.
Lei: Proprio come noi! Siamo seduti nell'ultima fila, ecco i nostri posti.
Lui: Sediamoci, il nostro giallo sta per cominciare!

tekst własny

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2.).
2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (2.3.).

Rozwiązanie

2.1. A
2.2. C
2.3. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–3)

Przeczytaj trzy teksty związane z posiadaniem psa. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Di nuovo mi rivolgo a voi. Da tanto ormai ho scoperto di amare i cani. Li adoro! Come volontaria ho aiutato i canili comunali a raccogliere fondi, ho portato loro il cibo, il denaro che ho raccolto personalmente. Poi un giorno mi sono detta: perché non posso avere un cane tutto mio? Ne ho parlato con i miei genitori, ma loro mi hanno detto di no, perché il cagnolino starebbe quasi tutto il giorno da solo. Come posso convincerli che gli darei tanto amore e cercherei di trascorrere la maggior parte del tempo con lui? Ho bisogno di una risposta da parte vostra.

adattato da www.forum.amando.it

3.1. In questo testo l'autrice

A. chiede un consiglio.
B. descrive la situazione dei canili.
C. suggerisce ai lettori l'acquisto di un cane.

Tekst 2.

Gianluca da sempre ha avuto un grande interesse per il mondo animale in generale, e per quello dei cani in particolare. È cresciuto dedicando il suo tempo libero ai poveri cani dei canili. Ha imparato in modo del tutto spontaneo e naturale a comprendere il loro linguaggio e comportamento. Già da ragazzino ha cominciato a cercare informazioni sui cani in diversi libri e articoli scientifici. Ora sa tutto su di loro. È pronto a prenderne uno tutto per sé. Ovviamente, invece di comprarlo, lo adotterà.

adattato da www.ilcompagnodelcane.it

3.2. Gianluca vorrebbe

A. scrivere un libro sui cani.
B. avere un cane in casa.
C. aprire un canile.

Tekst 3.

Il posto dove vendono i cani mi mette tristezza. Allora sorrido con un entusiasmo forzato. Il proprietario mi fa vedere un cucciolo, ma a me non piace. "Non so, mi piacerebbe qualcosa alla Snoopy" dico con un tono scherzoso. L'uomo tace. Non conosce Snoopy? Non è possibile, che infanzia ha avuto? "Sa, il cane che siede sul tetto della sua casetta con una sciarpa rossa al collo e scrive a macchina le sue lettere?" insisto. "I miei cani non scrivono a macchina" risponde lui, sembra offeso. "E fa caldo per mettergli delle sciarpe" aggiunge. "Ma no, certo. Era per spiegare chi è Snoopy" dico in fretta. Così vado via a mani vuote.

adattato da Tiziana Merani "Devo comprare un mastino"

3.3. La protagonista

A. prende il primo cane mostrato dal proprietario.
B. compra un cane simile a Snoopy.
C. torna a casa senza un cane.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (3.1.).
3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (3.2.).
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.3.).

Rozwiązanie
3.1. A
3.2. B
3.3. C

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

FRATELLI E SORELLE

Mamma, stasera una mia amica organizza una festa, posso andarci? Papà, mi compreresti la moto? E il computer? Sono queste le domande alle quali i genitori italiani devono rispondere quasi ogni giorno. Che tristezza quando la loro risposta è negativa, quando non gli danno il permesso… allora iniziano le discussioni, da entrambe le parti si alza la voce e la maggior parte delle volte il figlio va in camera sua a piangere e a domandarsi sui vari motivi che hanno spinto i genitori a dire no! È sempre la stessa musica.

A casa mia ciò non succede mai. Forse perché io ho una sorella più grande e i miei hanno già imparato a come agire con calma.

Noto però che il comportamento dei miei genitori nei confronti di mio fratello è molto diverso da quello che riservano a noi due. Essendo il più piccolo, da un certo punto di vista è più "viziato", mentre, da un altro, con lui i miei genitori sono più protettivi. Tuttavia non mi sento trascurata, questa non era una critica da parte mia.

Se devo essere del tutto sincera mi è difficile scrivere su questo tema per due motivi: il primo è che non mi piace raccontare cose personali a persone che non conosco, perché non mi piace che i lettori si intromettano nella mia vita. Il secondo è che io, non avendo particolari problemi con i miei genitori, non dovrei fare un discorso sulle fatiche di essere figlia.

Vorrei augurare a tutti di avere una situazione familiare come la mia.

C'è solo una cosa che ogni tanto mi disturba con i miei genitori. Sarà un fatto d'orgoglio personale, o forse soltanto un aspetto del mio carattere, ma io vorrei dimostrare loro di essere "diversa", soprattutto rispetto a mia sorella.

In qualche modo ho spesso la sensazione di avere per i primi anni della mia vita "copiato" la vita di mia sorella. Forse perché sto frequentando la stessa scuola e la stessa sezione con gli stessi professori di mia sorella, forse perché la sera usciamo troppo spesso insieme, per cui abbiamo amici in comune. Dal momento che abbiamo gli stessi gusti finiamo sempre per comprarci vestiti identici. Sembriamo due sorelle gemelle. In qualche modo vorrei dimostrare loro che sono un'altra persona, non la fotocopia di mia sorella. Loro non me l'hanno mai fatto notare e so che dal punto di vista del carattere sono l'opposto di lei.

adattato da www.ipensieri.it

4.1. Di solito, quando il genitore gli proibisce di uscire, un adolescente italiano
- **A.** gli chiede il motivo della sua decisione.
- **B.** ascolta la musica in camera sua.
- **C.** esce di casa senza il permesso.
- **D.** comincia a litigare con loro.

4.2. La ragazza ha
- **A.** un fratello maggiore e una sorella minore.
- **B.** un fratello minore e una sorella maggiore.
- **C.** una sorella gemella e un fratello minore.
- **D.** un fratello e una sorella maggiori.

4.3. La ragazza parla poco volentieri della famiglia perché
- **A.** ha rapporti conflittuali con i suoi fratelli.
- **B.** sopporta male le critiche da parte dei lettori.
- **C.** si rende conto dei gravi problemi con i genitori.
- **D.** non ama parlare della sua vita con degli sconosciuti.

4.4. Le due sorelle hanno diversi
- **A.** amici.
- **B.** vestiti.
- **C.** caratteri.
- **D.** professori.

4.5. La ragazza scrive sul blog per
- **A.** chiedere un consiglio ai blogger.
- **B.** presentare la sua famiglia ai blogger.
- **C.** analizzare i commenti di alcuni blogger.
- **D.** suggerire una soluzione ai problemi dei blogger.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.2., 4.3., 4.4.).

3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (4.5.).

Rozwiązanie

4.1. D
4.2. B
4.3. D
4.4. C
4.5. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 5.1.–5.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A–E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. Uwaga: dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

RICORDI DI SCUOLA

Buongiorno,

ho 28 anni, ma ricordo bene ciò che mi è accaduto quando frequentavo la scuola media. Non dimenticherò mai la paura che provavo quando i miei compagni mi facevano dei brutti scherzi. Ero brava e a loro dava fastidio, perciò hanno iniziato a rubarmi le cose dallo zaino. **5.1.** _____ Mi scrivevano note false sul diario e mi emarginavano. Io piangevo.

Però non mi è mai mancato il coraggio. Infatti fino ad un certo punto ho sopportato. Poi ho deciso di parlarne con mio padre. **5.2.** _____ Il preside ha chiamato d'urgenza tutti gli alunni e i loro genitori. Finalmente le cose sono cambiate anche perché gli insegnanti erano tutti dalla mia parte.

Alla fine della seconda classe la mia famiglia si è trasferita in un'altra zona molto lontano dalla mia scuola. **5.3.** _____ Così ho cambiato scuola.

Adesso sono insegnante. La scuola di oggi a mio avviso deve educare gli alunni e quei genitori che da giovani sono stati dei cattivi studenti. C'è molto lavoro in prospettiva, ma possiamo farcela!

Caterina

adattato da www.bullismo.com

A. Non la ringrazierò mai abbastanza.
B. Il giorno dopo lui si è presentato a scuola.
C. Tutto il giorno si prendevano gioco di me.
D. Per andarci dovevo svegliarmi prestissimo.
E. Infatti, qui devono lavorare persone che amano il loro mestiere.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe

3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (5.1., 5.2., 5.3.).

Rozwiązanie

5.1. C
5.2. B
5.3. D

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 6. (0–5)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B albo C.

LA VACANZA ESTIVA

Parliamo della vacanza estiva e di come la vedono e se l'aspettano gli italiani. Per alcuni andare in vacanza è un lusso, per tanti altri una necessità o un diritto dopo un **6.1.** _____ anno di lavoro e di sacrifici. Il riflesso della crisi si vede nei consumi delle famiglie. Tra tutte le spese bisogna considerare il costo di un soggiorno al mare. Quanti italiani **6.2.** _____ alla vacanza? Nel 2008 erano quasi 30 milioni gli italiani in viaggio; per l'estate prossima si prevede un calo di 10 milioni. Soltanto 20 milioni di italiani partiranno per la classica vacanza. Gli altri staranno a casa **6.3.** _____ troveranno modi alternativi per affrontare la crisi. Ai nostri connazionali di certo la fantasia non è mai mancata. I tradizionali quindici giorni al mare o in montagna saranno sostituiti da 3-4 giorni ogni tanto, magari **6.4.** _____ ospitalità in casa di parenti o condividendo le spese di viaggio e pernottamento con gli amici. Si può anche risparmiare con i vecchi metodi sempre validi, come la prenotazione di aerei, treni o traghetti **6.5.** _____ molto anticipo. Naturalmente il "low cost" sarà sempre il primo della lista nelle scelte di questa corsa al risparmio.

adattato da www.famigliaitaliana.com

6.1.
- **A.** intero
- **B.** tutto
- **C.** completo

6.2.
- **A.** rifiuteranno
- **B.** rinunceranno
- **C.** risparmieranno

6.3.
- **A.** né
- **B.** anche
- **C.** oppure

6.4.
- **A.** passando
- **B.** cercando
- **C.** ringraziando

6.5.
- **A.** di
- **B.** per
- **C.** con

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (6.1., 6.2., 6.3., 6.4., 6.5.).

Rozwiązanie

6.1. A
6.2. B
6.3. C
6.4. B
6.5. C

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–2)

W zadaniach 7.1.–7.2. wybierz wyraz, który poprawnie uzupełnia luki w obydwu zdaniach. Zakreśl literę A, B albo C.

7.1. La finestra della nostra camera _____ sulla piazza.
Mi _____ fastidio quando fumi in mia presenza.
A. dà
B. esce
C. guarda

7.2. La mia valigia è troppo pesante, potresti darmi una _____?
Chi vuole rispondere alla domanda deve alzare la _____.
A. voce
B. mano
C. risposta

Zadanie 8. (0–2)

W zadaniach 8.1.–8.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która może najlepiej zastąpić zaznaczony fragment. Zakreśl literę A, B albo C.

8.1. **Gli italiani vanno** in vacanza in agosto.
A. In Italia si va
B. In Italia ci va
C. In Italia ti va

8.2. **Chi** arriva in ritardo, non entra.
A. Le persone che
B. La gente che
C. Quelli che

Zadanie 9. (0–2)

W zadaniach 9.1.–9.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl literę A, B albo C.

9.1. – Devo tornare subito a casa!
– Allora **(zobaczymy się później)** _____!
A. ci vediamo tardi!
B. quanto è tardi!
C. a più tardi!

9.2. Quando abitavo a Roma **(codziennie)** _____ andavo a vedere musei e mostre.
A. tutto il giorno
B. ogni giorno
C. di giorno

Zadanie 10. (0–2)

Uzupełnij poniższe minidialogi (10.1.–10.2.), wybierając brakujący fragment / brakującą wypowiedź jednej z osób. Zakreśl literę A, B albo C.

10.1. **X:** Vuoi venire con me al cinema domani sera?
Y: Purtroppo domani non posso perché _____
A. vorrei venire volentieri.
B. sono libero proprio la sera.
C. sono occupato tutto il giorno.

10.2. **X:** Permesso? Posso entrare?
Y: _____
A. Allora a dopo!
B. Prego, accomodati!
C. Certo, ti telefono domani!

Wymagania ogólne do zadań od 7. do 10.

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
IV. Reagowanie […].
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […].
V. Przetwarzanie wypowiedzi.
Zdający zmienia formę przekazu […] pisemnego […].

Wymagania szczegółowe do zadań od 7. do 10.

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (7.1., 7.2., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10.1., 10.2.).
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia (10.1.)
7.5. Zdający prosi o pozwolenie, udziela […] pozwolenia (10.2.)
8.3. Zdający przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim (9.1., 9.2.).
13. Zdający posiada świadomość językową […] (7.1., 7.2., 8.1., 8.2., 9.1., 9.2., 10.1., 10.2.).

Rozwiązanie zadań od 7. do 10.

7.1. A
7.2. B
8.1. A
8.2. B
9.1. C
9.2. B
10.1. C
10.2. B

Schemat punktowania do zadań od 7. do 10.

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 11. (0–10)

Uczestniczyłeś(-aś) w międzynarodowej wymianie w Rzymie. Napisz list do kolegi z Włoch, w którym:

- **opiszesz rodzinę, u której mieszkałeś(-aś)**
- **zrelacjonujesz wydarzenie, które szczególnie utkwiło Ci w pamięci**
- **przedstawisz wady i zalety tego wyjazdu**
- **zaproponujesz wspólne wakacje w wybranym przez Ciebie miejscu i uzasadnisz swój wybór.**

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).*

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.
IV. Reagowanie […].
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.7. Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań i poglądów.
7.4. Zdający proponuje […].

Przykładowa oceniona wypowiedź 1.

Ciao Pietro,
ti scrivo per raccontarti le mie impressioni sullo scambio culturale che abbiamo fatto a Roma.

La famiglia dove ho abitato era molto simpatica e gentile. C'erano i genitori e tre figli: il mio corrispondente italiano Marco, √ sua sorella maggiore e il suo fratellino Franco.

La domenica era la giornata quando tutti noi ragazzi polacchi siamo stati con le nostre famiglie italiane. La mia famiglia ha organizzato un pranzo

nella casa in campagna per presentarmi a tutti. Sono venuti la nonna, √ zie, √ cugini. Pensavo di annoiarmi e invece è stato molto simpatico.

Lo scambio è andato bene, abbiamo visitato tanti monumenti famosi, ma abbiamo avuto poco tempo libero per girare e fare spese con i nostri compagni italiani.

Che ne dici di incontrarci la prossima estate? Potresti venire a Rimini dove sarò con la mia famiglia. In questa città ci sono molti locali e ti piacerà.

Per ora è tutto. Ti saluto e a presto,
XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 4 punkty: zdający odniósł się do czterech elementów z polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych; w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań (np. *il mio corrispondente italiano, pensavo di annoiarmi, che ne dici di incontrarci, potresti venire*).

Poprawność środków językowych – 2 punkty: nieliczne błędy niezakłócające komunikacji.

Przykładowa oceniona wypowiedź 2.

Ciao Pietro,
ti scrivo per raccontarti le mie impressioni sullo scambio culturale che abbiamo fatto a Roma.

Mentre sullo scambio abitare con la familia italiano. Sabato in treno abbiamo andato al mare, faccio bello tempo, è le sole. Io e mio l'amico Luca senza scarpe siamo camminato con piedi nudi in aqua. Le mare è calde. La prossima vacanze vadiamo con la mia familia in montagna. Io tu invitare per spendere le vacanze con √mia familia. Io molto piaccio la montagna a Polonia, ma possiamo facciamo lunge escursione. Stare molto bene perche non è molti caldo.

Per ora è tutto. Ti saluto e a presto,
XYZ

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 3 punkty: zdający odniósł się do trzech elementów z polecenia, brak jest informacji na temat wad i zalet wymiany. Zdający rozwinął dwa elementy polecenia, brak rozwinięcia wypowiedzi na temat rodziny, u której piszący mieszkał.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 0 punktów: bardzo liczne błędy w znacznym stopniu zakłócające komunikację (np. *mentre sullo scambio abitare, vadiamo, io tu invitare per spendere le vacanze, è molti caldo*).

Zadanie 12. (0–10)

Po raz pierwszy podjąłeś/podjęłaś pracę wakacyjną. Podziel się swoimi wrażeniami na blogu.

- **Poinformuj, jaką pracę wykonujesz, i przedstaw swoje obowiązki.**
- **Wyraź opinię na temat swojego szefa i uzasadnij ją.**
- **Opisz, jak poradziłeś(-aś) sobie z problemem, który pojawił się dzisiaj w pracy.**
- **Napisz, w jaki sposób wykorzystasz zarobione pieniądze.**

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).*

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.8. Zdający opisuje intencje, marzenia, […] plany na przyszłość.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.

Przykładowa oceniona wypowiedź

NUOVO MESSAGGIO
Titolo:*Campo obbligatorio

Ho un nuovo lavoro!

Messaggio:

Ciao!

È incredibile! Sono riuscito a trovare un lavoro per le vacanze.

Adesso lavoro in √ bar e devo stare nella cucina e preparare i panini per √ clienti. Il lavoro è abbastanza divertente anche se il mio capo è molto serioso e vuo che facciamo tutto in silenzio senza parlare. Ma noi piacciamo parlare e quando non c'è lui si divertiamo bene.

Oggi è succeduta una problema. Il cliente ha protestato perché in nostri panini c'è il maionese e lui vuole solo le verdure e non la carne.

Da questo lavoro avrò molti soldi ma non so cosa √ faccio.

Fra poco vi faccio sapere come stanno le cose. Speriamo bene!

Invia

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 19–21)

Treść – 4 punkty: zdający odniósł się do czterech elementów z polecenia i rozwinął trzy z nich. Nie traktujemy jako rozwiniętej informacji o wykorzystaniu zarobionych pieniędzy.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź jest w znacznej większości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 1 punkt: liczne błędy niezakłócające komunikacji (np. *vuo che facciamo, si divertiamo, noi piacciamo parlare*).

2.4. Część pisemna (poziom rozszerzony). Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1. (0–3)

Usłyszysz dwukrotnie trzy teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

1.1. L'autore del testo

A. pubblicizza un corso.
B. spiega le tecniche fotografiche.
C. consiglia come fare delle foto riuscite.

Tekst 2.

1.2. Le persone parlano

A. dei migliori posti di vacanza per fare il surf.
B. di una tecnica per praticare il surf.
C. di una nuova pratica sportiva.

Tekst 3.

1.3. Quale delle affermazioni è presentata nel testo come <u>fatto</u>, e non come <u>opinione soggettiva</u>?

A. La prova sull'efficacia della bevanda, svolta nei paesi sottosviluppati, è risultata poco riuscita.
B. La composizione della bevanda dell'americano non corrisponde alle norme nutrizionali indicate da specialisti.
C. L'invenzione di Johnson assicura al corpo le proteine che in condizioni regolari sarebbero fornite dalla carne.

Transkrypcja

1.1.

Se vuoi avvicinarti all'idea di fare delle belle foto, visita il nostro sito www.3megapixel.it. Ci troverai un pacchetto di lezioni di fotografia gratuito e accessibile a tutti. Imparerai le basi della fotografia a costo zero. Potrai imparare facilmente con esempi, consigli pratici e tante fotografie dimostrative. Partendo dalle nozioni di base arriverai fino ad un livello medio-alto di preparazione, più che sufficiente anche per un aspirante fotografo professionista. Conoscerai le attuali tecnologie e metterai in pratica le tecniche impiegate dagli esperti. Potrai anche acquisire le conoscenze necessarie per scegliere la fotocamera moderna più adatta alle tue esigenze. Se poi desideri approfondire le tue conoscenze, potrai acquistare il corso completo in formato PDF in vendita ad un costo minimo.

adattato da www.3megapixel.it

1.2.

- Perché i vacanzieri sulle spiagge sono incantati dal Sup? In che cosa consiste?
- Consiste nell'abbinare la classica tavola da surf alla pagaia. Si rema in piedi come gondolieri mentre le onde aiutano ad andare ancora più veloce. Dopo il successo in California, il Sup sta ora sbarcando in Italia.

- La tavola è uguale a quella da surf?
- No, è tecnologicamente più avanzata e può avere una dimensione doppia o tripla di una normale tavola da surf.
- È divertente praticare il Sup?
- Certo, soprattutto nei mari dove le onde non sono quelle dell'oceano. Per questo ha un notevole successo sulle spiagge del Bel Paese. Così non è più necessario partire per l'estero. Ovviamente bisogna imparare a cavalcare l'onda e conoscere le correnti, ma non è una cosa molto complicata.

adattato da www.sportandcompany.it

1.3.

Rob Johnson, americano di 24 anni, ha inventato un cocktail che, secondo lui, "contiene tutte le sostanze nutritive indispensabili al funzionamento del corpo umano". Il giovane sostiene di aver ottenuto un vero e proprio sostitutivo di una dieta bilanciata. Oggi boicotta tutti i cibi solidi. "La bevanda – è convinto l'americano – potrebbe sostituire pasti veri, nutrendo la gente più povera nei Paesi del Terzo Mondo". Johnson vorrebbe che dall'anno prossimo iniziassero gli esami per testare l'efficacia della sua invenzione su un reale campione di abitanti dei paesi sottosviluppati. Le ricerche svolte finora provano invece che il cocktail dell'americano non soddisfa le esigenze nutrizionali dell'organismo. Anzi, il suo concetto di eliminare il cibo vero dalla dieta è assurdo, concordano sia nutrizionisti che medici. Infatti, gli scienziati confermano: più carne, frutta o verdura uno mangia, minore è il rischio di contrarre varie malattie.

adattato da www.corriere.it

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].

Wymagania szczegółowe

2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.1.).
2.1. Zdający określa główną myśl tekstu (1.2.).
2.1.R. Zdający oddziela fakty od opinii (1.3.).

Rozwiązanie

1.1. A
1.2. C
1.3. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi dotyczące zwiedzania muzeów. Do każdej wypowiedzi (2.1.–2.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

A. Alcuni musei preferiscono avere meno visitatori nei prossimi anni.
B. Alcuni luoghi si possono visitare virtualmente, senza uscire di casa.
C. Alcuni turisti decidono di girovagare per la città senza visitare musei.
D. Alcuni musei, in un'occasione particolare, propongono i biglietti gratis.
E. Alcuni turisti visitano musei italiani invogliati da presentazioni in Internet.

2.1.	2.2.	2.3.	2.4.

Transkrypcja

2.1.

Nei mercati internazionali l'Italia si mantiene al primo posto come meta preferita per le vacanze. Le motivazioni di questa scelta sono varie: dall'ospitalità di amici o parenti all'occasione per rivedere la famiglia, ai divertimenti del luogo. Inoltre troviamo motivazioni culturali come la ricchezza del territorio, eventi culturali ed un interesse verso luoghi mai visti. Un grande influsso sul turismo sta avendo l'informazione attraverso i siti web.

Durante i soggiorni nelle città d'arte i turisti italiani prediligono le visite a monumenti, musei, mostre e siti archeologici. Inoltre visitano le bellezze naturalistiche, degustano prodotti eno-gastronomici e si dedicano allo shopping. Assistono anche a spettacoli ed eventi folkloristici.

adattato da www.skyscanner.it

2.2.

L'arte ti fa gli auguri è un'interessante iniziativa promossa dal Ministero per i Beni e le Attività Culturali, che prevede l'accesso gratuito in tutti i luoghi d'arte (musei, mostre, gallerie d'arte) il giorno del proprio compleanno. La promozione è valida per tutto l'anno e permetterà l'accesso a tutti i cittadini appartenenti alla Comunità Europea, come regalo di compleanno e come incentivo per visitare le bellezze del patrimonio italiano, risparmiando soldi. *L'arte ti fa gli auguri* è la prima iniziativa proposta nel nuovo anno, nata anche per confermare le milioni di visite turistiche ricevute presso i principali monumenti italiani nel corso del precedente anno.

adattato da www.senzasoldi.com

2.3.

Il settore museale sembra oggi in grande evoluzione sia per motivi economici, sia per una naturale evoluzione della domanda, sia, infine, per la crescente competizione nazionale e internazionale.

Oltre la metà dei musei ha dichiarato di avere tra le proprie priorità quelle di migliorare i servizi offerti e di restaurare la propria sede. Solo pochi puntano a un aumento di pubblico: è un dato interessante, soprattutto se letto alla luce di quanto riportato a proposito degli spazi espositivi. Questa è appunto la causa per cui addirittura cinque istituti vorrebbero limitare o razionalizzare il numero di visitatori. Poco richiesti invece risultano i progetti dello sviluppo di attività espositive temporanee.

adattato da www.static.touring.it

2.4.

Eccovi un modo innovativo di comunicare la bellezza e l'unicità del panorama italiano. Un vero tesoro da scoprire viaggiando, come in un pellegrinaggio, in tutte le città e siti che l'Unesco ha dichiarato Patrimonio dell'Umanità, lo conoscerete visitando: www.sitiunoesco.it.

Attraverso il sito scoprirete le motivazioni del riconoscimento dei singoli luoghi a Patrimonio Mondiale. Quelli descritti nelle pagine di questo sito, con linguaggio semplice, perché la semplicità è l'essenza dell'unicità, sono luoghi con un'atmosfera che descrive la meraviglia dell'Italia e la nostra missione di tutela e valorizzazione. È un portale nato per dare un punto di partenza per i vostri viaggi reali.

adattato da www.menteantica.it

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne […] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru […].

Wymagania szczegółowe

2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.1., 2.2., 2.3., 2.4.).

Rozwiązanie

2.1. E
2.2. D
2.3. A
2.4. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj teksty (A–C) oraz zdania ich dotyczące (3.1.–3.4.). Do każdego zdania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jeden tekst pasuje do dwóch zdań.

In quale testo trovi le seguenti informazioni?

3.1.	Gli sbalzi termici sono la causa principale della malattia.	
3.2.	Il freddo, diversamente da quanto si pensa, non provoca il raffreddore.	
3.3.	Il raffreddore è la causa più popolare delle assenze da scuola e lavoro.	
3.4.	I metodi naturali possono diminuire il disagio causato dal raffreddore.	

IL RAFFREDDORE

A. Il naso chiuso, il mal di gola e una tosse fastidiosa: il raffreddore comune può colpirci tutti. È la malattia infettiva più comune in Italia ed è il motivo principale per cui gli italiani si rivolgono al medico e rimangono a casa, lontani da scuola o da attività professionali. La maggior parte dei raffreddori è causata dai rhinovirus con cui veniamo a contatto. L'aria secca, causata per esempio dall'aria condizionata, può abbassare la resistenza alle infezioni dei virus. Contrariamente a quello che si racconta, se non si indossa una giacca quando fa freddo oppure se si esce all'aperto con i capelli bagnati non si prenderà sicuramente il raffreddore.

B. I farmaci non sono in grado di curare il raffreddore, ma possono essere usati per alleviare i sintomi come il dolore muscolare, il mal di testa e la febbre. Bisogna sempre leggere i consigli del foglietto illustrativo o rivolgersi al farmacista. Aumentare l'umidità dell'aria e mangiare miele per alleviare il mal di gola, o applicare gocce nasali di soluzione salina sono le cure più efficaci. Preparatevi da soli uno sciroppo di cipolla, è un metodo tradizionale usato al posto degli antibiotici. I sintomi del raffreddore di solito compaiono 2 o 3 giorni dopo l'esposizione alla fonte dell'infezione. La maggior parte dei raffreddori guarisce in una settimana e il tempo è il miglior medico.

C. Febbre, tosse, mal di gola e naso che cola: anche d'estate le malattie da raffreddamento non ci risparmiano. I virus e i batteri sembrano sempre più insidiosi e colpiscono sempre più italiani soggetti a questi disturbi. Si stima che quest'estate saranno costretti a stare a letto e assentarsi da lavoro 50-60 mila italiani. Sono soprattutto quelli che sono sottoposti ai continui salti di temperatura tra il caldo soffocante all'aria aperta e l'aria condizionata a temperature glaciali negli ambienti chiusi. Per diminuire il rischio della malattia è bene usare l'aria condizionata in modo ragionevole.

adattato da www.farmacoecura.it

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie
3.1. C
3.2. A
3.3. A
3.4. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj dwa teksty na temat relacji szkolnych. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

Tekst 1.

LA TIMIDEZZA

Con la ripresa della scuola, specialmente se si tratta di una scuola nuova, molti alunni possono sentirsi stressati ed intimiditi, soprattutto se hanno naturalmente un carattere introverso. Dal momento in cui si è nuovi in classe, è normale sentirsi timidi, capita a tutti, anche a chi non lo dà a vedere. Tuttavia, non è normale rimanere timidi tutto l'anno e non fare nuove amicizie. La cosa più importante da ricordare nel tentativo di superare la timidezza è provarci.

Ci sono diverse strategie che si possono utilizzare per superare la timidezza a scuola. Una buona strategia, che non sarà troppo impegnativa per una persona introversa, è fare amicizia con persone che sembrano essere ancora più timide. Queste persone stanno cercando nuovi amici, anche se non sembra. Apprezzeranno il gesto e sarà facile gettare le basi per una nuova amicizia.

Un altro elemento da non sottovalutare è il sorriso. Un sorriso buono e genuino può fare miracoli e può influenzare notevolmente la propria immagine facendo apparire più estroversi. Camminare a testa alta sorridendo a chiunque ci si rivolga è il primo passo da effettuare. Forse il sorriso non è l'unico metodo, ma è consigliato da molti psicologi.

Uno dei posti migliori per fare amicizia è la classe, perché prima di diventare popolari nella scuola bisogna esserlo tra i propri compagni. Bisogna osservare i vicini di banco e presentarsi. Si può iniziare con una battuta o chiacchiere generiche per rompere il ghiaccio. Un buon metodo è fare dei complimenti al compagno. Questo porterà a cominciare la conversazione più facilmente e proseguire il discorso verso altre questioni. È importante non dire bugie, i complimenti dovrebbero essere sinceri.

Un'idea sarebbe anche iscriversi alle attività scolastiche ed extrascolastiche: gruppi studenteschi, organizzazioni sociali o sportive. Questi sono modi semplici per fare nuove amicizie senza l'imbarazzo di non avere un argomento in comune di cui parlare.

adattato da www.comefaretutto.com

4.1. Una buona strategia per superare la timidezza è

A. osservare altri alunni timidi.
B. sottolineare i pregi del compagno.
C. deridere gli altri compagni di classe.
D. fare amicizia con i compagni più popolari.

4.2. L'autore del testo

A. descrive i diversi gradi di timidezza.
B. presenta una terapia contro la timidezza.
C. analizza il carattere delle persone estroverse.
D. svela alcuni trucchi per superare la timidezza.

Tekst 2.

COMPAGNI DI BANCO

Il giorno dopo è tornato a sedersi al mio banco nella penultima fila, e da allora abbiamo cominciato a diventare amici. È stato un processo lento, nella chimica lenta di quel periodo, quando tutto si trasformava in modo difficile da percepire. Nessuno di noi due aveva grandi legami con gli altri nostri compagni, io per timidezza e perché li consideravo parte di un mondo che non volevo accettare, Guido perché era troppo diverso da loro. In realtà Ablondi e Farvo, i due goffi giovani intellettuali della classe, avevano cercato all'inizio di aggregarlo, impressionati dal suo aspetto e dal suo modo di parlare. Lo avevano stretto da parte negli intervalli, si erano sforzati di metterlo al corrente delle loro opinioni sul cinema e la letteratura e la pittura contemporanei, formate al riparo dei libri e i discorsi dei loro genitori. Guido non aveva mostrato il minimo interesse, si era svincolato dopo poche frasi e senza cercare pretesti; l'attrazione di Ablondi e Farvo si era trasformata in risentimento. Lo guardavano da lontano con i loro occhi miopi, dove si mescolavano ostilità ragionata e diffidenza fisica. Guido non sembrava neanche accorgersene, ma l'idea che mi avesse scelto come compagno di banco mi ha fatto ancora più piacere.

Guido stava rintanato di fianco a me verso il fondo dell'aula, e faceva continue osservazioni su tutto. All'inizio parlava quasi da solo, ma poco alla volta ha cominciato ad alzare leggermente la voce per farmi partecipare. Non ci guardavamo quasi: cominciavamo in modo ben dissimulato dietro l'attenzione apparente per le professoresse. Presto si è stabilita tra noi una complicità automatica simile a quella che c'è in alcune forme di sport a due, come il bob o il motociclismo con sidecar. Gli facevo da secondo: lo bilanciavo e aiutavo a mantenere una traiettoria, ero il minimo pubblico possibile per la sua attività di scrutatore. Mentre i nostri compagni prendevano degli appunti in silenzio, noi li osservavamo e ne parlavamo.

Ogni mattina eravamo così vicini e presi nella stessa corrente, e il pomeriggio o nei giorni di vacanza non ci vedevamo mai. Un paio di volte gli ho chiesto se voleva venire a studiare da me; lui mi ha detto che aveva da fare, nello stesso tono di quando diceva di dover restare a scuola o aspettare la sua ragazza. Però non tornava mai direttamente a casa e non dava una mano alla madre a sbrigare le faccende domestiche. Ero sicuro che avrebbe preferito studiare insieme a me. Non sapevo che ogni giorno andava a guadagnare in un bar. Dopo è diventata una specie di convenzione che la nostra amicizia avesse come unico terreno le ore di scuola. Non mi sembrava poi così strano, perché era quello il cuore della giornata; il pomeriggio invece era solo un'ombra pallida della mattina, vuoto e privo di tensione.

adattato da Andrea De Carlo "Due di due"

4.3. Nel primo paragrafo il narratore descrive

A. l'inizio di una nuova amicizia.
B. i litigi coi suoi compagni di scuola.
C. il primo incontro con un nuovo amico.
D. la discussione con un suo compagno di banco.

4.4. Durante le lezioni gli amici
- **A.** ascoltavano con attenzione le professoresse.
- **B.** osservavano in silenzio i loro compagni.
- **C.** scambiavano le loro osservazioni.
- **D.** parlavano sempre di sport.

4.5. Gli amici non si incontravano dopo la scuola perché Guido
- **A.** preferiva studiare da solo.
- **B.** doveva lavorare.
- **C.** restava a scuola.
- **D.** aiutava in casa.

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.4., 4.5.).
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (4.2.).
3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (4.3.).

Rozwiązanie
4.1. B
4.2. D
4.3. A
4.4. C
4.5. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 5. (0–4)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (5.1.–5.4.), przekształcając jeden z wyrazów z ramki w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów. <u>Uwaga</u>: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

adulto	affetto	crescita	energia	giovane	sociale

LA FAMIGLIA

Oggi la famiglia è in forte crisi e le unioni sono sempre più precarie. La mancanza di tempo, di dialogo e le preoccupazioni, tolgono spesso quelle **5.1.** _____ che dovrebbero essere destinate a rafforzare il nucleo familiare (sette persone su dieci infatti si sentono sole anche se in coppia) per impedire che alla fine ci si ritrovi estranei e soli proprio al suo interno. Le nuove dinamiche **5.2.** _____ mettono a dura prova l'unità familiare ed i valori in essa contenuti. Cresce il numero dei divorzi e delle

separazioni, aumenta la fragilità dei legami tra genitori e figli. Carriera, attività extralavorative, problemi sentimentali occupano la vita degli **5.3.** _____, mentre gli adolescenti crescono sempre più soli ed insicuri. L'adolescenza soffre di solitudine. I giovani di oggi solo apparentemente sembrano avere tutto ciò che gli occorre; in realtà mancano loro le cose più importanti: un'identità sicura, **5.4.** _____ familiari e punti saldi di riferimento.

adattato da www.stopsolitudine.com

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (5.1., 5.2., 5.3., 5.4.).

Rozwiązanie

5.1. *energie*
5.2. *sociali*
5.3. *adulti*
5.4. *affetti*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–4)

Przetłumacz na język włoski podane w nawiasach fragmenty zdań 6.1.–6.4., tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

6.1. *(Broniłbym Cię, nawet jeśli)* _____ mi avessi detto di non farlo.

6.2. Finalmente hanno dichiarato che il preside *(rozwiązał wszystkie problemy)* _____.

6.3. Molti ragazzi che si ritrovano in una nuova scuola *(stają się nieśmiali i niezdecydowani)* _____.

6.4. *(Latem 2014 roku)* _____ dopo aver superato gli esami di maturità, sono andata in vacanza in Inghilterra.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (6.1., 6.2., 6.3., 6.4.).

Rozwiązanie
6.1. *Ti avrei difeso anche se*
6.2. *aveva risolto tutti i problemi*
6.3. *diventano timidi e indecisi*
6.4. *Nell'estate del 2014*

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Zadanie 7. (0–13)

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz temat, który wybrałeś(-aś), zakreślając jego numer.

1. W Twojej szkole wprowadzono zakaz używania telefonów komórkowych. Młodzież zorganizowała akcję protestacyjną. Napisz **artykuł** na stronę internetową szkoły, w którym zrelacjonujesz przebieg akcji oraz przedstawisz i uzasadnisz swoje stanowisko w tym konflikcie.

2. Wróciłeś(-aś) niezadowolony(-a) z obozu młodzieżowego zorganizowanego przez szkołę. Napisz **list** do gazetki szkolnej, w którym uzasadnisz, dlaczego uważasz obóz za nieudany, i zaproponujesz rozwiązania, które poprawią jakość tego typu wyjazdów w przyszłości.

3. Coraz więcej młodych osób, wybierając kierunek studiów, nie kieruje się własnymi zainteresowaniami, ale wymaganiami rynku pracy. Napisz **rozprawkę** na ten temat, przedstawiając zalety i wady takiej decyzji.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

DOVETE ASCOLTARCI!

Vi immaginereste la giornata senza il cellulare? Noi ci siamo trovati proprio in questa situazione. Come mai? Con un'enorme sorpresa abbiamo saputo che il preside della nostra scuola aveva dichiarato che sia durante le lezioni che durante le pause è assolutamente vietato l'utilizzo dei cellulari.

Ieri mattina nella nostra scuola si è svolta una protesta, organizzata dagli studenti, per esprimere il nostro disappunto riguardo al nuovo regolamento scolastico. La protesta è cominciata alle 9 di mattina, coinvolgendo gli alunni di tutte √ *classi. Noi ragazzi, invece di recarsi nelle sale, ci siamo riuniti nell'Aula Magna per discutere il problema. In risultato, è stata scritta*

una lettera con la proposta di cancellare questa nuova regola, indirizzata al preside. In essa abbiamo scritto di capire il divieto dell'uso dei telefoni a lezione, ma abbiamo sottolineato √ nostro diritto ad usarli nelle pause, quando vogliamo rilassarci, giocare o ascoltare la musica.

Il preside ha ricevuto la nostra delegazione: ci ha ascoltati con grande gentilezza, ma ha detto che anche nelle altre scuole era già in vigore questa regola e che non poteva farci niente.

Sono dell'opinione che dobbiamo continuare la protesta. Credo che il cellulare sia un nostro ogetto personale e che nessuno abbia il diritto di togliercelo. Non vorrei che con questo divieto il preside decidesse della mia libertà.

La protesta è in corso. Ha mostrato che siamo forti, uniti e che insieme ce la faremo. Nei prossimi giorni contatteremo le altre scuole per ridiscutere insieme la questione.

Se volete esprimere anche la vostra opinione sul problema, contattate la nostra redazione via mail.

XYZ

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wprowadzenie zgodne z tematem, zachęcające czytelnika do dalszej lektury, dwa elementy tematu są odpowiednio rozwinięte (zrelacjonowanie akcji protestacyjnej, przedstawienie i uzasadnienie swojego stanowiska), zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: artykuł ma tytuł, uwzględnione są wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna.

Zakres środków językowych – 3 punkty: szeroki zakres środków językowych, liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, precyzją użytych środków językowych, różnorodnością frazeologiczną (np. *esprimere il nostro disappunto riguardo a, coinvolgendo, recarsi, era già in vigore*), zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 3 punkty: praca zawiera nieliczne błędy językowe i nieliczne błędy zapisu.

Temat 2.

Cara Redazione,

scrivo per parlarVi del nostro campo sportivo organizzato dalla nostra scuola durante le ferie. Io e i miei amici pensiamo che il nostro campo non ha avuto successo, perché tutti √ studenti hanno detto alla fine che non sono contenti e che √ sono state tante probleme. La scuola ha organizato il campo in montagna nell'inverno. [*Spesso passo le vacanze con i miei genitori, l'anno scorso in estate sono stato in Zakopane e mi ho annoiato. Faceva brutto tempo.*] *Questa volta era un campo sportivo, allora dovevano essere molte ore per sciare. Invece abbiamo passato tutte √ mattine dalle 8 alle 12 a studiamo polacco, matematica e altre materie. Poi c'era il pranzo. Finalmente dopo le 14 potevamo andare con √ insegnanti di sport a sciare e solo per due ore perché poi diventava le notte e dovevamo tornare nelle nostre camere. Noi ci chiediamo se ha senso organizzare un campo sportivo e poi non practicare molto sport e andare alle lezioni. Practicare sport è importante per mantenere √ buona salute.* [*Bisognerebbe mangiare pasti sani e regolari. Le verdure e le frutte danno all'organismo molte vitamine.*] *Ma purtroppo non c'era solo questa problema. Noi √ lamentiamo anche delle camere dove abbiamo dormiti, perché*

dovevamo dormire in 10 ragazzi in una camera ma il bagno con la doccia era fuori della camera. L'ostello era economico, questo vero. Ma forse potevamo paghare un' po di più e avere i migliori condizioni. Anche √ nostri genitori sono d'accordo. Per √ prossimo anno vorrei fare una proposta: pagare un' po di più per avere condizioni migliori nell'ostello e naturalmente non avere lezioni e fare solo sport. Almeno nelle ferie!

Spero che hanno pubblicato √ mia lettera.

XYZ

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].
IV. Reagowanie […].
Zdający reaguje […] w formie […] pisemnej, w różnorodnych, bardziej złożonych sytuacjach ….].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości […].
5.7. Zdający przedstawia […] wady różnych rozwiązań […].
5.8. Zdający opisuje […] nadzieje […] na przyszłość.
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.
5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.
7.4. Zdający proponuje […].

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 4 punkty:

elementy treści: wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi oraz wskazujący powód pisania listu, dwa elementy tematu odpowiednio pogłębione, zakończenie sztampowe, wypowiedź zawiera nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu;

elementy formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący list, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, brak konsekwencji w układzie graficznym pracy, długość pracy mieści się w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź zawiera 1 usterkę w zakresie spójności i logiki tekstu.

Zakres środków językowych – 2 punkty: zadowalający zakres środków językowych, w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną (np. *organizzato dalla scuola, il campo non ha avuto successo, ci lamentiamo delle camere*), jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: liczne błędy językowe, nieliczne błędy zapisu.

Temat 3.

Oggigiorni i ragazzi che passano la maturità hanno davanti il grande dubbio di cosa studiare all'universita. Da qui nasce il problema su che tipo di studi sceliere: frequentare una facoltà che ti garantisce un lavoro alla fine degli studi o seguire le proprie passioni anche se in futuro sarà difficile trovare un lavoro?

Anzitutto molti personi credono che di solito le facolte che offrono più possibilità di lavoro sono le facolte scientifiche, come architettura, ingeneria o economia, e molti studenti scelgono le anche se queste materie non gli interessano.

Molti ragazzi scelgono gli studi che ti ofrono un lavoro paghato bene. Questa è la cosa che conta di più per loro.

Ma hai bisogna di sapere che non i tutti studenti sono portati per qualsiasi tipi di studi. Allora studiare in una facolta che non ti piaci può crearti molti stressi e molta fatica.

In secondo luogo se uno ragazzo studia qualcosa che non lui piace rischia di lasciare l'università ad un certo punto e di non completare gli studi, ma si sente poco motivato.

Infine bisogna di dire che ogni giorni nascono nuovi professioni, ad esempio anche su internet, per le quale non sempre una laurea specifica è necessaria. Quindi vale la pena di studiare alla facoltà che noi piace, perché può succedere che il nostro lavoro futuro non sarà collegato con gli studi.

Concludendo, secondo me è meglio seguire le tue passioni anche se in futuro sarà difficile trovare uno lavoro, e non frequentare una facoltà che ti garantisce uno lavoro alla fine degli studi.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy […] dłuższe wypowiedzi pisemne, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.2.R. Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.
5.12. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
5.13. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 22–25)

Zgodność z poleceniem – 3 punkty:

elementy treści: teza jest zgodna z tematem, ale odbiega od treści wypowiedzi, powierzchowna realizacja pierwszego elementu (zalety kierowania się wymogami rynku pracy), pogłębiona realizacja drugiego elementu, zakończenie powtarza wstęp tymi samymi słowami, wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, zachowane proporcje pomiędzy wstępem, rozwinięciem i zakończeniem, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy odpowiada granicom określonym w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 1 punkt: wypowiedź zawiera kilka usterek w spójności i logice na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 1 punkt: ograniczony zakres środków językowych, w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości.

Poprawność środków językowych – 2 punkty: praca zawiera liczne błędy językowe oraz nieliczne błędy zapisu.

2.5. Egzamin maturalny dla absolwentów niesłyszących (poziom podstawowy i rozszerzony)

Dla absolwentów niesłyszących, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, przygotowuje się arkusze egzaminacyjne dostosowane do ich niepełnosprawności. Absolwenci niesłyszący są zwolnieni z części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego. W przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie podstawowym dla absolwentów niesłyszących przygotowuje się odrębny arkusz egzaminacyjny, natomiast w przypadku części pisemnej egzaminu na poziomie rozszerzonym – do potrzeb absolwentów niesłyszących dostosowuje się arkusz standardowy. Dostosowania te obejmują między innymi:

- możliwość skrócenia tekstów w części na rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość środków językowych
- możliwość dołączenia pod tekstem glos (wyjaśnień w języku obcym znaczenia trudniejszych słów z tekstu) lub tłumaczenia wybranych słów na język polski
- możliwość uproszczenia tekstu pod względem leksykalnym
- zmniejszenie liczby opcji odpowiedzi w zadaniach wyboru wielokrotnego z czterech (A, B, C, D) do trzech (A, B, C).

Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących jest przedstawiona w Tabeli 5.

TABELA 5. Ogólna charakterystyka części pisemnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego dla absolwentów niesłyszących

	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM PODSTAWOWY	CZĘŚĆ PISEMNA – POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA ZADAŃ; WYMAGANIA OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: • wymagania ogólne: I – V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 3, 5, 7, 8, 12, 13 oraz wybrane wymagania w punkcie 6, ale w formie pisemnej	określone w podstawie programowej IV.1.P i IV.1.R: • wymagania ogólne: I – V (ograniczone do wypowiedzi, reakcji i przekazu w formie pisemnej) • wszystkie wymagania szczegółowe w punktach: 1, 3, 5, 7, 8, 12, 13
CZAS TRWANIA	120 minut	zgodnie z Komunikatem Dyrektora CKE o dostosowaniu warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego
CHARAKTER EGZAMINU	przedmiot obowiązkowy	przedmiot dodatkowy
CZĘŚCI ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna	Rozumienie tekstów pisanych Znajomość środków językowych Wypowiedź pisemna
OCENIAJĄCY	egzaminatorzy okręgowej komisji egzaminacyjnej	

2.5.1. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7)	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 3.1) – 3.7) • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 3.1)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 450–650 słów	ok. 1300–1600 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz	
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	4–5	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	38%	34%

2.5.2. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 6.2); 6.3); 6.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 13	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 8.3); 13 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 8.2); 8.3); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w *Informatorze* (str. 27–33)	określony w *Informatorze* (str. 27–33)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub adaptowane	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt	
LICZBA ZADAŃ	3–4	2–3
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	35%	32%

2.5.3. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu zgodnie ze wskazówkami w poleceniu dotyczącymi treści oraz formy.

	POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE	określone w podstawie programowej IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.1); 8.3); 12	określone w podstawie programowej: • IV.1.P: 1.1) – 1.15); 5.1) – 5.13); 7.1) – 7.10); 8.3); 12 • IV.1.R: 1.1) – 1.15); 5.1); 5.2); 7.1) – 7.6); 8.2); 8.3); 12
LICZBA WYPOWIEDZI	2 (A i B)	1
FORMY WYPOWIEDZI	A. odpowiedzi na pytania dotyczące materiału stymulującego (ilustracja lub zdjęcie) B. tekst użytkowy (np. list w formie tradycyjnej albo elektronicznej [e-mail], wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym) z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad rozwiązań i poglądów	tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji
CHARAKTERYSTYKA ZADANIA	A. materiał stymulujący (ilustracja lub zdjęcie), którego dotyczą trzy pytania B. jedno zadanie (bez możliwości wyboru); polecenie w języku polskim; w treści zadania podane są trzy elementy, które zdający powinien rozwinąć w wypowiedzi	dwa tematy w języku polskim, zdający wybiera jeden z nich i tworzy tekst; każdy temat zawiera dwa elementy, które zdający powinien omówić w wypowiedzi
DŁUGOŚĆ WYPOWIEDZI	A. liczba słów nie jest określona B. 50–100 słów	200–250 słów
PUNKTACJA	wypowiedzi są oceniane przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • treść: osobno w zadaniach A (od 0 do 3 punktów) i B (od 0 do 4 punktów) • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 1 punktu (łącznie w zadaniach A i B) • zakres i poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów (łącznie w zadaniach A i B) Kryteria oceniania wypowiedzi	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 3 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 3 punktów Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych są zamieszczone

	pisemnych są zamieszczone poniżej wraz z krótkim komentarzem (sekcja 2.5.5.).	w sekcji 1.3.7.
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	27%	34%

2.5.4. Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Formy wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym są omówione szczegółowo w sekcji 1.3.5.

Przykładowe zadania do części pisemnej dla absolwentów niesłyszących (na poziomie podstawowym i rozszerzonym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 79–90.

2.5.5. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym

Treść

Zadanie A. W ocenie odpowiedzi na każde z trzech pytań bierze się pod uwagę adekwatność wypowiedzi zdającego do pytania i treści ilustracji lub zdjęcia. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 1 punktu, zgodnie z poniższą tabelą.

1 pkt	odpowiedź komunikatywna i adekwatna do pytania i treści ilustracji/zdjęcia
0 pkt	• odpowiedź częściowo lub całkowicie nieadekwatna do pytania oraz/lub treści ilustracji/zdjęcia LUB • odpowiedź niekomunikatywna LUB • brak odpowiedzi

Zadanie B. W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu elementów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych elementów rozwinął w zadowalającym stopniu.

- Jako element, do którego zdający *odniósł się* w pracy, należy uznać komunikatywną wypowiedź, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia.
- Jako element *rozwinięty* w pracy należy uznać komunikatywną wypowiedź, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów treści polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
- Zdający *nie odniósł się* w pracy do elementu wówczas, kiedy nie realizuje podpunktu treści polecenia lub realizuje ten podpunkt w sposób całkowicie niekomunikatywny.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której zdający odniósł się do 2 elementów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi (oceniana łącznie w zadaniach A i B)

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

1 pkt	• wypowiedzi są w całości spójne i logiczne zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu LUB • wypowiedzi zawierają nieliczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	• wypowiedzi zawierają liczne usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu LUB • wypowiedzi są w znacznej mierze niespójne/nielogiczne; zbudowane są z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Zakres i poprawność środków językowych (oceniane łącznie w zadaniach A i B)

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

poprawność środków językowych / *zakres środków językowych*	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację
zadowalający zakres środków językowych	3 pkt	2 pkt	1 pkt
ograniczony zakres środków językowych	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo ograniczony zakres środków językowych	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

3. Jeżeli wypowiedź w zadaniu B zawiera **40** słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
4. Jeżeli za wypowiedzi w zadaniach A i B przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedzi przyznano 1 punkt w kryterium treści, w kryterium spójności przyznaje się 0 punktów, natomiast w kryterium zakresu i poprawności środków językowych – maksymalnie 1 punkt.
6. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych.

2.5.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym zostały szczegółowo opisane w sekcji 1.3.7.

2.5.7. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom podstawowy)

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 1. (0–4)

Przeczytaj cztery teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Una sera io e Mario abbiamo cenato in un ristorante famoso. Io sapevo che le porzioni servite nel locale erano piccole. Infatti, il cameriere ci ha portato solo un pochino di spaghetti su un grandissimo piatto. Mario ha subito mangiato la sua porzione; il cameriere non ha avuto neanche il tempo di allontanarsi. Allora Mario gli ha detto che la prova era soddisfacente e gli ha chiesto di servirci la nostra vera porzione!

adattato da www.lacucinaitaliana.it

1.1. L'autore del testo

A. spiega come cucinare la pasta.
B. racconta una storia sulla cucina.
C. consiglia i piatti della cucina italiana.

Tekst 2.

Tra i bambini e gli animali si crea uno dei legami più belli. Gli animali permettono al bambino di manifestare i propri sentimenti. **1.2.** _____ Ma anche il bambino riceve l'amore dell'animale. Ecco perché è un rapporto basato sullo scambio di affetti.

adattato da www.amando.it

1.2. Quale frase completa il testo in modo corretto?

A. Al contrario, è necessario chiedere subito il prezzo dell'animale.
B. Bisogna invece evitare di avvicinarsi agli animali estranei.
C. Inoltre aiutano il bambino a dare amore.

Tekst 3.

Gigi,

ho guardato il programma, stasera non c'è niente di interessante al cinema. Comunque mi piacerebbe uscire di casa, che ne dici se ci vediamo da te? Così guardiamo insieme la partita alla TV. Fammi sapere,

Lucio

tekst własny

1.3. La sera Lucio ha intenzione di

A. incontrarsi con un amico.
B. vedere un film al cinema.
C. rimanere a casa.

Tekst 4.

Ragazzi, abbiamo appena attraversato l'incrocio con Viale Verdi, ed eccoci alla Fortezza Medicea! Fra cinque minuti arriveremo in Piazza San Domenico, con la basilica dedicata al santo. Visiteremo la chiesa, piena di meravigliosi dipinti, e continueremo la nostra visita della città.

tekst własny

1.4. Dove possiamo sentire queste parole?

A. A scuola.
B. Per strada.
C. In una chiesa.

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe

3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu (1.1.).
3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (1.2.).
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.3.).
3.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi (1.4.).

Rozwiązanie

1.1. B
1.2. C
1.3. A
1.4. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Przeczytaj tekst. Dopasuj właściwy nagłówek (A–D) do każdej części tekstu. Wpisz odpowiednią literę w miejsca 2.1.–2.3. Uwaga: jeden nagłówek został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej części tekstu.

A. Un giocatore bravissimo
B. Un insuccesso scolastico
C. Un concerto torinese
D. Un amico per sempre

NON SOLO MUSICA

Ti presentiamo alcune curiosità su Eros Ramazzotti, uno dei cantanti di maggiore successo nel panorama della musica italiana.

2.1. _____
Dopo le medie Eros vuole cominciare a studiare all'Istituto di istruzione musicale, ma... non passa gli esami. Si iscrive a ragioneria solo perché l'edificio si trova di fronte a casa sua. Dopo tre anni però lascia gli studi che in realtà non lo hanno mai interessato.

2.2. _____
I suoi amici di infanzia ricordano che Eros andava sempre in giro in compagnia del suo cane Billy. I due non si separavano mai, tanto che Billy partecipava a tutti i primi concerti che il giovane musicista dava a Roma.

2.3. _____
Eros ha una grande passione per il calcio. Anche se è nato a Roma tifa per la Juventus di Torino. Fa parte della Nazionale Italiana Cantanti di calcio. Gioca nel ruolo di attaccante, con 128 reti è il migliore calciatore.

adattato da www.it.wikipedia.org

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe
3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (2.1., 2.2., 2.3.).

Rozwiązanie
2.1. B
2.2. D
2.3. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj trzy teksty o muzeach (A–C). Odpowiedz na pytania 3.1.–3.4. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: w jednym tekście znajdują się odpowiedzi na dwa pytania.

A.	Il Museo della Pasta è dedicato a farfalle, tortellini, maccheroni. Qui, tra diverse mostre e proiezioni cinematografiche, scoprite che la pasta non fa ingrassare. Da vedere anche le prime macchine per la produzione della pasta. Inoltre, durante i laboratori ogni visitatore può preparare un suo primo piatto preferito. *adattato da www.museodellapasta.it*

B.	Il Museo delle Fiabe è la meta per ogni bambino. Salite sul treno delle fiabe per scoprire i magici racconti ed incontrare Pinocchio, Cappuccetto Rosso e tanti altri personaggi della nostra infanzia. All'interno del Museo troverete una libreria, un bar dove ordinare un tè o un caffè, un teatro con vari spettacoli giornalieri. *adattato da www.stoccolmadiscovery.it*

C.	Le auto sportive uniscono bellezza, velocità e tecnologia. Una collezione spettacolare è dedicata alla Maserati. L'esposizione, organizzata dal Museo delle Auto, comprende modelli di automobili d'epoca, motociclette e biciclette da collezione. A richiesta si organizzano corsi di guida sicura che mettono l'automobilista nelle condizioni di affrontare situazioni difficili e pericolose. *adattato da www.cosedafare.it*

In quale museo il visitatore può

3.1.	guardare un film a tema?	
3.2.	comprare qualcosa da leggere?	
3.3.	imparare i segreti per cucinare bene?	
3.4.	migliorare il modo di condurre la macchina?	

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie

3.1. A
3.2. B
3.3. A
3.4. C

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj tekst. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Wpisz litery A–G w luki 4.1.–4.5.
Uwaga: dwa wyrazy zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

A.	**B.**	**C.**	**D.**	**E.**	**F.**	**G.**
aiuta	consiglio	mano	modo	partire	passare	prendere

LE MIE PASSIONI

Ciao Andrea,

tu sei un esperto di computer, quindi mi puoi dare una **4.1.** _____? Lo sai che mi piace molto fare fotografie, infatti volevo condividere le mie immagini con altri appassionati. Dammi un consiglio, per favore: secondo te, è meglio scrivere un blog e arricchirlo con delle foto oppure iscriversi a un gruppo di discussione e in questo **4.2.** _____ scambiare le foto con altri utenti della rete? Non riesco a **4.3.** _____ da solo questa decisione, anche perché non sono per niente bravo con il computer e non mi va di **4.4.** _____ tante ore a risolvere questioni troppo difficili per me.

Aspetto un tuo **4.5.** _____. A presto,

Gino

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.).

Rozwiązanie

4.1. C
4.2. D
4.3. G
4.4. F
4.5. B

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–3)

Przeczytaj zdania. Wybierz poprawne uzupełnienie luk. Zakreśl literę A, B albo C.

5.1. _____ mio amico si chiama Alessandro.

A. L’
B. Il
C. Lo

5.2. Stasera ti voglio _____ al ristorante.
A. inviti
B. invito
C. invitare

5.3. Quest'estate Elisabetta va _____ vacanza al mare.
A. in
B. di
C. su

Wymagania ogólne
I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

Wymagania szczegółowe
1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] (5.1., 5.2., 5.3.).

Rozwiązanie
5.1. B
5.2. C
5.3. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ (0–11)

Zadanie 6.
Popatrz na zdjęcie. Odpowiedz na pytania 6.1.–6.3. pełnymi zdaniami w języku włoskim. W pytaniach 6.2. i 6.3. nie musisz udzielać prawdziwych odpowiedzi, możesz je wymyślić.

www.gettyimages.com

6.1. Quali vestiti porta la ragazza?

_____

_____

6.2. Vorresti passare le vacanze in quel luogo? Perché sì?/ Perché no?

_____

_____

6.3. Quali sono i lati negativi di tenere un animale in casa?

_____

_____

Zadanie 7.

W przyszłym tygodniu urządzasz przyjęcie dla swoich znajomych. W e-mailu do kolegi z Włoch:

- **wyjaśnij, dlaczego urządzasz przyjęcie**
- **napisz, co już zrobiłeś(-aś), przygotowując to przyjęcie**
- **przedstaw, co sądzą rodzice na temat tego przyjęcia.**

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 50 do 100 słów** (nie licząc słów, które są wytłuszczone). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność i logika wypowiedzi oraz zakres i poprawność środków językowych.*

Wymagania ogólne do zadań 6. i 7.

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

Wymagania szczegółowe do zadań 6. i 7.

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.
5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.6. Zdający przedstawia opinie innych osób.
5.7. Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań […].
5.9. Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Zadanie 6.

6.1. *La ragazza indossa un paio di jeans. Porta anche un berretto colorato.*

6.2. *Mi piacerebbe passare le vacanze in quel luogo perché amo la montagna. Mi piace l'aria pulita, amo fare lunghe passeggiate.*

6.3. *Bisogna portare il cane a spasso, anche se piove o fa freddo. Inoltre ci sono dei problemi quando vuoi andare in vacanza perché non tutti gli alberghi vogliono ospitare gli animali.*

Zadanie 7.

Caro Gianni,

grazie per la tua e-mail. Come stai? Io sto benissimo. La setimana prossima organizzo una festa in occasione di mio compleanno. Domenica compio diciannove anni! Ho già prenotato un tavolo in pizzeria ed ho invitato tutti i miei amici. Ieri io √ comprato un vestito bellissimo in un negozio del centro. I miei genitori sono contenti perché non organizzo la festa in casa e dopo non ci sarà bisogno di rimettere tutto in ordine.

Ora ti saluto, aspetto una tua risposta,

XYZ

Schemat punktowania do zadania 6.
1 pkt – odpowiedź komunikatywna i adekwatna do pytania i treści zdjęcia.
0 pkt – odpowiedź częściowo lub całkowicie nieadekwatna do pytania oraz/lub treści ilustracji/zdjęcia LUB odpowiedź niekomunikatywna LUB brak odpowiedzi.

Ocena wypowiedzi (zgodnie z kryteriami oceniania na str. 77–79)

Treść (zadanie 6.) – 3 punkty: zdający udzielił odpowiedzi zgodnych z treścią pytań i materiałem ilustracyjnym.

Treść (zadanie 7.) – 4 punkty: zdający odniósł się do wszystkich elementów z polecenia i rozwinął każdy z nich.

Spójność i logika wypowiedzi (razem za zadanie 6. i 7.) – 1 punkt: wypowiedź jest w całości spójna i logiczna.

Zakres i poprawność środków językowych (razem za zadanie 6. i 7.) – 3 punkty: zadowalający zakres środków językowych, nieliczne błędy niezakłócające komunikacji.

2.5.8. Przykładowe zadania z rozwiązaniami (poziom rozszerzony)

Uwaga: numeracja zadań odpowiada numeracji zadań w części dotyczącej poziomu rozszerzonego bez dostosowania (str. 63–66).

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Zadanie 3. (0–4)

Przeczytaj teksty (A–C) oraz zdania ich dotyczące (3.1.–3.4.). Do każdego zdania dopasuj właściwy tekst. Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jeden tekst pasuje do dwóch zdań.

In quale testo trovi le seguenti informazioni?

3.1.	Gli sbalzi termici sono la causa principale della malattia.	
3.2.	Il freddo, diversamente da quanto si pensa, non provoca il raffreddore.	
3.3.	Il raffreddore è la causa più popolare delle assenze da scuola e lavoro.	
3.4.	I metodi naturali possono diminuire il disagio causato dal raffreddore.	

IL RAFFREDDORE

A. Il naso chiuso, il mal di gola e una tosse fastidiosa: il raffreddore comune può colpirci tutti. È la malattia infettiva più comune in Italia ed è il motivo principale per cui gli italiani si rivolgono al medico e rimangono a casa, lontani da scuola o da attività professionali. La maggior parte dei raffreddori è causata dai virus con cui veniamo a contatto. L'aria secca, causata per esempio dall'aria condizionata, può abbassare la resistenza alle infezioni dei virus. Contrariamente a quello che si racconta, non indossare una giacca quando fa freddo oppure uscire all'aperto con i capelli bagnati non causa necessariamente il raffreddore.

B. I farmaci non sono in grado di curare il raffreddore, ma possono essere usati per alleggerire[1] i sintomi come il dolore muscolare, il mal di testa e la febbre. Bisogna sempre leggere i consigli del foglietto illustrativo o rivolgersi al farmacista. Aumentare l'umidità[2] dell'aria e mangiare miele per togliere il mal di gola, o applicare gocce nasali sono le cure più efficaci. Preparatevi da soli uno sciroppo di cipolla, è un metodo tradizionale usato al posto degli antibiotici. I sintomi del raffreddore di solito compaiono 2 o 3 giorni dopo l'esposizione alla fonte dell'infezione. La maggior parte dei raffreddori guarisce in una settimana e il tempo è il miglior medico.

C. Febbre, tosse, mal di gola e naso che cola: anche d'estate le malattie da raffreddamento non ci risparmiano. I virus e i batteri sembrano sempre più pericolosi e colpiscono sempre più italiani soggetti a questi disturbi. Secondo le previsioni, quest'estate saranno costretti a stare a letto, e perciò assentarsi[3] dal lavoro, 50-60 mila italiani. Sono soprattutto quelli che sono sottoposti ai continui salti di temperatura tra il caldo soffocante all'aria aperta e l'aria condizionata a temperature glaciali negli ambienti chiusi. Per diminuire il rischio della malattia è bene usare l'aria condizionata in modo ragionevole.

adattato da www.farmacoecura.it

[1]**alleggerire** – złagodzić
[2]**umidità** – wilgotność
[3]**assentarsi** – być nieobecnym

Wymagania ogólne

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe

3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (3.1., 3.2., 3.3., 3.4.).

Rozwiązanie
3.1. C
3.2. A
3.3. A
3.4. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–5)

Przeczytaj dwa teksty na temat relacji szkolnych. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

LA TIMIDEZZA

Con la ripresa della scuola, specialmente se si tratta di una scuola nuova, molti alunni possono sentirsi stressati ed intimiditi, soprattutto se hanno naturalmente un carattere introverso. Dal momento in cui si è nuovi in classe, è normale sentirsi timidi, capita a tutti, anche a chi non lo dà a vedere. Tuttavia, non è normale rimanere timidi tutto l'anno e non fare nuove amicizie. La cosa più importante per vincere la timidezza è provarci.

Ci sono diverse strategie che si possono utilizzare per superare la timidezza a scuola. Una buona strategia, che non sarà troppo impegnativa per una persona introversa, è fare amicizia con persone che sembrano essere ancora più timide. Queste persone stanno cercando nuovi amici, anche se non sembra. Apprezzeranno[1] il gesto e sarà facile gettare le basi per una nuova amicizia.

Un altro elemento da non sottovalutare[2] è il sorriso. Un sorriso buono e genuino può fare miracoli e può influenzare notevolmente la propria immagine facendo apparire più estroversi. Camminare a testa alta sorridendo alle persone a cui ci rivolgiamo è il primo passo da effettuare. Forse il sorriso non è l'unico metodo, ma è consigliato da molti psicologi.

Uno dei posti migliori per fare amicizia è la classe, perché prima di diventare popolari nella scuola bisogna esserlo tra i propri compagni. Bisogna osservare i vicini di banco e presentarsi. Si può iniziare con una battuta[3] o chiacchiere generiche per rompere il ghiaccio[4]. Un buon metodo è fare dei complimenti al compagno. Questo porterà a cominciare la conversazione più facilmente e proseguire il discorso verso altre questioni. È importante non dire bugie, i complimenti dovrebbero essere sinceri.

Un'idea sarebbe anche iscriversi alle attività scolastiche ed extrascolastiche: gruppi studenteschi, organizzazioni sociali o sportive. Questi sono modi semplici per fare nuove amicizie senza l'imbarazzo di non avere un argomento in comune di cui parlare.

adattato da www.comefaretutto.com

[1]**apprezzare** – essere contenti di qualcosa
[2]**sottovalutare** – valutare troppo poco, non stimare abbastanza
[3]**battuta** – frase o risposta spiritosa
[4]**rompere il ghiaccio** – iniziare una conversazione superando un imbarazzo iniziale

4.1. Una buona strategia per superare la timidezza è
- **A.** osservare altri alunni timidi.
- **B.** sottolineare gli aspetti positivi del compagno.
- **C.** fare amicizia con i compagni più popolari.

4.2. L'autore del testo

A. descrive i diversi gradi di timidezza.
B. presenta una terapia contro la timidezza.
C. svela alcuni trucchi per superare la timidezza.

Tekst 2.

COMPAGNI DI BANCO

Il giorno dopo è tornato a sedersi al mio banco nella penultima[1] fila, e da allora abbiamo cominciato a diventare amici. È stato un processo lento, nella chimica lenta di quel periodo, quando tutto si trasformava in modo difficile da percepire[2]. Nessuno di noi due aveva grandi legami con gli altri nostri compagni, io per timidezza e perché li consideravo parte di un mondo che non volevo accettare, Guido perché era troppo diverso da loro. In realtà Ablondi e Farvo, i due giovani intellettuali della classe, avevano cercato all'inizio di attirarlo nel loro gruppo, impressionati dal suo aspetto e dal suo modo di parlare. Durante le pause si erano sforzati di metterlo al corrente delle loro opinioni sul cinema e la letteratura e la pittura contemporanei, ma Guido non aveva mostrato il minimo interesse, si era svincolato[3] dopo poche frasi e senza cercare pretesti. Allora l'attrazione di Ablondi e Farvo si era trasformata in ostilità[4]. Lo guardavano da lontano con rancore, ma Guido non sembrava neanche accorgersene; per questo l'idea che mi avesse scelto come compagno di banco mi ha fatto ancora più piacere.

Guido stava seduto di fianco a me verso il fondo dell'aula, e faceva continue osservazioni su tutto. All'inizio parlava quasi da solo, ma poco a poco ha cominciato ad alzare leggermente la voce per farmi partecipare. Non ci guardavamo quasi: cominciavamo in modo ben dissimulato dietro l'attenzione apparente per le professoresse. Presto si è stabilita tra noi una complicità automatica simile a quella che c'è in alcune forme di sport a due, come il bob o il motociclismo con sidecar. Gli facevo da secondo: lo aiutavo a formulare i pensieri, ero il minimo pubblico possibile per le sue critiche. Mentre i nostri compagni prendevano gli appunti in silenzio, noi li osservavamo e ne parlavamo.

Ogni mattina eravamo così vicini e presi nella stessa corrente, mentre il pomeriggio o nei giorni di vacanza non ci vedevamo mai. Un paio di volte gli ho chiesto se voleva venire a studiare da me; lui mi ha detto che aveva da fare, nello stesso tono di quando diceva di dover restare a scuola o aspettare la sua ragazza. Però non tornava mai direttamente a casa e non dava una mano alla madre a sbrigare le faccende domestiche. Ero sicuro che avrebbe preferito studiare insieme a me. Non sapevo che ogni giorno andava a guadagnare in un bar. Dopo è diventata una specie di convenzione che la nostra amicizia avesse come unico terreno le ore di scuola. Non mi sembrava poi così strano, perché era quello il cuore della giornata; il pomeriggio invece era solo un'ombra pallida della mattina, vuoto e privo di interesse.

adattato da Andrea De Carlo "Due di due"

[1]**penultimo** – przedostatni
[2]**percepire** – dostrzec
[3]**svincolarsi** – uwolnić się
[4]**ostilità**– wrogość

4.3. Nel primo paragrafo il narratore descrive

A. la discussione con un suo compagno di banco.
B. i litigi con i suoi compagni di scuola.
C. l'inizio di una nuova amicizia.

4.4. Durante le lezioni gli amici
- **A.** ascoltavano con attenzione le professoresse.
- **B.** scambiavano le loro osservazioni.
- **C.** parlavano sempre di sport.

4.5. Gli amici non si incontravano dopo la scuola perché Guido
- **A.** doveva lavorare.
- **B.** restava a scuola.
- **C.** aiutava in casa.

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie wypowiedzi […] pisemne o różnorodnej formie i długości […].

Wymagania szczegółowe
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (4.1., 4.4., 4.5.).
3.1. Zdający określa główną myśl tekstu (4.2.).
3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (4.3.).

Rozwiązanie
4.1. B
4.2. C
4.3. C
4.4. B
4.5. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

2.6. Egzamin maturalny na poziomie dwujęzycznym

Od roku szkolnego 2014/2015 do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jako przedmiotu dodatkowego może przystąpić każdy absolwent, niezależnie od typu szkoły, do której uczęszczał oraz od tego, czy danego języka uczył się w szkole.

Egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym sprawdza ogólną kompetencję komunikacyjną absolwentów w zakresie wybranego języka obcego na poziomie wysoko zaawansowanym. W tym celu sprawdzane jest opanowanie wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego określonych w wymaganiach ogólnych i szczegółowych w podstawie programowej kształcenia ogólnego na poziomie IV.2.

Dodatkowo absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mają również prawo rozwiązać dodatkowe zadania egzaminacyjne z matematyki, biologii, chemii, fizyki, historii oraz geografii, przygotowane w języku będącym drugim językiem nauczania, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu MEN z dnia 25 kwietnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r., poz. 520).

2.6.1. Część ustna

Celem części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jest ocena sprawności mówienia, rozumianej jako kompetencja komunikacyjna zdającego, w zakresie tworzenia dłuższych, wieloaspektowych wypowiedzi ustnych, reagowania językowego w różnorodnych, także złożonych, sytuacjach oraz przetwarzania tekstów i materiałów ikonograficznych. Zakres wiadomości i umiejętności sprawdzanych w tej części egzaminu określają wymagania ogólne i szczegółowe wymienione w podstawie programowej kształcenia ogólnego, tj.:

- wymagania ogólne: I. Znajomość środków językowych. III. Tworzenie wypowiedzi. IV. Reagowanie na wypowiedzi. V. Przetwarzanie wypowiedzi.
- wymagania szczegółowe obejmujące 1 – zakres tematyczny, 4 – tworzenie wypowiedzi ustnych, 6 – reagowanie w formie ustnej, 8 – przetwarzanie tekstu w formie ustnej, 12 – stosowanie strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym trwa około 15 minut. Egzamin ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminującą, obserwowanej przez drugiego nauczyciela, który nie bierze aktywnego udziału w rozmowie. Zestaw egzaminacyjny składa się z dwóch zadań i zawiera materiał ikonograficzny i pytania w języku obcym do zadania 1. oraz polecenie w języku polskim do zadania 2.

Przebieg egzaminu oraz ogólna charakterystyka poszczególnych zadań są przedstawione w Tabeli 6.

TABELA 6. Część ustna egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym

	PRZEBIEG EGZAMINU. CHARAKTERYSTYKA ZADAŃ	CZAS TRWANIA
Czynności organizacyjne	Po wylosowaniu zestawu zdający przystępuje do egzaminu. Nie przewidziano dodatkowego czasu na zapoznanie się z treścią całego zestawu przed odpowiedzią.	-
Rozmowa wstępna	Egzaminujący zadaje zdającemu pytania związane z jego życiem i zainteresowaniami. Lista pytań do wyboru zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Celem rozmowy jest umożliwienie zdającemu oswojenia się z sytuacją egzaminacyjną.	ok. 1 minuty
Zadanie 1. Odpowiedzi na trzy pytania odnoszące się do materiału stymulującego	• Zadanie 1. składa się z trzech części: a, b, c. • W każdej z części a i b zdający formułuje ok. jednominutową wypowiedź dotyczącą jednego z dwóch zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zadanie 1c: zdający formułuje ok. dwuminutową wypowiedź dotyczącą obu zdjęć zamieszczonych w zestawie. • Zagadnienie, którego dotyczy wypowiedź w każdej części zadania 1., jest wskazywane przez egzaminującego w formie pytania lub polecenia do omówienia; jest ono również wydrukowane w zestawie dla zdającego.	maks. 4 minuty 1a: 1 minuta 1b: 1 minuta 1c: 2 minuty
Zadanie 2. Prezentacja na podany temat oraz odpowiedzi na trzy pytania	• Zadanie 2. składa się z dwóch części: a, b. • Zadanie 2a: zdający wygłasza ok. trzyminutową prezentację na temat podany w zestawie egzaminacyjnym. W prezentacji zdający musi dogłębnie omówić temat w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu. Polecenie jest sformułowane w języku polskim. Zdający ma ok. 2 minut na przygotowanie prezentacji. • Zadanie 2b: zdający odpowiada na trzy pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką prezentacji i zamieszczone wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Zdający powinien udzielać rozwiniętych, pogłębionych odpowiedzi. W trakcie odpowiedzi udzielanych przez zdającego egzaminujący co najmniej dwukrotnie inicjuje rozmowę, np. poprzez poproszenie o dodatkowe wyjaśnienia, zachęcenie do pogłębienia wybranych aspektów odpowiedzi. Na udzielenie pełnych odpowiedzi na 3 pytania zdający ma ok. 5 minut.	maks. 10 minut 2a: 5 minut (wliczając czas na przygotowanie wypowiedzi) 2b: 5 minut

2.6.1.1. Ogólne zasady oceniania wypowiedzi ustnych

Oceny wypowiedzi zdającego w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym dokonują członkowie zespołu przedmiotowego, przyznając punkty zgodnie ze skalą oceniania egzaminu ustnego. Każda wypowiedź jest oceniana pod względem: (a) zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniami oraz (b) umiejętności językowych.

Ocena zgodności wypowiedzi zdającego z poleceniem jest dokonywana osobno dla:
- wypowiedzi w zadaniu 1. (od 0 do 6 punktów)
- prezentacji w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów) oraz
- odpowiedzi na pytania w zadaniu 2. (od 0 do 4 punktów).

Ogółem za zgodność wypowiedzi z poleceniami zdający może uzyskać maksymalnie 14 punktów.

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej. W ocenie zakresu i poprawności struktur leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę ich zróżnicowanie i poprawność oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację. W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania i/lub intonacji oraz ogólną płynność wypowiedzi. Ogółem za umiejętności językowe zdający może uzyskać maksymalnie 16 punktów.

Poniżej przedstawione są szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym wraz z krótkim komentarzem.

2.6.1.2. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych

Zgodność z poleceniem

Zadanie 1. W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę stopień, w jakim zdający rozwinął swoją wypowiedź w odniesieniu do czterech elementów, odpowiednio po jednym w zadaniach 1a i 1b oraz dwóch w zadaniu 1c. Elementy w każdym z powyższych zadań rozumiane są jako zagadnienia wskazane w pytaniach/poleceniach egzaminującego, na których powinna koncentrować się wypowiedź zdającego.
- Jako element, do którego zdający *nawiązał*, należy uznać komunikatywną wypowiedź, w której zdający odniósł się do zagadnienia wskazanego w poleceniu i bardzo pobieżnie/ogólnikowo/krótko je omówił.
- Element należy uznać za *rozwinięty*, jeżeli zdający nawiązał do zagadnienia wskazanego w poleceniu i wnikliwie omówił co najmniej jeden jego aspekt.
- Zdający *nie nawiązał* do elementu wówczas, kiedy w swojej wypowiedzi odniósł się do zagadnienia nawet pobieżnie go nie omawiając LUB kiedy jego wypowiedź nie dotyczyła zagadnienia wskazanego przez egzaminującego LUB była całkowicie niekomunikatywna.

Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 6 punktów, zgodnie z Tabelą A.

Tabela A

Do ilu elementów zdający nawiązał?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	6 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt
3		4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			3 pkt	2 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Zadanie 2a. Prezentacja. Oceny prezentacji dokonuje się pod względem następujących cech:
a. zgodność wypowiedzi z poleceniem, w tym omówienie tematu w odniesieniu do trzech aspektów wskazanych w poleceniu
b. stopień złożoności argumentacji
c. spójność i logika wypowiedzi
d. kompozycja wypowiedzi.

Wypowiedź ocenia się najpierw w odniesieniu do cech a. i b., przyznając punkty zgodnie z Tabelą B1.

Tabela B1

	liczba aspektów z polecenia omówionych w prezentacji			
	3	2	1	0
• wypowiedź na temat • argumentacja złożona	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
• wypowiedź na temat • argumentacja prosta	2 pkt	1 pkt	0 pkt	
• wypowiedź częściowo na temat • argumentacja złożona	1 pkt	0 pkt	0 pkt	
• wypowiedź częściowo na temat • argumentacja prosta	0 pkt			
wypowiedź nie na temat				

Jeżeli zgodnie z Tabelą B1 wypowiedź zdającego została oceniona na co najmniej 1 punkt, ocenia się ją następnie w odniesieniu do cech c. i d., przyznając punkty zgodnie z Tabelą B2.

Tabela B2

1 pkt	• wypowiedź jest zorganizowana jako całość, jest spójna i logiczna ORAZ • wypowiedź zawiera rozwinięcie oraz wstęp i/lub podsumowanie
0 pkt	• wypowiedź nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych dla 1 pkt LUB • wypowiedź została oceniona na 0 pkt zgodnie z Tabelą B1

Wypowiedź „na temat" to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, a wszystkie elementy treści się z nią wiążą. Wypowiedź „częściowo na temat" to wypowiedź, której myśl przewodnia nawiązuje do polecenia, ale nie wszystkie elementy treści się z nią wiążą, zawiera fragmenty odbiegające od tematu.

Oceny stopnia złożoności argumentacji dokonuje się na podstawie wnikliwości, z jaką zdający omawia temat. Argumentacja „złożona" określa argumentację pogłębioną, tzn. nieskupiającą się wyłącznie na doświadczeniach bliskich i bezpośrednio znanych zdającemu,

oraz taką, w której argumenty są wspierane omówieniem i różnorodnymi przykładami. Argumentacja „prosta" natomiast określa argumentację powierzchowną, skupioną przede wszystkim na doświadczeniach bliskich zdającemu, w której argumenty mają głównie charakter ogólnikowy.

Wypowiedź „zorganizowana jako całość" to wypowiedź podzielona na części (segmenty), których liczba i uporządkowanie odpowiadają realizowanym funkcjom retorycznym (np. teza – argumenty – konkluzja). Wypowiedź nie może być jedynie zbiorem sekwencji myśli niepowiązanych ze sobą w całość, a liczba segmentów lub ich objętość nie może być nieproporcjonalna do ich roli w wypowiedzi. Oceny spójności wypowiedzi dokonuje się na podstawie zgodności logicznej i gramatycznej pomiędzy kolejnymi zdaniami i częściami, następującymi bezpośrednio po sobie. Powiązania pomiędzy zdaniami / częściami wypowiedzi mogą, ale nie muszą być wyrażone za pomocą środków językowych, takich jak np. *Zacznę od…, Przechodząc do…, Kolejnym argumentem może być…, Za takim rozwiązaniem przemawia również…, Podsumowując, chciałbym….*

Zadanie 2b. Odpowiedzi na trzy pytania. Oceny odpowiedzi udzielonych przez zdającego na trzy pytania zadane przez egzaminującego dokonuje się pod względem następujących cech:

a. adekwatność odpowiedzi do zadanego pytania
b. stopień złożoności argumentacji
c. adekwatność reakcji zdającego w problemowych sytuacjach komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego.

Wypowiedzi ocenia się najpierw w odniesieniu do cech a. i b., przyznając punkty zgodnie z Tabelą C1.

Tabela C1

Na ile pytań zdający odpowiedział adekwatnie?	W ilu odpowiedziach zdający zaprezentował złożoną argumentację?			
	3	2	1	0
3	3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2		2 pkt	1 pkt	1 pkt
1			1 pkt	0 pkt
0				0 pkt

Jeżeli zgodnie z Tabelą C1 wypowiedzi zdającego zostały ocenione na co najmniej 1 punkt, ocenia się je następnie w odniesieniu do cechy c., przyznając punkty zgodnie z Tabelą C2.

Tabela C2

1 pkt	zdający reaguje adekwatnie we wszystkich lub w znacznej części problemowych sytuacji komunikacyjnych stworzonych przez egzaminującego
0 pkt	• wypowiedzi nie spełniają warunku określonego dla 1 pkt LUB • wypowiedzi zostały ocenione na 0 pkt zgodnie z Tabelą C1

Adekwatna odpowiedź na pytanie to wypowiedź zdającego skoncentrowana na zagadnieniu sformułowanym przez egzaminującego.

Adekwatna reakcja w problemowej sytuacji komunikacyjnej stworzonej przez egzaminującego określa wypowiedź zdającego, która stanowi wystarczającą realizację problemu postawionego

przed zdającym. Oznacza to, że reakcja zdającego (a) powinna odnosić się wyłącznie do aspektu merytorycznego pytania oraz (b) nie powinna być niewystarczająco lub nadmiernie rozwinięta.

Umiejętności językowe

Oceny umiejętności językowych dokonuje się zgodnie z następującymi kryteriami:

- zakres środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- poprawność środków leksykalno-gramatycznych (od 0 do 5 punktów)
- płynność wypowiedzi (od 0 do 3 punktów)
- wymowa (od 0 do 3 punktów).

Umiejętności językowe zdającego zaprezentowane podczas całego egzaminu ocenia się, przyznając punkty zgodnie z poniższymi tabelami.

Zakres środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	• wypowiedź różnorodna pod względem frazeologicznym (związki wielowyrazowe, idiomy itp.) • szeroki zakres środków gramatycznych • szeroki zakres środków leksykalnych • precyzja użytych środków językowych • brak powtórzeń lub nieliczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
4 pkt	*aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
3 pkt	• zadowalający zakres środków gramatycznych • zadowalający zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź, zdający dość często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny* • dość liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
2 pkt	*aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
1 pkt	• ograniczony zakres środków gramatycznych • ograniczony zakres środków leksykalnych • formułując wypowiedź zdający bardzo często stosuje słowa oraz struktury o wysokim stopniu pospolitości, takie jak *miły, interesujący, fajny* • liczne powtórzenia (słów/wyrażeń)
0 pkt	• wypowiedź nie spełnia większości warunków określonych dla 1 pkt ALBO • brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Poprawność środków leksykalno-gramatycznych

5 pkt	• sporadyczne błędy gramatyczne • sporadyczne błędy leksykalne • błędy nie zakłócają komunikacji
4 pkt	*aspekty z 5 pkt i z 3 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
3 pkt	• dość liczne błędy gramatyczne • dość liczne błędy leksykalne • błędy sporadycznie zakłócają komunikację ALBO • *liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji*
2 pkt	*aspekty z 3 pkt i z 1 pkt w – mniej więcej – równych proporcjach*
1 pkt	• liczne błędy gramatyczne • liczne błędy leksykalne • błędy dość często zakłócają komunikację ALBO • *bardzo liczne błędy leksykalne i gramatyczne, niezakłócające komunikacji*
0 pkt	• brak wypowiedzi ALBO • wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna ALBO • *bardzo liczne błędy gramatyczne i leksykalne, często zakłócające komunikację*

Wymowa

3 pkt	• sporadyczne usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • sporadyczne usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji
2 pkt	• dość częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • dość częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie zakłócają komunikację
1 pkt	• częste usterki w akcencie wyrazowym i zdaniowym, rytmie wypowiedzi oraz intonacji • częste usterki w wymowie poszczególnych słów i dźwięków • błędy w wymowie nie zakłócają komunikacji LUB sporadycznie/czasami zakłócają komunikację
0 pkt	• błędy w wymowie często zakłócają komunikację • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Płynność wypowiedzi

3 pkt	w wypowiedzi nie występują pauzy LUB występują pauzy, jednakże nie są one nienaturalne
2 pkt	w wypowiedzi występują pauzy, które czasem są nienaturalne, jednak nie zakłócają odbioru komunikatu
1 pkt	pauzy w wypowiedzi występują często i są nienaturalne; zakłócają czasami odbiór komunikatu

0 pkt	• pauzy w wypowiedzi występują bardzo często i są nienaturalne; zakłócają odbiór komunikatu • brak wypowiedzi LUB wypowiedź w znacznej części lub całkowicie niekomunikatywna

Uwagi dodatkowe:

1. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem w obu zadaniach, za umiejętności językowe przyznaje się zdającemu 0 punktów.
2. Jeżeli za zakres środków leksykalno-gramatycznych przyznano zdającemu 0 punktów, wówczas za poprawność środków leksykalno-gramatycznych przyznaje się również 0 punktów.

Zdający, który przystąpił do realizacji tylko jednego zadania, może za zakres i poprawność środków leksykalno-gramatycznych oraz wymowę i płynność wypowiedzi otrzymać maksymalną liczbę punktów określoną w poniższej tabeli.

LICZBA ZADAŃ, DO KTÓRYCH PRZYSTĄPIŁ ZDAJĄCY	ZAKRES ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	POPRAWNOŚĆ ŚRODKÓW LEKS.-GRAM.	WYMOWA	PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI
1 zadanie	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty	maks. 2 punkty

Przykładowe zestawy zadań do części ustnej (na poziomie dwujęzycznym) znajdują się na stronach 110–118.

2.6.2. Część pisemna

2.6.2.1. Rozumienie ze słuchu

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu stanowią teksty dwukrotnie odtwarzane w sali egzaminacyjnej z płyty CD.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 2.1) – 2.13)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane; czytane przez rodzimych użytkowników języka
CZAS TRWANIA	ok. 30 minut (całe nagranie z dwukrotnie odczytanymi tekstami, poleceniami i przerwami na wykonanie zadań)
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz; zadania otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.2. Rozumienie tekstów pisanych

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia tekstów pisanych oparte są na tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 3.1) – 3.14)

ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 1700–2000 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie, prawda/fałsz; zadania otwarte: uzupełnianie luk, odpowiedzi na pytania
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.3. Znajomość środków językowych

Zadania sprawdzające znajomość środków językowych (leksykalno-gramatycznych) oparte są na pojedynczych zdaniach lub krótkich tekstach zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES ŚRODKÓW LEKSYKALNYCH	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 8.1); 8.2); 8.6); 13
ZAKRES ŚRODKÓW GRAMATYCZNYCH	określony w *Informatorze* (str. 105–109)
ŹRÓDŁA TEKSTÓW	teksty autentyczne lub w minimalnym stopniu adaptowane
ŁĄCZNA DŁUGOŚĆ TEKSTÓW	ok. 300–400 słów
TYPY ZADAŃ	zadania zamknięte: wybór wielokrotny, na dobieranie; zadania otwarte: zadanie z luką, parafraza zdań, słowotwórstwo, tłumaczenie fragmentów zdań na język obcy, układanie fragmentów zdań z podanych elementów leksykalnych, uzupełnianie grupy trzech zdań jednym brakującym słowem
PUNKTACJA	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 punkt
LICZBA ZADAŃ	3–4
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.4. Wypowiedź pisemna

Zadanie polega na napisaniu tekstu argumentacyjnego z elementami opisu, relacjonowania, sprawozdania, recenzji, pogłębionej argumentacji itp. w formie rozprawki, artykułu publicystycznego lub listu formalnego, np. do redakcji czasopisma (por. sekcja 2.6.2.5.). Zdający dokonuje wyboru jednego z dwóch podanych w poleceniu tematów i tworzy wypowiedź liczącą od 300 do 350 słów. Każdy temat zawiera trzy elementy, które zdający powinien omówić w rozwinięciu pracy.

RODZAJE I TEMATYKA TEKSTÓW; ZAKRES UMIEJĘTNOŚCI	określone w podstawie programowej IV.2: 1; 5.1) – 5.11); 7.1) – 7.14); 8.1) – 8.6); 12
PUNKTACJA	wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora zgodnie z następującymi kryteriami: • zgodność z poleceniem: od 0 do 5 punktów • spójność i logika wypowiedzi: od 0 do 2 punktów • zakres środków językowych: od 0 do 4 punktów • poprawność środków językowych: od 0 do 4 punktów

	Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej wraz z krótkim komentarzem są przedstawione poniżej (sekcja 2.6.2.6.).
UDZIAŁ W WYNIKU SUMARYCZNYM	25%

2.6.2.5. Formy wypowiedzi pisemnych

ROZPRAWKA to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Autor rozprawki może wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec rozważanego zagadnienia, może również przedstawić argumenty za i przeciw, odpowiednio sygnalizując przyjęty schemat w tezie, wspartej adekwatnymi argumentami i właściwym zakończeniem.
Dobrze napisana rozprawka:

- omawia zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny; wszystkie jej części (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) są podporządkowane jednej myśli głównej
- zawiera jasno sformułowaną tezę, odpowiednią do formy (rozprawka za i przeciw lub rozprawka przedstawiająca opinię)
- charakteryzuje się stylem formalnym.

W ARTYKULE PUBLICYSTYCZNYM zdający wyraża swoje stanowisko wobec problemu/zjawiska społecznego wskazanego w poleceniu. Celem artykułu jest rzeczowe przedstawienie omawianej kwestii. Artykuł może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji, komentarze odautorskie, ocenę faktów, elementy opinii oraz może również podejmować próbę kształtowania opinii czytelników.
Dobrze napisany artykuł:

- ma tytuł przyciągający uwagę czytelnika
- zawiera wstęp, w którym autor stara się zachęcić czytelnika do przeczytania tekstu, np. przywołując fakt lub anegdotę, sygnalizując temat artykułu w formie pytania, używając barwnego języka
- może zawierać pytania zachęcające czytelnika do dalszych rozważań na temat poruszany w tekście.

LIST FORMALNY jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. Może to być np. list czytelnika do gazety/czasopisma lub list mieszkańca do władz miasta. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.
Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w którym został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy: odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, akapity itp.

Przykładowe zadania do części pisemnej (na poziomie dwujęzycznym) wraz z rozwiązaniami znajdują się na stronach 119–129.

2.6.2.6. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z sześciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z Tabelą A.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	For-ma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	**R***	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada" zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytat)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	**R A L**	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchowna realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę" argumentów/cech/ określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowa-nie:właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	**R A L**	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztampowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	**R A L**	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Opisy w Tabeli A będą doprecyzowywane w odniesieniu do poszczególnych tematów w każdej sesji egzaminu maturalnego.

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z Tabelą B.

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	**R**	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	**R A L**	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	**R A L**	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	**R A L**	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 pkt	4 pkt	3 pkt
10–9	4 pkt	3 pkt	3 pkt
8–7	3 pkt	2 pkt	2 pkt
6–5	2 pkt	2 pkt	1 pkt
4–3	2 pkt	1 pkt	1 pkt
2–1	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za *zgodność z poleceniem* przyznaje się 2 punkty.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 pkt	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 pkt	• bardzo szeroki zakres środków językowych • ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity
3 pkt	• szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych • styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 pkt	• zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 pkt	• ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości • w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 pkt	• bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości • styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Przez „naturalność" rozumiemy charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania" rozumiemy wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność" stylu rozumiemy dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość" stylu rozumiemy konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 pkt	3 pkt	2 pkt
dość liczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt	1 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt	0 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt	0 pkt

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie).
2. Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, przepisane od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Komisji Centralnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż **240** słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, przyznaje się 0 punktów w pozostałych kryteriach.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można jej również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
7. W ocenie poprawności językowej w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów zapisu.

2.6.2.7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznaczane są w tekście z wykorzystaniem oznaczeń podanych w Tabeli 7.

TABELA 7. Oznaczanie błędów w wypowiedziach zdających na poziomie dwujęzycznym

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek <u>lubić</u> czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce (gżeje).*

błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*
fragment odbiegający od tematu	otoczenie nawiasami kwadratowymi	*[Fragment odbiegający od tematu.]*
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	*Fragment nie na temat.*
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	*Było ciepło, i deszczowo.* *Zrobiłem to √ ponieważ…*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu traktowane są jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

2.6.3. Zakres środków gramatycznych

RZECZOWNIK

1. Typy morfologiczne rzeczowników włoskich: rzeczowniki zakończone na *-o*, *-a*, *-e*; podział rzeczowników według rodzaju
   - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-o* (np. *il tempo*, *la mano*)
   - rzeczowniki żeńskie zakończone na *-a* (np. *la pioggia*)
   - rzeczowniki męskie zakończone na *-a* (np. *il poeta*, *il problema*)
   - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-e* (np. *il mare*, *la chiave*)
   - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-i* (np. *il brindisi*, *la crisi*)
2. Zasady tworzenia liczby mnogiej rzeczowników
   - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-o* > *-i* (np. *il giardino* > *i giardini*; *la mano* > *le mani*)
   - rzeczowniki żeńskie zakończone na *-a* > *-e* (np. *la porta* > *le porte*)
   - rzeczowniki męskie zakończone na *-a* > *-i* (np. *il problema* > *i problemi*)
   - rzeczowniki męskie i żeńskie zakończone na *-e* > *-i* (np. *il fiume* > *i fiumi*; *la notte* > *le notti*)
3. Przypadki szczególne tworzenia liczby mnogiej rzeczowników
   - rzeczowniki zakończone na *-ca*, *-ga* (np. *la mosca*, *il/la collega*); na *-cia*, *-gia* (np. *la camicia*, *la valigia*)
   - rzeczowniki zakończone na *-co*, *-go* (np. *il cuoco*, *l'albergo*)
   - rzeczowniki zakończone na *-cie*, *-gie*, *-glie* (np. *la superficie*, *l'effigie*, *la moglie*)
   - rzeczowniki zakończone na *-ìo* (np. *il mormorìo*)
   - rzeczowniki o nieregularnej liczbie mnogiej (np. *il bue* > *i buoi*)
   - rzeczowniki nieodmienne (np. *il bar*)
   - rzeczowniki zmieniające rodzaj w liczbie mnogiej (np. *l'uovo* > *le uova*)
   - rzeczowniki mające dwie formy liczby mnogiej: *nomi sovrabbondanti* (np. *il muro* > *i muri*, *le mura*)

- rzeczowniki mające tylko jedną liczbę: *singularia tantum* (np. *il coraggio*) i *pluralia tantum* (np. *le mutande*)

4. Zasady tworzenia rodzaju żeńskiego rzeczowników
   - rodzaj męski *-o* > rodzaj żeński *-a* (np. *nonno* > *nonna*)
   - rodzaj męski *-o* > rodzaj żeński *-essa* (np. *avvocato* > *avvocatessa*)
   - rodzaj męski *-e* > rodzaj żeński *-a* (np. *padrone* > *padrona*)
   - rodzaj męski *-e* > rodzaj żeński *-essa* (np. *studente* > *studentessa*)
   - rodzaj męski *-a* > rodzaj żeński *-essa* (np. *poeta* > *poetessa*)
   - rodzaj męski *-tore* > rodzaj żeński *-trice* (np. *lettore* > *lettrice*)
5. Przypadki szczególne tworzenia rodzaju żeńskiego rzeczowników
   - odrębne formy rodzaju żeńskiego (np. *il marito* > *la moglie*)
   - rzeczowniki mające jedną formę dla obu rodzajów
     a) nomi di genere comune
     – zakończone na *-ente*, *-ante* (np. *il/la cantante*)
     – zakończone na *-e* (np. *il/la parente*)
     – zakończone na *-a* (np. *il/la collega*)
     – zakończone na *-ista* (np. *il/la pianista*)
     b) nomi promiscui (np. *la volpe maschio*/*femmina*)
6. Rzeczowniki złożone: ich forma i podstawowe zasady tworzenia liczby mnogiej (np. *il cavolfiore*, *la banconota*, *l'asciugamano*, *il senzatetto*); złożenia z *capo-*

RODZAJNIK

1. Formy rodzajnika określonego, nieokreślonego i cząstkowego
2. Zasady użycia rodzajników: wybór między rodzajnikiem nieokreślonym a określonym, opuszczanie rodzajnika
   - zasady użycia rodzajnika z nazwami własnymi (np. *i Rossi*, *il Boccaccio*) oraz nazwami geograficznymi (np. *l'Italia*, *il Lazio*, *la Sicilia*; *Roma*, *la Roma di un tempo*)
   - zasady użycia rodzajnika w datach, z nazwami miesięcy i dni tygodnia
   - rodzajnik w związkach frazeologicznych (np. *avere fame*, *avere paura*)

PRZYMIOTNIK

1. Typy przymiotników włoskich
   - przymiotniki zakończone na *-o/-a* (np. *nuovo*)
   - przymiotniki zakończone na *-e* (np. *triste*)
   - przymiotniki zakończone na *-ista* (np. *egoista*)
2. Regularne tworzenie rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej
3. Przypadki szczególne tworzenia rodzaju żeńskiego i liczby mnogiej
   - przymiotniki zakończone na *-co*, *-go*, *-io*, *-ìo* (np. *bianco*, *lungo*, *vario*, *natìo*)
   - odmiana i zasady użycia przymiotników *bello*, *buono*, *grande*, *santo*
   - przymiotniki nieodmienne (np. *pari*, *perbene*)
   - przymiotniki złożone (np. *latino-americano*)
   - przymiotniki koloru
     – regularne (np. *rosso*)
     – nieodmienne (np. *rosa*)
     – złożone (np. *grigio-verde*, *verde chiaro*, *verde acqua*)
4. Miejsce przymiotnika względem rzeczownika w powiązaniu ze znaczeniem (np. *una certa notizia* : *una notizia certa*)
5. Stopniowanie przymiotników
   - tworzenie form regularnych stopnia równego (*grado comparativo di uguaglianza*), wyższego i niższego (*grado comparativo di maggioranza, minoranza*) i najwyższego (*grado superlativo relativo*)
   - formy nieregularne stopnia wyższego i najwyższego (np. *migliore*, *ottimo*; *maggiore*,

massimo)
- struktura porównania: użycie *di*/*che*
- tworzenie stopnia najwyższego *superlativo assoluto*: przyrostek -*issimo* (np. *bellissimo*), przysłówki intensyfikujące (np. *molto*, *tanto*), reduplikacja przymiotnika (np. *piccolo piccolo*), wyrażenia frazeologiczne (np. *stanco morto*)

6. Przymiotnik użyty rzeczownikowo (np. *il bello*) i przysłówkowo (np. *parlare forte*)

ZAIMEK PRZYMIOTNY

1. Zaimki dzierżawcze (*aggettivi possessivi*)
   - formy i zasady użycia zaimków dzierżawczych
   - użycie zaimków dzierżawczych z rzeczownikami oznaczającymi pokrewieństwo
   - zasady użycia zaimków dzierżawczych w mowie zależnej i niezależnej
   - użycie zaimków *altrui, proprio*
2. Zaimki wskazujące (*aggettivi dimostrativi*)
   - formy i zasady użycia zaimków wskazujących *questo, quello*; formy wzmocnione przysłówkami *qui/ qua*, *lì/ là*
   - zasady użycia zaimków wskazujących w mowie zależnej i niezależnej
   - użycie zaimka *stesso*
3. Zaimki nieokreślone (*aggettivi indefiniti*)
   - formy i użycie takich zaimków nieokreślonych, jak np. *qualche, alcuno, nessuno, ogni, tanto, molto, troppo, parecchio, altrettanto, diverso, vario, altro, certo, tutto, ciascuno, qualunque, qualsiasi*
   - zaimki nieokreślone przymiotne i zasady ich użycia w zestawieniu z zaimkami rzeczownymi (*ogni* : *ognuno*, *qualche* : *qualcuno*)
4. Zaimki pytające i wykrzyknikowe (*aggettivi interrogativi e esclamativi*): *quale*, *che*

ZAIMEK RZECZOWNY

1. Zaimki dzierżawcze rzeczowne (*pronomi possessivi*): formy i użycie
2. Zaimki wskazujące rzeczowne (*pronomi dimostrativi*): formy i użycie
3. Zaimki nieokreślone rzeczowne (*pronomi indefiniti*): formy i użycie; formy będące wyłącznie zaimkami rzeczownymi (np. *uno, qualcuno, ognuno, chiunque, qualcosa, niente, nulla, altri*)
4. Zaimki pytające i wykrzyknikowe (*pronomi interrogativi e esclamativi*): *chi, che*
5. Zaimki względne (*pronomi relativi*)
   - formy proste, nieodmienne zaimków względnych (*chi*, *cui*, *che*, *dove*)
   - formy złożone, odmienne zaimków względnych (*il quale*)
   - użycie zaimków względnych

ZAIMEK OSOBOWY

1. Zaimki w funkcji podmiotu, dopełnienia bliższego i dalszego
2. Formy akcentowane (mocne) i nieakcentowane (słabe) zaimków (*pronomi tonici e atoni*)
3. Miejsce zaimków osobowych dopełnienia bliższego i dalszego względem czasownika; przypadki szczególne: zaimki w połączeniu z bezokolicznikiem, z czasownikami modalnymi, imiesłowem *gerundio* i trybem rozkazującym
4. Formy złożone zaimków
5. Formy grzecznościowe *Lei, Loro* i zasady ich użycia
6. *Particelle pronominali*: *ci, vi, ne* i zasady ich użycia
7. Odniesienie do zdania lub jego części: zaimek *lo*
8. Zasady użycia zaimków osobowych w mowie zależnej i niezależnej

LICZEBNIK

1. Liczebniki główne
2. Zasady tworzenia liczebników porządkowych

3. Liczebniki główne w funkcji rzeczownika (np. *il Novecento*)
4. Liczebniki zbiorowe (np. *ventina*)
5. Oznaczanie wielokrotności (np. *doppio*)
6. Oznaczanie ułamków (np. *tre quarti*)

CZASOWNIK

1. Podział czasowników na grupy: czasowniki zakończone na *-are*, *-ere*, *-ire*
2. Tryby osobowe (*modi finiti*): *indicativo*, *imperativo*, *condizionale*, *congiuntivo*
3. Tryby nieosobowe (*modi indefiniti*): *infinito*, *gerundio*, *participio*
4. Czasy proste i złożone: zasada tworzenia czasów złożonych
5. Czasowniki posiłkowe *avere* i *essere*
6. Odmiana czasowników regularnych i nieregularnych
7. Czasowniki modalne (*volere, potere, dovere*)
8. Odmiana czasowników zwrotnych (np. *chiamarsi*); czasowniki zwrotne w strukturach z czasownikami modalnymi
9. Forma nieosobowa czasownika: *si impersonale*
10. Użycie czasów
    - wartości i kontekst użycia wszystkich czasów w trybach *indicativo*, *condizionale*, *congiuntivo*
    - wartości modalne czasów *futuro semplice* i *futuro composto* (np. *saranno le otto, sarà uscito*)
    - wartość modalna czasu *imperfetto* (np. *Facevo meglio a stare zitto.*)
    - zasady użycia czasów złożonych
    - zasady następstwa czasów w mowie zależnej i niezależnej
11. Zasady użycia czasowników posiłkowych *essere* i *avere*. Użycie czasownika posiłkowego w czasownikach przechodnich i nieprzechodnich. Zasady uzgadniania imiesłowu *participio passato*
12. Tworzenie strony biernej: struktura zdania w stronie biernej; użycie *si passivante*. Użycie czasownika posiłkowego w stronie biernej: *essere* a *venire* i *andare*
13. Rekcja czasownika z uwzględnieniem różnic między językiem włoskim a polskim (np. *aspettare qu* : *czekać na kogoś*)
14. Konstrukcje bezokolicznikowe (np. *bisogna, è necessario*) i kauzatywne (*far fare*)
15. Wyrażenia czasownikowe (np. *metterci*, *volerci*, *farcela*, *andarsene*)

PRZYIMEK

1. Przyimki proste i formy przyimkowe ściągnięte (*preposizioni articolate*); zasady użycia przyimków; przyimek a rekcja czasownika i przymiotnika w ujęciu kontrastywnym (np. *fiero di*, *contento di*; *cominciare a*)
2. Inne części mowy użyte jako przyimki: przysłówki (np. *dietro*), przymiotniki (np. *lungo*), formy czasownikowe (np. *escluso*)
3. Wyrażenia przyimkowe (np. *a favore di*, *per colpa di*)

PRZYSŁÓWEK

1. Rodzaje przysłówków: przysłówki czasu, miejsca, sposobu; przysłówki ilościowe; przysłówki modalne (*avverbi di affermazione*, *negazione*, *dubbio*); przysłówki pytajne. Podstawowe formy i zasady użycia przysłówków
2. Zasady tworzenia regularnych przysłówków sposobu zakończonych na *-mente* (np. *felicemente*)
    - nieregularne przysłówki sposobu zakończone na *-oni* (np. *ginocchioni*)
3. Stopniowanie przysłówków: stopień równy, niższy, wyższy i najwyższy (*superlativo relativo* i *superlativo assoluto*). Formy nieregularne pochodzące z łaciny (np. *meglio*)
4. Wyrażenia przysłówkowe (np. *d'ora in poi*, *all'improvviso*, *di corsa*)

SPÓJNIK

1. Spójniki współrzędne i tworzenie zdań współrzędnie złożonych
2. Spójniki podrzędne i tworzenie zdań podrzędnie złożonych
3. Wyrażenia spójnikowe (np. *per il fatto che*, *di modo che*, *dal momento che*)

SKŁADNIA

1. Relacje w obrębie zdania prostego: podmiot, orzeczenie, dopełnienie bliższe i dalsze, podstawowe okoliczniki: lokalizacja w czasie i przestrzeni, przyczyna, skutek, przyzwolenie; podstawowe struktury przyimkowe w połączeniu z nazwami miejsc i jednostkami czasu; szyk elementów w zdaniu prostym
2. Zdanie proste: struktury oznajmujące, przeczące, pytające, wykrzyknikowe
3. Składnia emfatyczna (np. *Marco, l'ho visto ieri./L'ho visto ieri, Marco*.)
4. Zdania podrzędne: ich formy i struktura
   - zdania podmiotowe (np. *Che tu venga ci fa piacere*.)
   - zdania dopełnieniowe spójnikowe (*che*) i bezspójnikowe (z bezokolicznikiem) (np. *penso che…*/*penso di…*)
   - zdania względne
   - zdania okolicznikowe
     – czasu (spójnikowe z np. *quando*, *mentre*, *dopo che*, *prima che* i bezspójnikowe z *gerundio*, *dopo*/*prima di* + bezokolicznik)
     – przyczyny (spójnikowe z np. *perché*, *siccome* i bezspójnikowe z *gerundio* i *participio*)
     – skutku (spójnikowe z np. *così… che*, *tanto… che*, *talmente… che* i bezspójnikowe z *così… da* + bezokolicznik)
     – celu (spójnikowe z np. *affinché*, *perché* i bezspójnikowe z *per* + bezokolicznik)
     – przyzwolenia (spójnikowe z np. *anche se*, *nonostante*, *sebbene*, *benché* i bezspójnikowe z *pur* + *gerundio*)
     – porównania (*come se*)
     – sposobu (z *gerundio*)
     – wykluczenia (spójnikowe z np. *senza che* i bezspójnikowe z *senza* + bezokolicznik)
5. Formy okresu warunkowego
   - hipoteza prosta (*se* + *futuro* lub *presente* / *futuro* lub *presente*)
   - hipoteza możliwa do spełnienia (*se* + *congiuntivo imperfetto* / *condizionale presente*)
   - hipoteza niemożliwa do spełnienia (*se* + *congiuntivo trapassato* / *condizionale passato*; struktura *se* + *imperfetto* / *imperfetto*)
   - zdania warunkowe (z *a patto che*, *a condizione che*)
6. Mowa zależna i niezależna: zasady przekształcania mowy niezależnej na mowę zależną

PODSTAWY SŁOWOTWÓRSTWA

1. Tworzenie rzeczowników przez dodanie rodzajnika do innych części mowy (*il sapere*, *il bello*)
2. Derywacja przedrostkowa i przyrostkowa
   - podstawowe przyrostki tworzące rzeczowniki odczasownikowe (np. *migliorare* > *miglioramento*, *produrre* > *produzione*)
   - podstawowe przyrostki tworzące rzeczowniki i przymiotniki odrzeczownikowe (np. *benzina* > *benzinaio*, *nazione* > *nazionale*)
   - podstawowe przyrostki tworzące rzeczowniki odprzymiotnikowe (np. *bello* > *bellezza*)
   - podstawowe przedrostki intensyfikujące (np. *super*-, *iper*-), przeczące (np. *scontento*, *illegale*, *irregolare*), reduplikujące (np. *rifare*, *ridire*)
3. Tworzenie zrostów (np. *aspirapolvere*, *posacenere*) i wyrazów złożonych (np. *conferenza stampa*, *viaggio lampo*)
4. Tworzenie form zdrobniałych i zgrubiałych (np. *libro* > *libricino*, *librone*), form pieszczotliwych (np. *boccuccia*) i pejoratywnych (np. *ragazzaccio*)

2.6.4. Część ustna. Przykładowe zestawy zadań

Przykładowe pytania do rozmowy wstępnej

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Rozmowa wstępna (wyłącznie dla egzaminującego)

Rozmowa wstępna	*1 minuta*

Egzaminujący:	**Buongiorno.** **Mi chiamo ……, e questo è il mio / la mia collega …… .** **Tu come ti chiami?**
Zdający:	**.....**
Egzaminujący:	**Grazie. Adesso scegli una serie di domande e lasciale qui sul nostro tavolo. Grazie.** **In questa parte dell'esame ti farò alcune domande personali. Sei pronto(-a)?**
Zdający:	**.....**
Egzaminujący:	<proszę zadać zdającemu kilka pytań „na rozgrzewkę", np.> • Per quale motivo hai deciso di fare la classe bilingue? • Quali sono i vantaggi di studiare in una classe bilingue? • In che modo hai intenzione di usare la tua conoscenza della lingua italiana nel futuro? • Ti piace la città in cui vivi? (Per quali motivi?) • Che cosa faresti vedere nella tua città ai tuoi amici italiani? Motiva le tue scelte. • Quali posti nel mondo ti piacerebbe visitare se avessi abbastanza soldi? • Quali sono gli stereotipi che riguardano gli italiani, donne e uomini? • Qual è il tuo scrittore (italiano) preferito? • Mangi spesso fuori casa? (Per quali motivi?) • Ti piace guardare i programmi televisivi sulla cucina? (Perché sì? Perché no?) • A tuo parere, la festa dei cento giorni, la cosiddetta "studniówka", dovrebbe aver luogo in scuola o in qualche altro posto? (Perché?) • Ti piacciono le lezioni di educazione fisica nella tua scuola?(Perché sì? Perché no?) • Ti sono piaciute di più le lezioni di educazione fisica in palestra o fuori, all'aria aperta? (Perché?) • Che cosa ti piace fare durante la settimana bianca? • Che cosa fai di solito nel tempo libero? • Preferisci guardare un film nella versione originale, doppiato o con sottotitoli?
Zdający: *≈ 1 min*	……
Egzaminujący:	<proszę przekazać zestaw zdającemu> **Ecco, questa copia è per te.**

Przykładowe zestawy egzaminacyjne

Zestaw 1. **Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym**
Wersja dla zdającego

Zadanie 1. ***4*** *minuty*

A

Vedi te stesso(-a) come protagonista di una tale situazione?

B

Che cosa può aver causato il comportamento di queste persone?

C

Quali sono le somiglianze e quali invece sono le differenze nelle emozioni vissute dai protagonisti delle due fotografie?

Zestaw 1.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie 2.

10 *minut*

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Jaka jest rola środków masowego przekazu w życiu współczesnego człowieka?
- **wychowanie**
- **kreowanie wizji świata**
- **styl życia**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw 1.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 1. *4 minuty*

Egzaminujący: **1a**

Cominciamo dall'esercizio numero 1. Guarda la fotografia A e dimmi se vedi te stesso(-a) come protagonista di una tale situazione. Hai circa un minuto di tempo per parlare.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający: ≈ *1 min*

……

Wersja dla zdającego

A

B

Egzaminujący: **1b**

Grazie.

Adesso guarda la fotografia B e dimmi che cosa può aver causato il comportamento di queste persone. Hai circa un minuto di tempo per esprimere il tuo parere.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający: ≈ *1 min*

……

Egzaminujący: **1c**

Grazie.

Ora guarda tutte e due le fotografie. Potresti, per favore, dirmi quali sono le somiglianze e quali invece sono le differenze nelle emozioni vissute dai protagonisti delle due fotografie? Hai circa due minuti di tempo per esprimere la tua opinione.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający: ≈ *2 min*

……

Egzaminujący:

Grazie.

Passiamo all'esercizio numero 2.

[*Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę powiedzieć:* **Grazie. L'esame è finito.**]

Zestaw 1.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 2. *10 minut*

Egzaminujący: **Guarda il materiale dell'esercizio 2 e rifletti su quello che vorresti dirci. Hai circa due minuti di tempo per preparare la tua risposta.**

Zdający:
≈ 2 min

Egzaminujący: [*Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający:
≈ 3 min

……

2a

Wersja dla zdającego

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Jaka jest rola środków masowego przekazu w życiu współczesnego człowieka?
- **wychowanie**
- **kreowanie wizji świata**
- **styl życia**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: **Grazie.**

2b

Ora vorrei parlare con te del ruolo dei mezzi di comunicazione. Ti farò tre domande e vorrei che tu esprimessi la tua opinione a proposito.

Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):
1. Secondo te, come si sentirebbe l'uomo di oggi senza la TV o Internet?
2. Che cosa pensi della pubblicità che interrompe i programmi televisivi?
3. Quali lati positivi potresti trovare nella professione del giornalista corrispondente di guerra?
4. L'accesso alla stampa in Internet dovrebbe essere a pagamento? Motiva la tua risposta.
5. Descrivi un programma televisivo che ti ha ispirato a passare il tempo in modo attivo.

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującego
Podczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:
a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym

Zdający:
≈ 5 min

……

Egzaminujący: **Grazie. L'esame è finito.**

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie 1. *4 minuty*

A

Lo stile di vita presentato nella fotografia è tipico delle persone che conosci? Perché sì?/Perché no?

B

Che cosa potrebbe aver portato questa donna a vivere per strada?

C

Che cosa guadagnerebbero e che cosa invece perderebbero le due donne se si scambiassero i ruoli per un anno?

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla zdającego

Zadanie 2.

10 *minut*

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy jest możliwe, aby wszyscy ludzie na świecie mieli przynajmniej podstawowe wykształcenie?
- **położenie geograficzne**
- **sytuacja polityczna**
- **tradycje kulturowe**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 1. 🕒 ***4*** *minuty*

Egzaminujący:

1a

Cominciamo dall'esercizio numero 1. Guarda la fotografia A e dimmi se lo stile di vita presentato nella fotografia è tipico delle persone che conosci? Perché sì?/Perché no? Hai circa un minuto di tempo per parlare.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający:
🕒 ≈ *1 min*

……

Wersja dla zdającego

A

B

Egzaminujący:

1b

Grazie.
Adesso guarda la fotografia B e dimmi che cosa potrebbe aver portato questa donna a vivere per strada. Hai circa un minuto di tempo per esprimere il tuo parere.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający:
🕒 ≈ *1 min*

……

Egzaminujący:

1c

Grazie.
Ora guarda tutte e due le fotografie. Potresti, per favore, dirmi che cosa guadagnerebbero e che cosa invece perderebbero le due donne se si scambiassero i ruoli per un anno? Hai circa due minuti di tempo per esprimere la tua opinione.

[*Po upływie ok. 10 sekund proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający:
🕒 ≈ *2 min*

……

Egzaminujący:

Grazie.
Passiamo all'esercizio numero 2.

[*Jeżeli zdający rezygnuje z wykonania zadania, proszę powiedzieć:* **Grazie. L'esame è finito.**]

Zestaw 2.

Egzamin maturalny z języka włoskiego na poziomie dwujęzycznym
Wersja dla egzaminującego

Zadanie 2. *10 minut*

Egzaminujący: **Leggi il materiale dell'esercizio 2 e rifletti su quello che vorresti dirci. Hai circa due minuti di tempo per preparare la tua risposta.**

Zdający:
≈ 2 min

Egzaminujący: [*Po upływie ok. 2 minut proszę – jeśli to konieczne – zapytać:* **Possiamo cominciare?**]

Zdający:
≈ 3 min

……

2a

Wersja dla zdającego

Wypowiedz się na temat podany poniżej. W swojej wypowiedzi musisz przytoczyć argumenty odnoszące się do podanych aspektów.

Czy jest możliwe, aby wszyscy ludzie na świecie mieli przynajmniej podstawowe wykształcenie?

- **położenie geograficzne**
- **sytuacja polityczna**
- **tradycje kulturowe**

Czas przeznaczony na przygotowanie do odpowiedzi: ok. 2 minut.
Czas przeznaczony na wypowiedź: do 3 minut.

Egzaminujący: **Grazie.**

2b

Ora vorrei parlare con te dell'istruzione scolastica. Ti farò tre domande e vorrei che tu esprimessi la tua opinione a proposito.

Pytania dla egzaminującego (należy zadać trzy):

1. Sei d'accordo con l'opinione che è più facile governare una società composta di cittadini semplici e incolti? Motiva la tua risposta.
2. Quali scuole offrono un'istruzione migliore: quelle statali oppure quelle private? Perché?
3. Un'istruzione completa è fondamentale per fare la carriera politica? Perché sì?/ Perché no?
4. Presenta un film o un libro sulla scuola che consiglieresti ad altri adolescenti.
5. Che cosa significa avere una buona istruzione nel XXI secolo?
6. Si dice che ogni generazione successiva sia più saggia di quella precedente. Sei d'accordo con questa affermazione?

Dodatkowe wskazówki dla egzaminującego

Podczas rozmowy ze zdającym należy stworzyć **dwie** lub **trzy** z następujących sytuacji:

a. zakwestionować jeden z jego poglądów, zmuszając go do jego obrony lub zmiany
b. poprosić o dokładniejsze wyjaśnienie, zachęcając go do podania kolejnych argumentów w omawianej kwestii
c. poprosić o skomentowanie myśli wyrażonej przez Pana/Panią
d. poprosić go o przedstawienie argumentów przeciwnych do podanych przez niego
e. poprosić o wskazanie kolejnych możliwych przyczyn/skutków omawianej sytuacji
f. zadać inne pytanie prowadzące do dyskusji ze zdającym

Zdający:
≈ 5 min

……

Egzaminujący: **Grazie. L'esame è finito.**

2.6.5. Część pisemna. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Esercizio 1. (0–4)

Ascolterai due volte il commento di tre giornalisti sulle statistiche della lettura in Italia. Individua a chi dei tre (A, B oppure C) appartengono le opinioni riportate (1.1.–1.4.). Nella tabella segna con una croce le caselle adeguate. Uno dei giornalisti va scelto più di una volta.

Secondo quale giornalista		A	B	C
1.1.	i pensionati sono grandi lettori?			
1.2.	molti ragazzi non hanno l'abitudine di leggere?			
1.3.	il numero dei lettori dipende da fattori geografici?			
1.4.	l'abitudine alla lettura dipende dall'istruzione?			

Transkrypcja

Giornalista A
Dai dati statistici sulla lettura e i lettori di tutta Italia, isole comprese, risulta che i maggiori "divoratori" di libri sono le donne che dichiarano di leggerne oltre dodici nell'arco dell'anno. Sfogliano pagine e pagine anche laureati, dirigenti e imprenditori, come pure le persone che lavorano part-time e, dunque, hanno più tempo libero. Occorre notare comunque che il titolo di studio influisce fortemente sui livelli di lettura: si va da un massimo dell'80% tra i laureati a un minimo del 28% per chi possiede la licenza elementare o nessun titolo. In quest'ultimo gruppo ritroviamo molti operai e manovali, casalinghe e persone in cerca della prima occupazione.

Giornalista B
Bisogna tener presente che nel 2009 quasi la metà della popolazione dai 6 anni in su ha dichiarato di aver letto "solo un libro" non scolastico o non legato alla propria professione. Il numero di questi lettori "basici" che si accontentano di un libro o poco più all'anno si riscontra sorprendentemente tra i ragazzi dagli 11 ai 17 anni, poi cala con l'età per raggiungere il livello più basso presso i pensionati, in assoluto le persone che leggono di più. Seguendo un altro criterio, quello del sesso, si nota che chi legge poco sono invece i maschi.

Giornalista C
A me interessa invece la biblioteca del nostro lettore statistico, siccome dalle cifre risulta che oltre il 10% delle famiglie dichiara di non avere affatto libri in casa. La regione con la percentuale più alta di famiglie che non possiedono in casa alcun libro è la Sicilia, seguita dalle regioni meridionali nel loro complesso, il che conferma purtroppo la persistenza del distacco culturale tra Nord e Sud. La presenza di una biblioteca domestica è ovviamente fondamentale per i più piccoli, in quanto determina le loro abitudini future: quei ragazzi che sentono il bisogno di lettura molto probabilmente sono cresciuti in mezzo ai libri. Comunque la presenza di libri in casa è strettamente collegata al comportamento di lettura dei genitori: spetta a loro diffondere il modello di cultura.

adattato da "Istat: 45,1% degli italiani legge solo un libro", La Repubblica

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne […] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka i warunkach odbioru […].

Wymagania szczegółowe
2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (1.1., 1.2., 1.3., 1.4.).

Rozwiązanie
1.1. B
1.2. B
1.3. C
1.4. A

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

Esercizio 2. (0–7)
Leggi i testi riportati sotto. Completa ciascuna delle frasi proposte (2.1.–2.7.) in modo conforme al contenuto dei testi. Cerchia la risposta A, B, C oppure D.

Testo 1.

È ANDATA COSÌ

Finché ebbe luce negli occhi, mio padre fece fotografie. Un intero scaffale si riempì di immagini nostre riprese nelle circostanze speciali come nelle comuni. Durò dieci anni, non di più la raccolta: fino alla caduta della sua vista. Resta così documentata fino al dettaglio una sola età, forse l'unica che sono riuscito a dimenticare: la mia infanzia. Gli album, gli archivi, non mi sorreggono la memoria, invece la sostituiscono.

Fu quello il tempo di spiazzamenti, tra i miei nove e i diciannove anni, quando avvennero traslochi nei migliori quartieri e la povertà finì d'improvviso, quasi insieme con l'infanzia. Nella casa nuova, la bella, non si parlò più di quell'altra condizione: una strada in discesa, la pioggia in cucina, gli strilli del vicolo.

Dove abitavamo prima? In un'altra città. Si sentiva parlare il dialetto anche lì, ma la casa era buia e in fondo a un precipizio di scalini guasti.

Non parlavamo il napoletano. I genitori, che erano cresciuti parlando quella lingua, si difendevano dalla povertà e dall'ambiente con l'italiano anche se non lo conoscevano bene. Erano molto soli e non ricevevano mai gli amici, non potendo accoglierli nel minimo spazio. La guerra aveva distrutto i loro beni. Ne uscirono avendo perduto una precedente condizione di agiatezza. Dopo avrebbero potuto emigrare all'estero ma non ebbero la forza di lasciare quei luoghi. Quando si sposarono non poterono neppure offrire un rinfresco. Questo cruccio l'ho sentito ripetere da loro come il simbolo di molti anni difficili.

Poi vennero le trasformazioni che desideravano e per le quali avevano resistito.

A noi bambini, per ordine di apparizione prima io poi mia sorella, fu impartita una educazione che a me parve sempre adatta alla scarsezza di mezzi e di spazio: si parlava a bassa voce, si stava in tavola composti, cercando di non sporcare i pochi panni buoni. Ci si muoveva con disciplina nel piccolo alloggio. Ci fu meno attenzione per queste usanze

nella casa nuova, ma a me restarono sempre nel cuore come segno di una misura mai più posseduta tra me e la porzione di mondo assegnatami.

adattato da Erri de Luca "Non ora, non qui", Feltrinelli 1989

2.1. L'espressione "finché ebbe luce negli occhi" significa

A. finché c'era la luce del sole.
B. finché non perse la vista.
C. finché era accesa la luce.
D. finché era in vita.

2.2. In casa del protagonista

A. si parlava italiano solo con gli amici.
B. non si parlava il dialetto che nessuno conosceva.
C. si parlava il dialetto che era la lingua dei genitori.
D. si evitava il dialetto che rappresentava la condizione umile.

2.3. I genitori del protagonista

A. sono emigrati all'estero.
B. erano cresciuti in un ambiente misero.
C. sono passati dalla ricchezza alla povertà.
D. hanno vissuto la miseria insieme agli amici.

2.4. I figli sono stati educati

A. a non badare alla disciplina.
B. a presentarsi per primi a tavola.
C. ad adeguarsi alle condizioni in cui viveva la famiglia.
D. a evitare gli ambienti che non erano adatti alla loro condizione.

Testo 2.

MIGRAZIONI INTERNE ALL'ITALIA

Dopo le grandi emigrazioni oltremare, a partire dalla seconda metà degli anni Cinquanta del Novecento l'Italia è attraversata da un copioso flusso di migrazione interna. Uomini e donne emigrano per lasciarsi alle spalle fame e miseria. 1. Tra il 1958 e il 1963 più di 1.300.000 meridionali, per lo più abitanti delle campagne, abbandonano le proprie case per trasferirsi nel centro e nel nord dell'Italia; tra essi sono più di 800.000 coloro che si dirigono verso le grandi città del triangolo industriale. Genova, Milano e Torino diventano le mete principali di traiettorie migratorie capaci di mutare la fisionomia di città che, improvvisamente, vedono arrivare sul proprio territorio centinaia di migliaia di immigrati da ogni regione d'Italia. Luoghi che crescono rapidamente e a ritmi vertiginosi e nei quali i nuovi immigrati arrivati dal sud si sostituiscono a quelli dell'Italia settentrionale, in gran parte veneti, che negli anni Trenta rappresentavano il principale serbatoio di manodopera per l'intero territorio dell'Italia nord-occidentale.

Torino è la città simbolo delle contraddizioni del processo migratorio, dove i sogni si intrecciano con l'emarginazione. 2. Un flusso ininterrotto porta ogni giorno sulle banchine della stazione ferroviaria di Porta Nuova un numero sempre più consistente di persone. Uomini e donne partono con il treno soli, un convoglio carico di speranza e desideri, ma anche di inquietudine per il domani. Un viaggio lungo ventitré ore attraverso l'Italia, spesso affrontato sui sedili della terza classe, con lo sguardo che si posa su paesaggi nuovi e sconosciuti mentre nella mente risuonano le parole di una filastrocca: "Torino, Torino, che bella città, si mangia, si beve e bene si sta!".

La scelta di Torino, Genova e Milano non è lasciata al caso: qui si spera di trovare industrie che assumono, lavoro sicuro e una casa. Un sogno a portata di mano, un modo

considerato semplice per sfuggire alle scarse prospettive di vita offerte dalla propria terra di origine. 3. Ma l'arrivo nella nuova realtà si porta dietro difficoltà di non facile superamento: problematiche di integrazione, culture e identità regionali differenti trasformano l'incontro tra settentrionali e meridionali in un momento particolarmente spinoso.

Al nord servono braccia per lavorare, eppure fin da subito emergono le difficoltà a reperire un lavoro altro che umile, un'abitazione stabile e decorosa, nonché a stabilire rapporti sociali. 4. Per chi arriva dalle regioni del sud, la ricerca di una casa diventa un percorso a ostacoli riassunto dai cartelli affissi ai portoni delle case: non si affitta ai meridionali. Chiamati "mau mau", "terroni" e "napuli" da gran parte della popolazione locale, gli immigrati dal sud riescono a malapena a inserirsi nelle località di arrivo.

adattato da www.comune.cuneo.gov.it

2.5. In quale degli spazi segnati 1–4 nel testo va inserita logicamente la frase

Intraprendono però un cammino più breve: non si va più in America, ma si sale su, al nord.

A. Nello spazio 1.
B. Nello spazio 2.
C. Nello spazio 3.
D. Nello spazio 4.

2.6. Gli immigrati
A. sono pieni di ansia per il futuro.
B. sognano di tornare nel paese di origine.
C. hanno coscienza delle difficoltà che li aspettano.
D. abbandonano le loro terre senza sapere dove andare.

2.7. La maggior parte della popolazione locale
A. accoglie a braccia aperte i nuovi arrivati.
B. rende difficile l'integrazione ai meridionali.
C. pensa che i meridionali gli rubino i posti di lavoro.
D. inscena proteste pubbliche contro l'arrivo dei meridionali.

Wymagania ogólne
II. Rozumienie wypowiedzi.
Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi pisemne […] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka […].

Wymagania szczegółowe
3.10. Zdający rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi […] (2.1.)
3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje (2.2., 2.3., 2.4., 2.6., 2.7.).
3.7. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (2.5.).

Rozwiązanie
2.1. B
2.2. D
2.3. C
2.4. C
2.5. A
2.6. A
2.7. B

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Esercizio 3. (0–5)
Leggi il testo riportato sotto. Completa gli spazi vuoti (3.1.–3.5.) con una parola della stessa famiglia di quella indicata fra parentesi.

SE IL DISACCORDO È UN CRIMINE

Davanti alla protesta per la forma della scuola che si **3.1.** *(largo)* _____ in tutt'Italia e coinvolge studenti, professori, presidi e anche rettori, il Presidente del Consiglio ha reagito annunciando che spedirà la polizia nelle Università, per impedirne le occupazioni. In questo modo l'autorità politica vuole presentare ogni forma di opposizione come un crimine, ogni protesta come una **3.2.** *(ribellarsi)* _____ contro lo Stato. Si vuole impedire che la questione **3.3.** *(università)* _____ diventi un problema di ordine pubblico, riportando quarant'anni dopo le forze dell'ordine negli atenei.

Qualcuno dovrebbe forse spiegare ai politici al potere che la discussione e il disaccordo sono invece **3.4.** *(fondamentale)* _____ legati ai principi di una società democratica. Che il governo del Paese non è l'unico a "fare" politica nell'Italia di oggi e che il ruolo del cittadino non si limita più alla cieca **3.5.** *(obbedire)* _____ . Che gli studenti non sono clienti, ma attori di una scuola dove l'istruzione è un diritto, non un servizio.

adattato da Ezio Mauro, Scuola & Giovani

Wymagania ogólne
I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

Wymagania szczegółowe
1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […] (3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.5.).

Rozwiązanie
3.1. *allarga/sta allargando*
3.2. *ribellione*
3.3. *universitaria*
3.4. *fondamentalmente*
3.5. *obbedienza/ubbidienza*

Schemat punktowania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Esercizio 4. (0–2)

In ogni gruppo di tre frasi (4.1.–4.2.) completa gli spazi vuoti, sempre con la stessa parola.

4.1. _____

- Il nuovo CD di Laura Pausini, appena uscito, si ritrova in ... a tutte le classifiche.
- Il giornale svela chi è la splendida ragazza bionda che ha fatto girare la ... a Cristiano Ronaldo.
- Ormai la tua bici può viaggiare con te sul treno: sui vagoni di ... è stato allestito uno spazio apposito per trasportare biciclette.

4.2. _____

- Guarda quel matto al volante: mi ... che non andrà molto lontano, visto il numero di pattuglie di polizia sulle strade.
- È meglio che tu non rientri da sola per il parco di sera: il quartiere generalmente è tranquillo, ma non si ... mai!
- Forse un esperto, qualcuno che la ... lunga, mi potrebbe spiegare come dovrei comportarmi nel caso del conflitto generazionale con i figli.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […] (4.1., 4.2.).

Rozwiązanie

4.1. *testa*
4.2. *sa*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Esercizio 5. (0–4)

In ogni gruppo di frasi (5.1.–5.4.) completa la seconda usando le espressioni indicate in maiuscolo e effettuando le trasformazioni necessarie per conservare il significato della prima frase. In ogni spazio vuoto non puoi inserire più di 5 parole, comprese le espressioni in maiuscolo.

5.1. Anche se si va a Roma ogni anno, non si riesce a visitare tutti i suoi monumenti.
PUR
_____ a Roma ogni anno, non si riesce a visitare tutti i suoi monumenti.

5.2. Ti potrò aiutare a fare questo compito se vieni a trovarmi nel pomeriggio.
A CONDIZIONE CHE
Ti potrò aiutare a fare questo compito _____ a trovarmi nel pomeriggio.

5.3. Ho dovuto pagare una multa salata perché avevo parcheggiato sulle strisce pedonali.
PER
Ho dovuto pagare una multa salata _____ sulle strisce pedonali.

5.4. Ti ho portato *Gomorra* su DVD, così potrai confrontare il libro con il film.
AFFINCHÉ
Ti ho portato *Gomorra* su DVD, _____ confrontare il libro con il film.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […] (5.1., 5.2., 5.3., 5.4.).

Rozwiązanie

5.1. *pur andando*
5.2. *a condizione che tu venga*
5.3. *per aver parcheggiato*
5.4. *affinché/perché tu possa*

Schemat punktowania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Esercizio 6. (0–15)

Scegli uno dei temi presentati sotto e scrivi un testo di 300–350 parole. Segna con un cerchio il tema scelto.

1. W środkach masowego przekazu toczy się dyskusja na temat wprowadzenia do szkół krajów Unii Europejskiej wspólnego podręcznika do historii. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na temat tej propozycji, przytaczając argumenty odnoszące się do tożsamości narodowej, wyboru autorów i wpływu na młodzież.

2. Coraz częściej organizuje się akcje mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Napisz **artykuł** do czasopisma internetowego, w którym zrelacjonujesz przebieg takiej akcji oraz przedstawisz własną opinię na temat skuteczności takich akcji w aspekcie indywidualnym i społecznym.

3. W czasopiśmie filmowym przeczytałeś(-aś) artykuł poświęcony problemowi nielegalnego ściągania filmów z Internetu. Artykuł kończył się słowami:

Questi atti di pirateria vanno condannati. Scaricare in modo illegale i film da Internet non è etico, anzi, causa danni economici e viene considerato pericoloso.

Napisz **list** do redakcji tego czasopisma, w którym przedstawisz swoją opinię na temat nielegalnego ściągania filmów z Internetu, odnosząc się do trzech kwestii wskazanych przez autora w ostatnim zdaniu artykułu.

Przykładowe ocenione wypowiedzi

Temat 1.

L'unificazione è una delle parole chiavi che descrivono gli obiettivi dell'Unione Europea. Di recente un dibattito focoso ha toccato una questione riguardante l'istruzione pubblica, e più precisamente l'introduzione in tutte le scuole dell'UE di un unico manuale di storia. Un libro del genere potrebbe risultare vantaggioso nell'ambito dell'educazione scolastica, ma gli oppositori dell'idea ne elencano i numerosi svantaggi.

Guardando il problema dal punto di vista dell'integrazione europea, l'idea potrebbe sembrare brillante. Oggigiorno i manuali di storia sono decisamente parziali. Gli argomenti studiati a scuola riguardano soprattutto la storia nazionale e la presentano dal punto di vista di una data nazione. Una tale situazione potrebbe portare a equivoci e alla crescita dei nazionalismi, perciò un manuale unico che presentasse diversi punti di vista sarebbe considerato un adeguato rimedio.

Un altro vantaggio di un manuale uguale per tutti sarebbe quello di poter finalmente descrivere la storia d'Europa nel modo giusto. Sembra un'operazione eroica, ma la versione obiettiva della storia europea sarebbe apprezzata da molti. Un'azione comune di esperti storici internazionali costituirebbe un grande passo in avanti nell'integrazione europea.

D'altra parte gli oppositori sostengono che in questo modo i problemi non sarebbero sradicati, al contrario, ne sorgerebbero degli altri. Mentre ci si aspetta un rafforzamento dei legami tra gli Stati membri dell'Unione, l'iniziativa potrebbe suscitare conflitti sui contenuti del manuale, sulla scelta degli esperti, sulla selezione degli eventi storici e la loro interpretazione.

In più, i costi di una tale iniziativa sarebbero enormi, mentre la possibilità di successo minima.

Alla fine dobbiamo prendere in considerazione i rischi per gli adolescenti e per la società in genere. È ovvio che la quantità della storia nazionale nei programmi scolastici si ridurrebbe notevolmente, e in conseguenza ci potremmo trovare di fronte a una società europea omogenea, ma allo stesso tempo spaesata e del tutto privata della sua identità nazionale.

Riassumendo, l'idea dell'introduzione nelle scuole di un manuale di storia unico ha di sicuro numerosi lati positivi, però i costi dell'iniziativa e l'impegno necessario alla sua creazione sarebbero troppo alti.

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi […] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].
5.8. Zdający wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości.
5.9. Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.
5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.
5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 93–98)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: teza adekwatna do tematu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte (odniesienie się do tożsamości narodowej, wyboru autorów i wpływu na młodzież), podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: poprawnie umiejscowiona teza, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Temat 3.

Cara Redazione,

Dopo aver letto l'articolo pubblicato di recente sulla Vostra rivista riguardante lo scaricare illegalmente i film da Internet, vorrei aggiungere qualche mio commento.

Il Vostro articolo termina con le parole: "Questi atti di pirateria vanno condannati. Scaricare in modo illegale film da Internet non è etico, anzi, causa danni economici e viene considerato pericoloso". In linea generale sono d'accordo con queste parole, comunque mi piacerebbe esprimere la mia opinione su ognuno di questi tre aspetti.

Questa attività, come avete messo in rilievo nell'articolo, è certamente pericolosa, in quanto i materiali da scaricare potrebbero nascondere numerosi virus o programmi spia. A volte capita, al momento della proiezione di un film scaricato, di trovarsi di fronte a spiacevoli sorprese e di scoprire che il film pirata non è per niente quello che volevamo scaricare. D'altra parte, il pericolo che menzionate non mi sembra tanto grave come lo descrivete voi. Oggigiorno disponiamo di numerosi strumenti che proteggono i nostri computer in modo efficiente.

Per quanto riguarda i danni economici, le cifre che appaiono nel Vostro articolo mi sembrano un poco esagerate. Mi rendo conto che i danni vengono calcolati in base al numero reale dei film scaricati, dall'altro lato però è anche ovvio che molte persone rinuncerebbero del tutto ad andare al cinema se dovessero pagarsi di tasca propria il biglietto, già abbastanza costoso.

Alla fine, vorrei commentare il problema etico a cui avete accennato. Sono pienamente d'accordo che scaricare in modo illegale i film da Internet non

è ammissibile. Mi viene però in mente la seguente domanda: perché non si pone mai la questione etica nel contesto della situazione contraria, cioè di chi carica materiale e lo mette a disposizione di tutti gli utenti della rete?

Concludendo, vorrei ringraziare la Redazione della Vostra rivista per aver pubblicato un articolo che aiuta i giovani ad affrontare questo problema di grande attualità.

Cordiali saluti,

XYZ

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający tworzy płynne, szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi […] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści […].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażeń idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej […] i ortograficznej […].

5.7. Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.

5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.

5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Punktacja (wypowiedź oceniona zgodnie z kryteriami oceniania na str. 93–98)

Zgodność z poleceniem – 5 punktów:

elementy treści: wstęp zawiera wprowadzenie do tematu wskazujące cel pisania listu, trzy elementy tematu odpowiednio rozwinięte, podsumowanie wypowiedzi adekwatne do tematu, praca nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu;

elementy formy: wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący, uwzględnione wszystkie części pracy (wstęp, rozwinięcie i zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji między nimi, pełna konsekwencja w układzie graficznym pracy, długość pracy w granicach określonych w poleceniu.

Spójność i logika wypowiedzi – 2 punkty: wypowiedź w całości spójna i logiczna na poziomie zdania, akapitu i całego tekstu.

Zakres środków językowych – 4 punkty: urozmaicone struktury gramatyczne, bogate słownictwo i frazeologia, zachowany jednorodny styl, adekwatny do treści i formy.

Poprawność środków językowych – 4 punkty: praca nie zawiera błędów.

Opinia Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich o informatorach maturalnych od 2015 roku

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z wielką satysfakcją odnotowuje konsekwentne dążenie systemu oświaty do poprawy jakości wykształcenia absolwentów szkół średnich. Konferencja z uwagą obserwuje kolejne działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym zakresie, zdając sobie sprawę, że od skuteczności tych działań w dużym stopniu zależą także efekty kształcenia osiągane w systemie szkolnictwa wyższego. W szczególności dotyczy to kwestii właściwego przygotowania młodzieży do studiów realizowanych z uwzględnieniem nowych form prowadzenia procesu kształcenia.

Podobnie jak w przeszłości, Konferencja konsekwentnie wspiera wszystkie działania zmierzające do tego, by na uczelnie trafiali coraz lepiej przygotowani kandydaci na studia. Temu celowi służyła w szczególności pozytywna opinia Komisji Edukacji KRASP z 2008 roku w sprawie nowej podstawy programowej oraz uchwała Zgromadzenia Plenarnego KRASP z dn. 6 maja 2011 r. w sprawie nowych zasad egzaminu maturalnego.

Z satysfakcją dostrzegamy, że ważne zmiany w egzaminie maturalnym, postulowane w cytowanej wyżej uchwale zostały praktycznie wdrożone przez MEN poprzez zmianę odpowiednich rozporządzeń.

Przedłożone do zaopiniowania informatory o egzaminach maturalnych opisują formę poszczególnych egzaminów maturalnych, przeprowadzanych na podstawie wymagań określonych w nowej podstawie programowej, a także ilustrują te wymagania wieloma przykładowymi zadaniami egzaminacyjnymi.

Po zapoznaniu się z przedłożonymi materiałami, KRASP z satysfakcją odnotowuje:

w zakresie języka polskiego:

- wzmocnienie roli umiejętności komunikacyjnych poprzez odejście od prezentacji na egzaminie ustnym i zastąpienie jej egzaminem ustnym, na którym zdający będzie musiał ad hoc przygotować samodzielną wypowiedź argumentacyjną,
- rezygnację z klucza w ocenianiu wypowiedzi pisemnych,
- zwiększenie roli tekstów teoretycznoliterackich i historycznoliterackich na maturze rozszerzonej;

w zakresie historii:

- kompleksowe sprawdzanie umiejętności z zakresu chronologii historycznej, analizy i interpretacji historycznej oraz tworzenia narracji historycznej za pomocą rozbudowanej wypowiedzi pisemnej na jeden z zaproponowanych tematów, łącznie pokrywających wszystkie epoki oraz obszary historii;

w zakresie wiedzy o społeczeństwie:

- położenie silniejszego akcentu na sprawdzanie umiejętności złożonych (interpretowanie informacji, dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych) w oparciu o poszerzony zasób materiałów źródłowych: teksty (prawne, naukowe, publicystyczne), materiały statystyczne, mapy, rysunki itp.

w zakresie matematyki:

- istotne zwiększenie wymagań na poziomie rozszerzonym poprzez włączenie zadań z rachunku różniczkowego i pojęć zaawansowanej matematyki,
- istotne poszerzenie wymagań z zakresu kombinatoryki oraz teorii prawdopodobieństwa;

w zakresie biologii oraz chemii:

- zwiększenie znaczenia umiejętności wyjaśniania procesów i zjawisk biologicznych i chemicznych,
- mierzenie umiejętności analizy eksperymentu – sposobu jego planowania, przeprowadzania, stawianych hipotez i wniosków formułowanych na podstawie dołączonych wyników;

w zakresie fizyki:

- zwiększenie znaczenia rozumienia istoty zjawisk oraz tworzenie formuł matematycznych łączących kilka zjawisk,
- mierzenie umiejętności planowania i opisu wykonania prostych doświadczeń, a także umiejętności analizy wyników wraz z uwzględnieniem niepewności pomiarowych;

w zakresie geografii:

- uwzględnienie interdyscyplinarności tej nauki poprzez sprawdzanie umiejętności integrowania wiedzy z nauk przyrodniczych do analizy zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym,
- znaczne wzbogacenie zasobu materiałów źródłowych (mapy, wykresy, tabele statystyczne, teksty źródłowe, barwne zdjęcia, w tym lotnicze i satelitarne), także w postaci barwnej.

Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich z zadowoleniem przyjmuje też informację o wprowadzeniu na świadectwach maturalnych od 2015 roku dodatkowej formy przedstawiania wyniku uzyskanego przez zdającego w postaci jego pozycji na skali centylowej, tj. określenie, jaki odsetek zdających uzyskał taki sam lub słabszy wynik od posiadacza świadectwa. Wprowadzenie tej dodatkowej skali uwolni szkoły wyższe od dotychczasowego dylematu odnoszenia do siebie surowych wyników kandydatów na studia rekrutowanych na podstawie wyników egzaminów maturalnych o istotnie różnym poziomie trudności – rekrutacja stanie się prostsza i bardziej obiektywna.

Reasumując, w opinii Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich zaprezentowana w przedłożonych informatorach forma matury istotnie przyczyni się do tego, że młodzież przekraczająca progi uczelni będzie lepiej przygotowana do podjęcia studiów wyższych.

5 lipca 2013 r.

Przewodniczący KRASP

prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś